

Hyllar Bongo med vingårdsnyhet

NYHETER. Jäger Bongo är nyaste produkten från Tjudö vingård i Finström.

Namnet är en hyllning till vingårdens grundare Peter "Bongo" Eriksson, som förolyckades 2005.

– Det var Bongo som i tiderna tog fram drycken, men han hann aldrig lansera den på flaska innan han dog, berättar **Ingmar Eriksson**, som nu driver Tjudö vingård. SIDORNA 4-5

Äldre blir isolerade när bussen inte går

Ge oss fler turer, vädjar boende vid Edlagården

NYHETER. Det finns flera äldre vid Edlagården i Mariehamn som skulle vilja komma ut på stan, men de orkar inte gå till busshållplatsen på Skillnadsgatan. Som det är nu kör stadsbussen förbi Edlagården endast kl 9.40 på morgonen.

– Den går alldeles för tidigt för mig. Jag är inte människa den tiden på morgonen. Stån-

dig och jämt är vi sjuka och eländiga, vi skulle behöva en buss som går till stan senare på dagen också, säger **Maj-Lis Paulsson** som bor på Edlagården.

– Jag blev så glad då jag flyttade hit och såg att busshållplatsen var precis utanför dörren, men sen visade det sig att den inte går, säger en av de boende som vill vara anonym.

Om de boende är i stan och vill hem till Edlagården måste de själv säga till så att buschauffören tar den rutten. Många tycker att det är besvärligt.

Röde orm kör gärna fler turer via Edlagården, men väntar på besked från Mariehamns stad om hur man vill ha trafiken. Det beskedet kommer snart. SIDAN 3

Provar på jakt. Opera? Nej det är ingenting för Åsa Jansson. Hellre skjuter hon fågel. Som nyinflyttad i skärgården har hon testat att fara med ut på jakt med sambon Mathias Enqvist. Foto: ERKKI SANTAMALA

Åsa tar bössan i vacker hand

REPORTAGE. Mathias Enqvist från Enklinge ger bössan åt sambon Åsa Jansson. Hon har varit ute och rest över hela världen. Men så träffade hon Mathias och efter bara ett par månader flyttade hon in i hans föräldrahem Stubbkärr på Enklinge. Och blev en ung skärgårdskvinna.

Numera är sjöfågel- och säljakt inte något främmande för henne.

– Jag sköt en fågel i våras, säger hon med ett snett leende.

Åsa Jansson, som väntar sitt första barn till julafton, är en av tre unga kvinnor som nyligen flyttat till den lilla skärgårdsön Enklinge. De är öns framtida hopp. SIDORNA 12-13

Lurades. Gäddorna lurar i vassen brukar man säga, men Eva Selin, Anna Landell och Helena Martinsson (skymd) lurade i fall upp en gädda i båten när de fiskade på Bonäsjärden. Foto: JONAS EDSVIK

På jakt efter gammelgäddan

REPORTAGE. Mats Sjöblom och Kristian Sundberg ser kanske mest fisk av alla under tävlingen Getadraget på lördagen – trots att de inte ens deltar.

Deras uppdrag är att åka omkring i en av de fyra kontrollbåtarna och väga in gäddor. Ofta är det bråttom för fiskarna släpps efteråt och det

ska helst inte gå mer än en halvtimme innan de är tillbaka i vattnet.

Nya Åland följer med funktionärerna under två händelserika timmar. Det hettar till lite när de får telefonrapport om att en deltagare syns fiska från land.

Diskning är ett ord som flera gånger nämns

i diskussionen mellan funktionärerna. Till slut enas de om att det är en alltför drastisk åtgärd.

– Det här är en sport som ska vara rolig. Å andra sidan är det förbjudet att fiska från land. Men vi gör väl så att den gäddan som fångats inte räknas, säger Kristian Sundberg. SIDORNA 14-15

Maskin hjälper dig välja

NYHETER. JCI Mariehamn har i samarbete med Ålands radio och tv samt Consilia tagit fram en valmaskin som från och med i dag ligger ute på hemsidan www.jcimariehamn.ax/valmaskin. Om du går in på hemsidan och besvarar tjuv frågor jämförs dina svar med årets lagtingskandidaters och du får veta vilka fem som svarar mest likt respektive olik dig. SIDAN 8

Stormfågeln test dröjer

NYHETER. Provkörningarna med båtprototypen Stormfågeln, som ska kunna transportera passagerare mellan Mariehamn och Kapellskär på en halvtimme, är uppskjutna till november. Orsaken till att man tvingas skjuta upp provkörningarna är att man drabbades av haveri kring midsommar och sedan dess haft problem med propelleraxellagningen. SIDAN 5

Pokermästare korad

NYHETER. Egon Lönnqvist vann i helgen Pafs öppna poker ÅM. – Min hittills största liveseger, konstaterade Lönnqvist efter vinsten. Tvåa i turneringen blev **Marcus Danielsson** och **Joonas Karppinen** från riket knep tredjeplatsen. SIDAN 10

6 kultur

Samuel Fröler medverkar i "Juloratoriet" som ges på Stockholms stadsteater, noterar Alice Sundman i sin Stockholmsutblick.

10 nöje

Dave Webb arrangerade dj-klubben Stick it on på Indigo i lördags.

21 sport

Daniel Sederström var fjolårets skyttekung och lyckades också näta i helgens hemmapremiär för IFK.

22 sport

Mia Andersson deltog i helgens dressyr tävlingar och kom trea i ÅM.

Demodagar 2-3.10

Kom och provkör en oslagbar kombination kl. 15-19 vid MSF-bryggan

TFN *28 011, BUTIKEN 28 160, TRÄDGÅRD 28 162, RESERVDELAR 28 161, BYGGLAGRET 28 174. ÖPPET: VARD. 8-17, TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

Hej, våran divan blev tidernas största säljsuccé.

Allt är slutsålt

men, det finns en container som kommer om ca 8 veckor om du beställer nu, så har du möjligheten, men sen är det försent.

Jubileumsdivan:

Med pocketspring fjädrar, finns i beige, brunt.

En stor pall, gör att divanen kan användas som extra säng.

Pris exkl. pall **595€** normalpris 1.595€ (begränsat antal)

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 Lördag -Söndag 11-16

Tel. 17 570, fax 17 581. Vi finns i industriområdet vid Kalmsta Se även vår hemsida: www.nordiska.ax

Eukalyptusdoften gör att älgflugan inte hittar dig.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Eukalyptus lurar älgflugan

Några tips om hur man undviker att bli biten av älgflugan har Anne-Helena Sjöblom skickat in med anledning av artikeln om flugans utbredning nyligen.

1. Ha ljusa kläder på då du rör dig i skog och mark. Då ser du älgflugan då den landar. Älgflugan dras till personer med mörka kläder. Det kan skogsfolk som jobbat i riket berätta.

2. Köp en liten flaska eukalyptus och droppa en droppe i håret och ett par tre droppar på kläderna. Oljan påverkar älgflugan och andra kryp så att de tappor orienteringen och inte hittar dig som värd.

– Jag har själv blivit illa biten under flera år på familjens sommarställe i Västansjö på Kimito ön, berättar Anne-Helena Sjöblom. En gång så illa på ögonlocket att det krävdes en liten operation. Men efter en semesterresa till Madeira, där det finns massor med eukalyptusträd men inte några flygfän som mygg, knott, och älgflugor, så har jag i ett par år använt tre till fyra droppar eukalyptusolja då jag rör mig i skog och mark. Det har fungerat alldeles utmärkt. Inte ett bitt på två år.

– Jag använder det även mot bromsarna och andra närgångna flygfän. Då droppar jag oljan på en liten tygremsa och hänger den på altanen. Inga bromsar har bitit mig på två år. Flugor och myggor håller sig också borta. (ka-f)

Fyra körde påverkade i helgen

Polisen påträffade vid trafikkontroller i helgen tre personer som körde bil under alkoholpåverkan.

På fredagskvällen vid klockan 18.00 blåste en förare 0,58 promille i Vårdö Vårdöby, natten till lördagen blåste en förare 0,77 promille i Mariehamn Västerhamn och på söndagsförmiddagen blåste en förare 0,77 promille i Mariehamn på Västra Ytternäsvägen.

Polisen grep även en rattfyllerist efter att de fått ett anonymt tips i fredags vid 17-tiden. Mannen greps i sin bostad strax efter att han hade kört sitt fordon i Jomala Kyrkoby. Mannen blåste 1,58 promille och misstänks därför för grovt rattfylleri. (ml)

Under helgen klockade polisen två personer för förtkörning.

Båda körde 94 kilometer i timmen på vägsträckor där hastighetsbegränsningen är 70 kilometer i timmen. Den ena föraren ertappades i Vårdö Töftö och den andra i Lumparland Lumparsund. (ml)

De äldre vid Edlagården vädjar om fler bussturer

I väntan på vaddå? Morgonbussen är alldeles för tidig för Maj-Lis Paulsson. Hon skulle gärna se att bussen stannade oftare utanför Edlagården.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Stadsbussen kör via äldreboendet Edlagården en gång per dag. Det är för få gånger tycker många av de boende, speciellt som den turen är på morgonen. – Jag blev så glad då jag flyttade hit och såg att busshållplatsen var precis utanför dörren, men sen visade det sig att den inte går, säger en av de boende som vill vara anonym.

Bussen skall komma till Edlagården 9.40 på morgonen och sedan fara vidare till stan. Men det är inte alltid bussen kommer.

– Fler än jag skulle börja åka oftare till stan om bussen kom regelbundet. Det

har hänt att jag stått och väntat förgäves, säger en av de boende.

Maj-Lis Paulsson har aldrig nyttjat morgonbussen, även om hon skulle vilja.

– Den går alldeles för tidigt för mig. Jag är inte människa den tiden på morgonen. Ständigt och jämt är vi sjuka och eländiga, vi skulle behöva en buss som går till stan senare på dagen också.

Närmaste busshållplats är vid Skillnadsgränd. Det är ganska långt att gå om man går med käppar eller rollator, påpekar Maj-Lis Paulsson.

Planering krävs

Om de boende är i stan och

vill hem till Edlagården måste de själv säga till så att busschauffören tar den rutten. Många upplever det besvärligt.

– Det har hänt att busschauffören glömt att stanna, säger en av de boende.

Tidigare, då Maj-Lis Paulsson flyttade till Edlagården för ungefär åtta år sedan, gick bussen regelbundet.

– Jag får färdtjänst fyra gånger i månaden. Det är inte så många gånger och de resorna planerar jag noggrant. Jag skulle gärna åka in till stan och handla oftare.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Närmast är långt bort. På Skillnadsgränd finns den busshållplats som ligger närmast Edlagården. Dit är det långt att gå med käppar eller rollator.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Fler stopp om bara några veckor?

Det är Mariehamns stad som bestämmer var och när bussarna i staden skall stanna. Kai Söderlund, teknisk chef, har full förståelse för problemet som de boende vid Edlagården upplever.

– Om några veckor skall vi ta beslut om bussarna kör längs Mariegatan alla rutter eller åtminstone några fler rutter om dagen än nu.

Enligt de bestämmelser som nu råder skall stadsbussen stanna vid busshållplatsen utanför Edlagården på morgonturen. Resten av dagen

kör bussen längs Skillnadsgränd istället.

– Vi har förstått att många boende vid Edlagården skulle vilja att bussen stannade oftare. Vi skall ta beslut om det om några veckor då upphandlingsprocessen är avslutad, säger Kai Söderlund.

Anpassningsbara

Olika turer för samma rutt kan skapa förvirring för passagerarna. Därför överväger Mariehamns stad att låta bussen köra långa Mariegatan alla turer.

– Endera kör vi alla eller också bara några.

Jan-Roger Granlund, för-

man vid Röde orm, har också förstått att Edlagårdens boende vill att bussen stannar oftare.

– För vår del kan vi köra där oftare, men vi måste vänta på besked från stan.

Jan-Roger Granlund har också förstått att många av de boende upplever situationen jobbig då de själva måste säga till busschauffören om att ta en annan väg än den vanliga rutten.

– Många är försynta och vill inte vara till besvär. Men vi är anpassningsbara.

Kai Söderlund säger att man från stans sida snart ska ta beslut om turlistan.

Foto: ANDREAS SÜDHOF

KARIN ERLANDSSON

Jäger Bongo. Ingmar Eriksson visar upp den senaste nyheten från Tjudö vingård – en Jägermeisterliknande dryck gjord på ett tjugotal örter – hemliga så klart – och som uppkallats efter gårdens grundare, den framtidne Peter "Bongo" Eriksson.

Jägermeister en nyhet till Bongos ära

Jäger Bongo heter det nyaste tillskottet i Tjudö vingårds produktion.

Med en ståtlig fjortontagare i flaskan och en mjukare smak än förebilden Jägermeister, hoppas man givetvis att nyheten blir lika omtyckt som de andra spritsorterna i sortimentet.

Ett otvetydigt kännetecken för dryckerna från Tjudö vingård är att de levereras i eleganta, handblåsta flaskor med något relevant föremål avbildat inuti flaskan. Nyheten Jäger Bongo är inget undantag. Den mörka, bärnstensgyllene flaskan med ett älghuvud in-

blåst i mitten på flaskan är framtagen vid ett litet glasblåseri i Budapest.

– Jag var nere i Ungern och råkade gå förbi ett litet familjeföretag om tre personer som blåser fram de mest häpnadsväckande flaskor, som till exempel en golfare som svingar sin klubba. De är oerhört skickliga, säger **Ingmar Eriksson**, som nu driver Tjudö vingård.

– Den ungerska familjefadern på 85 år hade aldrig sett en livlevande älg, men jag hade några fotografier med mig och med dem som förebild började han försöka ta fram en flaskan med

ett älghuvud inuti, fortsätter han.

De första försöken var inte så lyckade.

– Nja, de första älgarna såg nog mer ut som kohuvuden, men jag var där en vecka och till slut var vi båda nöjda med resultatet.

Att man inte använder lokala glasblåsare beror på att det inte finns någon som klarar av att blåsa fram sådana flaskor som man önskar.

– Jag var in och visade Älvdosflaskan med ett äpple i för glasblåsarna på Jussis, men de bara skakade på huvudet. Det är oerhört svårt att trola fram en sådan här flaskan.

Namnet Jäger Bongo var inte givet.

– Det var Bongo som i tiderna tog fram drycken, men han hann aldrig lansera den på flaskan innan han dog. Han kallade den Jägarmagnus efter sin far, som hade dött strax innan, men jag tyckte att Bongo själv förtjänade att få en produkt uppkallad efter sig.

Tjudö vingårds grundare Bongo Eriksson var själv en ivrig jägare.

– Ja, han tyckte mycket om att jaga och var en duktig jägare. Vi jagade ofta tillsammans. Eller, jag tittade på och lät honom sköta skjutandet.

– När han var utbyteselev i USA fick han vara med på en jakt och lyckades fälla den där hjorten, säger Ingmar Eriksson och pekar på ett ståtligt hjorthuvud som tronar ovanför dörren till toaletten inne i restaurangen.

– Hur han fick hem den hel därifrån begriper jag inte, han måste ha suttit med den i famnen på flyget, tillägger han med ett skratt.

Beställningar

Trots att produkten är så ny, finns det redan stor efterfrågan på Jäger Bongo.

– Vi har en massa beställningar från färjorna, men

också från flera jaktlag på fastlandet.

Men i slutet på sommaren fick man lite problem med att få flaskorna att räcka till, för då var det paus i produktionen på fabriken nere i Budapest eftersom de tre glasblåsarna tog semester.

– Ja, men nu är de i gång igen, vi fick just hem en laddning flaskor.

Eftersom Jäger Bongo är billigare men lika snygg och god som storsäljaren och klassikern Älvdosen, tror man att den har goda chanser att bli en lika stor succé, tillsammans med Kobba Libre, rommen man från och med i

Köper tomflaskorna. De vackra, handblåsta flaskorna som kännetecknar dryckerna från Tjudö vingård är mycket populära. – När gästerna druckit upp innehållet brukar restaurangerna sälja tomflaskan, berättar Ingmar Eriksson.

somras också saluför på andra håll än på Kobba Klintar, som tidigare.

– Själv är jag ju lite jävig, men de grupper vi haft här har tyckt mycket om Jäger Bongon. Den är inte lika söt som vanlig Jägermeister och så innehåller den inte lakrits, vilket gör den lite mjukare i smaken.

Nyans utsända får en liten provsmutt, och upptäcker till sin förvåning att smaken faktiskt inte alls är så dum. Och det är rätt mycket sagt av en som hellre använder Jägermeister som rengöringsmedel än dryck.

Till Tallinn i vinter

Det har nu gått ett och ett halvt år sedan Ingmar Eriksson tog över gården av den framlidne brorsonens unga arvingar.

– Det går åt rätt håll hela tiden. Antalet grupper är mångfalt högre i år än i fjol till exempel, vi har haft full rulle hela sommaren och har grupper inbokade varje dag ännu några veckor framöver.

– Nu har esterna också börjat hitta hit och är vid sidan av svenskarna och finländarna den enskilt största gruppen besökare.

I vinter kommer han att åka till Tallinn med alla sina flaskor för att presentera företaget ordentligt.

– Våra produkter säljs tills

vidare inte på Siljas, det vill säga Tallinks båtar, och eftersom det verkar finnas intresse för oss bland esterna, tyckte vi det skulle vara en bra idé.

Kvinnokropp

Verksamheten på vingården håller sakta men säkert på att utvecklas och i våras planterade man 4.250 nya äppelträd.

– Vi borde kunna skörda redan nästa höst, inte full skörd men omkring fem kilo per träd i alla fall. Äppelplantorna har utvecklats enormt, förr fick man vänta fyra, fem år på första skörden.

Äppelträden, som kallas spindelträd, har man hämtat från Belgien.

– När de blir vuxna får de form som en kvinnokropp – de får både höfter, midja, bröst och huvud. Väldigt elegant! säger han med ett litet leende.

Men de kurviga trädformerna är inte för att ge äppelträdgården kvinnlig färgning.

– Det gör att solens strålar kommer åt bättre och då blir skörden också jämnare.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Snabb i storm. Båtprototypen Stormfågeln går snabbt som vinden och är dessutom designad för minimalt svall.

Foto: MAGNUS CEDERBLAD

Stormfågeln-turer uppskjutna

Provkörningarna med båtprototypen Stormfågeln, som ska kunna transportera passagerare mellan Mariehamn och Kapellskär på en halvtimme, är uppskjutna till november.

Orsaken till att man tvingas skjuta upp provkörningarna är att man drabbades av haveri kring midsommar och sedan dess haft problem med propelleraxellagningen.

– Vi har varit tvungna att omdesigna hela drivlinan, det vill säga allt från motor till propeller, och det är det vi är sysselsatta med just nu. Bland annat har vi haft problem med att få tag på nya delar, säger företagets vd **Jan Eriksson**.

– Först måste vi se till att optimera propellrarna. Eftersom det inte finns befintlig forskning på området, är vi tvungna att göra alla mätningar själva och fundera ut hur propellerbladen bör utformas för att fungera så optimalt som möjligt.

Ålands hav bra testplats

Tidigast någon gång i novem-

Problem med axeln. Provkörningarna med Stormfågeln skjuts upp eftersom man haft problem med att reparera propelleraxeln efter ett haveri i somras. Här syns den ena av Stormfågeln två propellrar.

Foto: MAGNUS CEDERBLAD

ber räknar man med att kunna börja testköra sträckan Mariehamn–Kapellskär. Hur vädret ser ut i vinter påverkar också.

– Vi har ett ganska omfattande provtursprogram att köra och det vore ju trist att råka ut för haveri mitt ute på Ålands hav. Det krävs att vi

har en del driftstimmar bakom oss innan vi sätter igång.

Att man valt just Ålands hav som testplats är ingen slump.

– När man testkör en sådan här sak är det viktigt att göra det på öppet hav och Ålands hav är ett utmärkt ställe. Vi behöver göra många provkör-

ningar med båten innan den tas i bruk på allvar.

Det är nu andra gången datumet för premiärprovkörningen uppskjuts.

Finns det någon risk att man inte alls kommer börja köra på den här sträckan?

– Nej, inte alls. Inte om inte provkörningarna går uruselt, men någon sådan risk ser jag absolut ingen anledning till i dagsläget, säger Jan Eriksson.

Stormfågeln inledde tidigare i somras ett samarbete med det italienska företaget IF Design och samarbetet innebär att Stormfågeln kommer marknadsföras stort också internationellt, bland annat i Medelhavsområdet, Västindien, övriga Norden och på vissa asiatiska marknader.

Meningen är att man med Stormfågeln, som uppges vara skonsam mot miljön, ska kunna forsla passagerare mellan Mariehamn och Kapellskär på en halvtimme, och dessutom inte störas av väder och vind.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Pråm på grund norr om Kökar

Klockan 16.40 på lördagen larmades sjöbevakningscentralen i Åbo om att en pråm lastad med 800 kubikmeter timmer gått på grund norr om Kökar.

Bevakningsfartyget Telkkä som befann sig i närheten kom snabbt till platsen och lyckades få loss pråmen från grundet.

– Pråmen gick på grund eftersom den finska båten som bogserade den, Röjvik, fick motorhaveri, berättar jourhavande vid Åbo sjöbevakningscentral på söndagen.

Röjvik försökte efter motorhaveriet ankra vid sidan av farleden men ankaret höll inte.

– Pråmen utgjorde ett så stort vindfång och det blåste ganska hård östlig vind, så ankaret höll inte och pråmen åkte upp på grund.

Bogserbåten Röjvik, som drog pråmen, grundstötte inte.

– Bevakningsfartyget Tel-

Grundstötte. Efter att den finska bogserbåten Röjvik råkat ut för motorhaveri norr om Kökar i lördags drev pråmen med timmer som Röjvik bogserade upp på grund. Röjvik fick sedan bogserhjälp från platsen av bevakningsfartyget Telkkä.

Foto: SJÖBEVAKNINGEN

kkä befann sig som tur var i närheten av Kökar och kunde snabbt komma till undsättning. Själva pråmen hade ingen olja ombord, men det hade Röjvik, så det var tur att den inte gick på grund, säger man på Åbo sjöbevakningscentral.

Sub Sea tog över

När Telkkä kom fram till plat-

sen överfördes bogsertrossar till Röjvik. Kökars sjöbevakningspatrullbåt kom också till platsen och assisterade. Sedan kunde Telkkä bogsera Röjvik och pråmen norrut mot Sottunga.

– Där kom sedan den åländska bogserbåten Sub Sea och tog över.

Vid Åbo sjöbevakningscentral berättar man att man

även hade en helikopter beredd att rycka ut.

– Den skulle ha haft en halvtimmes flygtid till platsen om något allvarigare hade inträffat. Nu gick dock allt bra, inget särskilt inträffade.

Tre personer befann sig ombord på Röjvik vid händelsen.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Ekonomi- och skuldrådgivning

- 10 år -

folkhälsan

Hur få pengarna att räcka till?

Överskuldssatt?

Då kan du ha nytta utav oss – kostnadsfritt.

Ring tfn 12 602 eller e-posta:
maj-len.palmqvist@folkhalsan.ax eller
kim.hansson@folkhalsan.ax

TRYGGA SKOLVÄGAR.

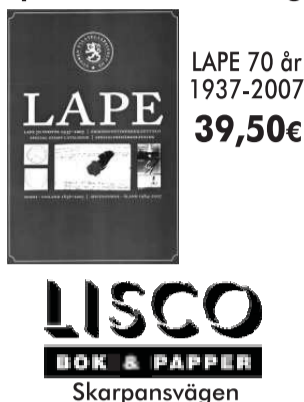
www.socialdemokraterna.ax

Messa Nyan!

0457-323 4444

Veckans boktips!

Specialfrimärkskatalog

LISCO
BOK & PAPPER
Skarpansvägen

SPELA BINGO med lyckotavla

På PAF Casino
på Torggatan 14
alla TORSD. kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Juloratoriet. Samuel Fröler och Kajsa Reingoldt i "Juloratoriet" på Stockholms stadsteater.
Foto: LINN SANDSTRÖM

Barysjnikov, Norén och Thunström

Året var 1985, platsen Österrike. Jag satt i en mörk biograf och såg filmen "Vita nätter" med **Michail Barysjnikov** och **Isabella Rossellini**. Och jag fångades. Förmodligen var historien förutsägbar och berättelsen onyanserad.

Men ändå har den stannat kvar i mitt minne. Främst är det en scen jag minns: den där **Michail Barysjnikov** som den sovjetiske balettdansören på flykt dansar ut sin känsla. I kroppens ordlösa språk har det svartvita perspektivet ersatts av nyanser och lämnat plats för såväl sorg och längtan som framtidshopp.

Nu, mer än 20 år senare, fick jag chansen att se Barysjnikov på riktigt.

Åldrande och med mängder av livserfarenhet bakom sig gav han en oförglömlig föreställning tillsammans med **Ana Laguna** på Dansens hus i Stockholm.

Det låg något magiskt över dansen. Rörelserna hos de båda andades djup känsla och inte så lite nostalgi. Jag satt där i smärtsam medvetenhet om att det här var ett ögonblick som aldrig kommer tillbaka.

Och nej, några fler chanser att se Barysjnikov och Laguna tillsammans lär det knappast bli., åtminstone inte på Dansens hus. Däremot finns en rad andra spännande framträdanden på denna scen för modern dans.

Cullbergbaletten, Rasmus Ölme och Skånes dansteater är bara några som inte brukar göra sin publik besviken. Eller varför inte testa ett dansparty? Hur som helst, Dansens hus är väl värt ett besök. Här finns allt från experimentella märkligheter till vackra djupsinnigheter. Det mesta dock rätt flyktigt – föreställningarna går sällan mer än några få gånger.

Förgänglighet präglar för övrigt scenkonst över huvud taget. Efter föreställningen är ögonblicket borta och finns enbart kvar i minnet. Böcker, däremot, är det enkelt att återvänder

da till, vända och vrida på, reflektera kring och borra djupare i. Och så finns de kvar ifall man missat dem, åtminstone på bibliotek.

Pjäser brukar tack och lov gå aningen längre än föreställningar med modern dans. Ett par av höstens höjdpunkter, på sinsemellan olika sätt, är **Lars Noréns** "Fördold" och **Göran Tunströms** "Juloratoriet" i dramatisering av **Alexander Mörk-Eidem** och **Cecilia Ölveczky**.

"Fördold" (på Dramaten) lever Lars Norén verkligen upp till sitt rykte. Problemfyllda relationer och kommunikation utan verkligt möte genomsyrar pjäsen. Det är tungt, men ännu värre blir det. Slutet fokuserar barnen – det är de som får lida när de vuxna inte klarar av att hantera sig själva. Ja, det är så till och med så att det tar emot att applådera, för vem vill applådera barn som ignoreras och antydningar om incest?

Göran Tunströms "Juloratoriet" är en roman fylld av liv. Det är också scenversionen, som just nu visas på Stockholms stadsteater. Det gnistrar av glädje och vibrerar av sorg i detta myller av berättelser. Sorg möter glädje och humor möter allvar i ett drömspel där musik, dans och skådespel förenas i ett myller av episoder.

Det är roligt, ledsamt och mycket levande. Juloratoriet är helt enkelt ett ögonblick det är synd att missa.

25 år sedan första babysimmet

I höst är det 25 år sedan **Folkhälsan** som första organisation i Finland startade en babysimgrupp.

Babysim populärt. Att simma med sin lilla bebis är omtyckt också bland åländska föräldrar. Här är det Li och mamma Tessa Helsing som leker abborre i vattnet.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

På Åland har babysim funnits sedan 1996, då fysioterapeut **Mikaela Lingonblad** startade den första privata babysimkursen i bassängen på Park hotell.

– För Folkhälsan på Åland är babysim ganska nytt, det är andra hösten i rad som vi nu drar i gång våra kurser, säger vikarierande ledande simlärare **Lotta Baarman**.

bysim har blivit allt mer populärt de senaste åren, säger Lotta Baarman.

– Folkhälsan är den enda organisationen i Finland som utbildar instruktörer för babysim på svenska. Vi ordnar årligen fortbildningar, bland annat i första hjälp och krishantering.

Den allra första babysimgruppen i Finland arrangerades år 1981 i Pargas i Åboland av gymnastiklärare **Kenneth Karlsson**. Han hade fått sin utbildning till babysiminstruktör i Tyskland tillsammans med den svenska läkare som samtidigt startade den första babysimgruppen i Sverige.

– De första åren blev jag utskäld av läkare som var emot babysim, säger Kenneth Karlsson.

Målsättningen med babysim är att ge hela familjen en glad lekstund i en säker miljö. Babysim stärker anknytningen mellan föräldrarna och barnen och stöder barnens sociala, emotionella och motoriska utveckling. För barn med särskilda behov kan babysim vara extra bra.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

SÄNK DINA DOLDA IT-KOSTNADER

SATSA PÅ KURSER!

Varför?

ANVÄNDARSTRUL KOSTAR

Undersökningar* visar att kring 50 % av företagens IT-relaterade kostnader orsakas av användarstrul och okunskap i hur systemen fungerar.

UTBILDNING LÖNAR SIG

Utbildning lönar sig och rätt utbildningsform är viktig. Man beräknar att det tar *tre till sex gånger så lång tid* att lära sig på egen hand jämfört med en professionellt upplagd kurs. 12 timmar kurs kan alltså motsvara upp till 70 timmar självstudier.

ATT GÅ KURS BLIR BILLIGARE

Omräknat i pengar visar analyser att kurser kostar *endast en fjärdedel* jämfört med att lära sig på egen hand. Effektiviteten ökar och arbetet löper smidigare plus att rätt utbildning ger en mängd positiva kringeffekter som sällan går att mäta.

Aktuellt Höst 2007 Vinter 2008

Word grunder
12-13 nov, 10-11 mars

Word fördjupning
28-30 nov, 28-30 jan

Excel grunder
15-16 okt, 4-5 feb

Excel fördjupning
20-22 nov, 5-7 mars

PowerPoint grunder
29-30 okt, 21-22 jan

PowerPoint fördjupning
3-4 dec, 11-12 feb

Access grunder
11-13 dec

Project grunder
24-25 jan

Pedagos kurslokal ligger centralt vid Nygatan 7B. Varje deltagare har egen kursdator. Pedagogiskt kursmaterial ingår.

Priset för tvådagskurser är 600 €/person och för tredagskurser 900 €/person (exkl moms).

KONTAKTA OSS!

pedago

12 000 e-post@pedago.fi

JAKTEN PÅ DE DOLDA KOSTNADERNA

FORTSÄTTER...

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

RAGNAR, RAINER

Vi firar 1-15 år

Felix Ström i Saltvik Hullby fyller 1 år i dag den 1 oktober. Han grattas av gudmor, gudfar, Celine och Ian.

Elias Mattsson i Finström Bamböle fyller 4 år i dag den 1 oktober. Han gratuleras av mamma, pappa och Melinda.

Philip Mattsson i Mariehamn fyller 14 år i dag den 1 oktober. Han gratuleras av mamma, pappa, storebror Oliver och lillasyster Lisa.

Gratulerar 80 år

GUNHILD ERIKSSON

Namn: Gunhild Agneta Eriksson, född Nordvik.
Född: den 4 oktober 1927 i Jakobstad.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: pensionerad försäkrings-tjänsteman.
Intressen: att läsa och sjunga, samt att pyssla om blommor.
Familj: änka efter Hugo, sonen Hanserik med fru Inger, barnbarnen André och Alex.
Födelsedagen: firas endast inom familjen.

En hel morotsfamilj

De här morötterna hittade Gunnell Fogelström i Eckerö Överby. Bara en blast, men en hel familj av morötter fanns under jordytan.

Krigsveteraner hedrade kamrater

"Man glömmer aldrig"

I lördags högtidlighölls minnet av de 21 ålänningar som stupade i kriget mellan åren 1939 och 1945.

– Vi ska aldrig glömma dem. Aldrig, sade ordförande för Ålands krigsveteraner Lars Lönnqvist när han lade ner kransen vid minnestavlan i Självstyrelsegården.

Klockan är strax före nio på morgonen. Mariehamns invånare har knappt vaknat när en lite grupp krigsveteraner samlas för att hedra sina stupade kamrater.

– Det är ett hedersuppdrag, tycker Lars Lönnqvist.

Krigsveteranerna blir färre med åren men fortsätter en trådet att träffas. De är en aktiv grupp som gör exkursioner, håller möten minst två gånger

om året och motionssimmar. På Åland har föreningen 240 medlemmar varav 60 är understödande. I riket finns sammanlagt 250.000 krigsveteraner.

– Men det minskar hela tiden.

Högtidligt

Lars Lönnqvist placerar kransen på ett litet bord. Församlingen står tyst en stund. Efteråt talar de om minnen och om anhöriga som dog under kriget. De enas om att det är viktigt att inte glömma.

– Jag kommer ihåg precis allt fast det är 63 år sedan, säger Lars Lönnqvist.

Göran Koroleff håller med.

– Man kommer ihåg varendamånad av kriget.

– Livet ut, säger Lea Koskinen.

Sovjetunionen angrep Fin-

land den 30 november 1939. Vinterkriget slutade med freden i Moskva 1940. Året därpå blev Finland Tysklands bundsförvant i det så kallade fortsättningskriget mot Sovjetunionen. Kriget fortsatte fram till 1944.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Till minne. Ålands krigsveteraner högtidlighöll minnet av sina stupade kamrater med en kransnedläggning vid minnestavlan i Självstyrelsegården i lördags. Finlands Krigsveteranförbundet har 50-årsjubileum i år. Arkivfoto: KENNETH BAMBERG

OBS! Det händer

MÅNDAG 1.10

FRIMÄRKSUTGIVNING

Posten i Mariehamn kl 9.00-17.00. Försäljning och förstadsstämpling av det nya frimärket "Naturmiljöer från Åland, Hammarland".

Kl 11-13, 14-16. Fotografen Andy Horner signerar.

NÖJE

Arkipelag nattklubben

kl 22.00. Bar-dj.

Parks bar kl 22.00.

Blandad musik från baren.

TISDAG 2.10

BIO

Föglö Bioborgen kl 19.00. Göta kanal – Kanal-kampen. Med: Janne "Loffe" Carlsson, Eva Röse, Rafael Edholm med flera. Regi: Pelle

Seth. Filmen fick två stjärnor av Nyans recensent.

DEBATT

Ålands hotell- och restaurangskola kl 18.30-20.30.

"Varför har debatten tystnat", drogpolitisk debatt. Företrädare för lagtingspartierna medverkar, debattledare är Rolf Lindqvist. Fri från narkotika arrangearer.

FÖRÄLDRACAFÉ

Sund, eftisllokalen, kl 10.00-12.00. Marina Storbjörk utför kroppsscanning (mäter kroppsfett, vätskebalans, muskelmassa med mera).

NY UTSTÄLLNING

Ålands museum Torget kl 12.00. Maggie Holmberg visar sin samling

klockor och kaffepannsmössor.

NÖJE

Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar-dj.

Parks bar kl 22.00. Blandad musik från baren.

STICKCAFÉ

Jomala Rönngården kl 18.00-20.00. Träffas med stickningarna.

Kom ihåg

ABF: Lär dig att göra olika sallader och dressingar av ekologiska grönsaker. Kurs i Strandnäs skola lördagen den 6.10 kl.10-13. Kursledare Sigbritt Fagerström. Anm. före 4.10 till Lotta Funk (Solkart) tel.0457-343 41 17.

Agility.ax: Det finns fortfarande några platser kvar till agilitykursen med Mikko Aaltonen. Sista anmälningssdag 5.10. Mera information och anmälningar www.agility.ax eller telefon Maria 040 514 7954.

Eckerö marthaförening: Månadsmöte tisdag 2.10 kl 18.30 i Ekergården. Gamla och nya medlemmar hjärtligt välkomna.

Folkhälsan i Lumparland: Du kan fortfarande anmäla dig till Folkhälsan i Lumparlands NIA-kurs lörd.13/10 kl.10-13. Ju fler vi blir desto roligare! Anmäl dig till Christina Lundberg tel: 35 738.

Fri Från Narkotika: Bjuder in allmänheten till drogpolitisk debatt tisdag 2.10 kl 18.30-20.30 på Ålands Hotell- och Restaurangskola.

Geta marthaförening: Möte onsdag 3.10 kl 19.00 hos Gunnell Sundberg.

LC Åland Södra: Klubbens fisketävlingen i lördags inställd. Nytt datum lördag (prel.) 6.10. Samling kl 12.00 vid Marsund. Anm. till Lasse Häggblom; tel.0457 382 8380. OBS! Års-månadsmöte torsdag 4.10 kl. 19.00 på Ulfsby Källarkrog. Vid förhinder meddela vänligen klubbmästaren.

Mariehamns marthafören-

ing: Månadsmöte tisdag 2.10 kl 13.00 i Villa Carita. Genomgång om stadgeändringsförslaget. Gamla och nya medlemmar välkomna.

Norra Ålands pensionärer: Musik- och sångcafé i Rosengård onsdagen den 3.10 kl 14.00.

Saltviks församling: Pensionärsträffar i Mariagården torsdag 4.10 kl 11-13. Gäst: Rolf Landström visar bilder och berättar om Anderna, ring för transport. Ö. Saltvik, Lotta taxi tfn 43 671 eller Sussie taxi tfn 43 413. V.Saltvik, ring Birgitta tfn 0457 548 3036 för busstransport.

Södra Lemlands Marthaförening: Möte på Solkulla tisdag 2.10 kl 19.00. Välkomna!

VSV: Månadsmöte på Solbacka tisdag 2.10 kl 19.00.

Ålands frimärkssamlarförening: Möte onsdag kl 19.00 i Ålands bildningsförbunds lokal, Ålandsvägen 36. Bo Söderholm håller föredrag om sjöpost. Öppet för allmänheten.

Ålands Kyrkosångskrets: Sångfest "Sjung med glädje till Guds ära" söndagen den 7.10 kl 18.00 i Finströms kyrka. Övning i Mi-kaelsgården kl 15.30, kaffe ca kl 17. Stor kör, enskilda körer, barnkörer och solister, psalmsång.

Ålands reumaförening: Avkopplande akvarellmålning med Raina, tisdag 2.10 kl 13.00. Några platser finns kvar till kursen "Lättare Liv" med Birgitta H. Kursen börjar måndag 8.10 kl 13.00.

Nyan rättar

Sonja Berglund vill rätta till en felaktighet i artikeln om Tranvik Qvinn och Zemites 570-års jubileum som Nya Åland publicerade i torsdagens tidning:

– Det var Sunds kommun som bestod av en delegation på sex personer som överrättade vängåvan till Zemite. Kommunstyrelsens ordförande Michael Donalds höll ett hälsnings- och gratula-

tionstal i samband med överrättande av vängåvan. De andra som representerade Sunds kommun var Karl-Anders Berglund, Jens Andersén, Ann-Charlotte Helgas, Frank Ottesen och Sonja Berglund. Det är Sunds kommun som är vänort till Zemite, Tranvik Qvinn var inbjudna som en sånggrupp och har inget med vängåvan att göra.

DÖDA

Vår kära

Elin Rebecka Fagerlund

* 17.5.1915
† 23.9.2007

Nu dagen är slut
och solen gått ner
Din levnad är över
Du finns inte mer
Men minnet skall leva
hos den Du höll av
de som närmast och kärast
i livet Dig var

Alf
Eivor och Bengt
Thore och Barbro

Stilla Du somnade
in ifrån världen
Soliga minnen
Du lämnar kvar
Tack för all kärlek
och godhet Du gav

Annika och Sölve
Kristian och Marlena
Susanna och Karl-Johan
Catarina och Linus
Charlotte och Oscar

Jordfästningen äger rum i Jomala kyrka lördagen den 6 oktober kl. 11.00. Därefter minnesstund i församlingshemmet vartill alla vänligen inbjudes.

TACK

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av vår käre

Ruben
Henriksson

De anhöriga

GRATTIS

Vill bo på stugan
Ensam med 3 killar
Road av inredning
Omsorgsfull och glad
Nice
Ildkar hemslöjd
Kan köra båt
Avsjer att fylla 40 år

Grattar

gör

Hägglomska klanen
och pappa Sven-Erik

Valmaskinen hjälper dig hitta lagtingskandidat

VALET 2007. Från och med i dag kan du gå in på internet och se vilka lagtingskandidater som delar dina åsikter.

– Valmaskinen räknar ut vem man svarat mest, och minst, lika som. Förhoppningsvis kan det vara till hjälp för någon väljare, säger Mats Engblom på JCI Mariehamn.

Ålands valmaskin har tagits fram i ett samarbete mellan JCI Mariehamn, Ålands Radio/TV och Consilia. Mats Engblom är ledare för projektet och han förklarar hur valmaskinen fungerar.

– Som väljare går man in på hemsidan och där svarar man på tjugo frågor, eller påståenden är det väl egentligen. Det finns fyra olika svarsalternativ att välja bland: absolut, i viss mån, delvis inte och absolut inte. När man har svarat på alla frågorna jämförs svaren med lagtingskandidaternas svar och valmaskinen räknar ut vem man svarat mest lika som, och vem man svarat minst lika som. Man får veta vilka fem personer som svarat mest lika en själv, och vilka fem personer som man ligger längst ifrån.

Engblom påpekar att man får ta valmaskinen med en gnutta salt, den kan inte ses som ett vetenskapligt instrument.

– Men den är väldigt intressant tycker vi själva. Förhoppningsvis kan den vara till hjälp för någon väljare.

Varierande frågor

Alla lagtingskandidater har fått

svara på de tjugo frågorna i valmaskinen.

– Lagtingskandidaterna fick frågorna för två veckor sedan. Från och med i tisdags har de haft möjlighet att börja svara. Alla kommer säkert inte att hinna svara tills på måndag (läs i dag), men vi hoppas att så många som möjligt hinner. Ingen stängs dock ute, det finns möjlighet för kandidaterna att svara trots att valmaskinen sätts i användning.

Frågorna som ingår i valmaskinen har tagits fram av Ålands radio.

– Vi tycker att de har mer kunskap än oss när det gäller vilka frågor man skall ställa, säger Engblom.

Här är några exempel på frågorna/påståendena som tagits fram:

■ Jag anser att antalet kommuner på Åland ska minskas.

■ Jag vill införa kvotering i arbetslivet för att uppnå större jämställdhet.

■ Jag anser att Åland ska bli självständigt.

■ Jag anser att man bör höja skatterna för att öka möjligheterna att få specialistvård vid ÅHS.

Valmaskinen öppnas för allmänheten i dag klockan 09.00. Man hittar den på hemsidadressen www.jcimariehamn.ax/valmaskin, eller via länkar från tidningarnas och radions hemsida.

Värt att påpeka är också att valmaskinen räknar ut vilken persons åsikter man delar, inte vilket partis.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Rådwill? Har du ingen aning om vem du skall rösta på i lagtingsvalet den 21 oktober? Då kanske du kan få lite hjälp på traven genom att använda valmaskinen som JCI Mariehamn har tagit fram i samarbete med Ålands Radio/TV och Consilia. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Riskabelt att avverka vass för att framställa biogas

Det finns risker med att skörda stora vassbälten för att framställa biogas av växten.

Det tror en grupp på tio studenter från Stockholms universitet som under förra veckan befann sig ute på Husö biologiska station för att studera processer som pågår i vatten där vass växer.

Nya Åland skrev i tisdags om ett styrdokument för energifrågor som en energigrupp har arbetat fram sedan vintern 2006. Dokumentet är vägvisare för landskapsregeringens arbete med förnyelsebar energi fram till år 2020.

I dokumentet nämns nya metoder för att framställa biobränsle, och en råvara som man tycker att kunde användas är vass.

Men hur skulle ekosystemet påverkas om man plötsligt börjar avverka vass i stor omfattning? Det är precis den frågan som studenterna från Stockholms universitet försöker besvara.

Genom att mäta näringsvärden på olika vattendjup försöker studenterna ta reda på vilka processer som sker i vatten där det växer vass. Hittills har man sett en klar tendens: Det sker betydande processer i vassbälten och vassen påverkar näringsomsättningen i vattnet.

– Ingen vet hur ekosystemet skulle påverkas om man började avverka mycket vass. Man borde ta reda på mer och göra fler undersökningar innan man börjar skörda stora områden, säger **Sven Blomqvist**, docent vid institutionen för systemekologi vid Stockholms universitet som leder kursen i akvatisk ekologi som studenterna går.

Fyller en uppgift

Åländska **Annica Sundström** är doktorand vid Stockholms universitet och hon fungerar som assistent på kursen. Hon tycker att det är viktigt att allmänheten får veta vilken betydelse vassen har för ekosystemet.

– Många tycker säkert att vass bara är till besvär, att den

är ful och att den tar över vid fina badstränder.

Men vassen fyller faktiskt en viktig uppgift. Studenterna på kursen berättar att vassen tar upp kväve som den sedan avger i form av kvävgas, så trots att den själv är ett tecken på övergödning motverkar den på det här sättet densamma.

– Om man avverkar mycket vass kanske man gör sig själv en björntjänst, trots att man tror att man motverkar övergödning, säger Sundström.

Studenterna på kursen nämner också att vassen fyller andra funktioner.

– Den skyddar mot erosion, hindrar näringsämnen från land att rinna ut i vattnet och många fiskar trivs i vassen.

Mer forskning krävs

På flera ställen i världen används vass redan som råvara vid framställning av biogas. Studenterna på kursen varnar dock ålänningarna från att börja skörda vass i stora mängder innan man vet mer om hur ekosystemet påverkas.

– Det krävs mer forskning.

Studerar vass. Emma Karlsson och Josefin Sefbom (sittande), Daniel Lebenberg, Mikael Andersson, Hanna Ericson, Anna Westling, Vide Ohlin, Maria Sandberg, Annica Sundström, Lisa Almesjö, Sven Blomqvist, Anna-Karin Karlsson och Caroline Ek från Stockholms universitet mätte under förra veckan näringshalten i Bolstaholmssundet.

Hittills har studenterna bara gjort två mätningar, vid samma tidpunkt på året.

– Man bör ta reda på när den bästa tidpunkten är för att skörda vass, och man kunde kanske applicera metoder från skogsbruket, alltså inte

skövla totalt, och inte använda samma områden varje år.

Under vistelsen på Åland har studenterna gjort sina mätningar i Bolstaholmssundet i Geta. De anser att sundet är ett ypperligt ställe för att utföra sådana här mätningar.

– Kanske det blir en forskarkarrush dit nu, för att studera kvävecykeln. Vi upptäckte att förhållandena där var väldigt gynnsamma för studier.

Text och foto: MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Fakta/Finström

Invånarantal: 2.400
Antal röstberättigade: 1.774
Antal röster i lagtingsvalet 2003: 1.113
Största arbetsgivare: Optinova
Skatteprocent: 18,25 %
Bokslut 2006: underskott på 142.873 euro
Källor: Åsub, Finströms kommuns hemsida, Arbeta och bo på Åland
Detta visste du inte om Finström: Den ryska tsaren tappade sin guldklocka då han på 1890-talet lekte sista paret ut på ängarna i Tärnebolstad.

På tapeten.

Viveka Eriksson håller inte bara bokstavligen i gamla tapeter från hemmet i Bartsgårda hon har de senaste åren också som Finströmsfullmäktiges liberala ordförande hållit i det som har varit på tapeten i kommunen.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Finströms mål är fortsatt god service

FINSTRÖM

Finström är kommunen som enhälligt har gått in för att kunna erbjuda en god kommunal service.

Att fortsätta på den linjen är för sittande fullmäktigeordförande Viveka Eriksson (lib) ett självklart mål för dem som styr och ställer efter valet.

År 2004 fick Finström rubriker för att vara den kommun som

investerade mest av alla kommuner på hela Åland, 1.905 euro satsade man per invånare.

De investeringarna blev till bland annat en ny skola och bibliotek, simhall med vandrarhem, ombyggt dagis och nya lokaler för kommunen.

Men det blev också ett kännbart budgetunderskott som kommunen tampas med fortfarande.

– Vi har ju medvetet satsat för att göra Finström till en attraktiv kommun med bra service, säger kommunfullmäktiges ordförande Viveka Eriksson.

– Men ett viktigt politiskt mål efter valet är givetvis att ekonomin skall vara i balans efter kommande 4 år, säger hon.

Kommunal service

Den allra viktigaste politiska frågan i Finström är dock, enligt Eriksson, att man också i fortsättningen kan erbjuda god kommunal service.

– Vi bör göra upp långsiktiga planer för äldreomsorgen. De äldre skall ges boendevälbehålligheter och det behövs också fler platser på Rosengården så att den kan fungera som första

alternativ för de som inte längre kan bo hemma.

En annan investering som kommande kommunpolitiker står inför är det nya dagiset, planeringen av byggnaden är redan i full gång.

– Vi har bra service inom kommunen, nu gäller det att hålla den och att bli ännu bättre, säger Eriksson.

Godby centralort

Ytterligare en fråga hon vill lyfta fram är vikten av att fortsätta utveckla Godby som centralort i kommunen.

– Det här är nog frågor och mål som jag vågar påstå att alla är ganska överens om. Det finns sällan meningsskiljaktigheter och vi brukar inte ha partier som står mot partier i den kommunala ledningen, säger Viveka Eriksson.

Hon har varit aktiv inom kommunpolitiken sedan början av 1990-talet, ordförandeposten i fullmäktige fick hon 1999.

Ställer du upp som ordförande på nytt?

– Eftersom jag ställer upp i

kommunalvalet står jag naturligtvis till förfogande.

Hur ser du på valet?

– Jag hoppas verkligen att Finströmsborna skall gå och rösta. Det är ju genom att rösta som man kan påverka utformningen av framtiden. Sedan, rent allmänt sett, tycker jag att valrörelsen tillsvidare har varit lite lam.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
 titte.tornroth@nyan.ax

Finström växer så att det knakar

Stora investeringar och en svår avloppsfråga väntar det nya Finströmsstyret efter valet.

Dessutom kommer kommunstyrelsen att förlora sin galjonsfigur.

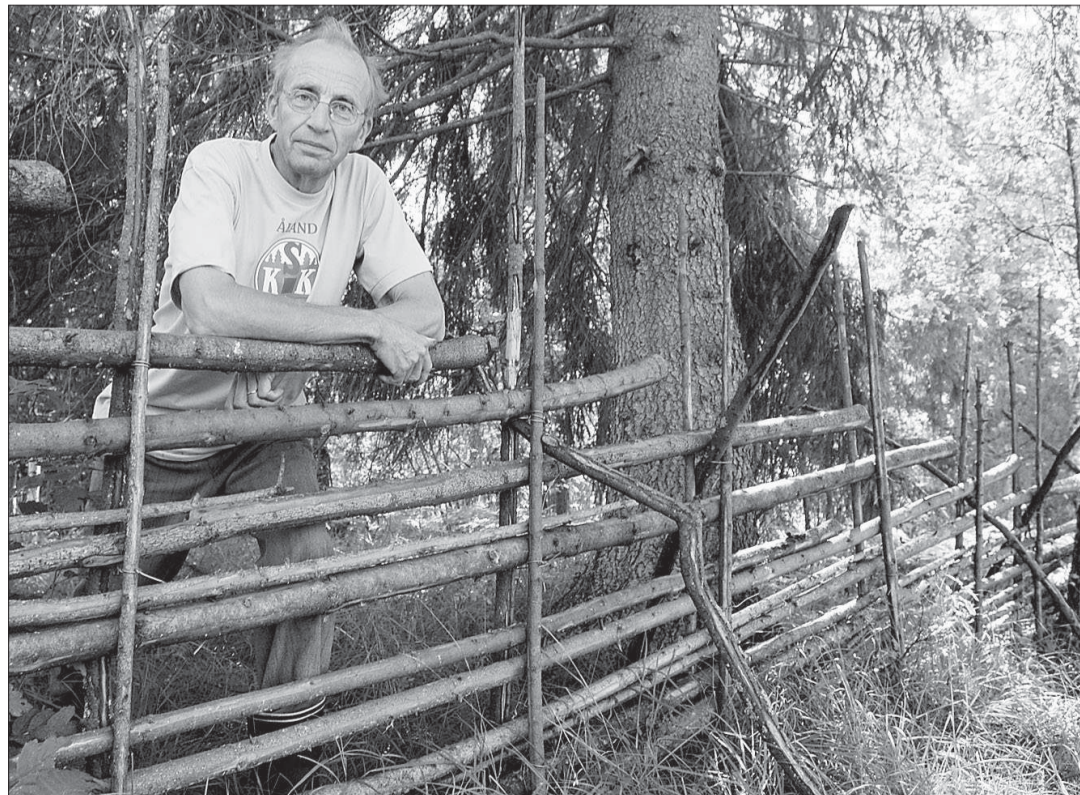
En av de absoluta veteranerna inom Finströmspolitiken slutar i och med höstens val. Det är kommunstyrelsens ordförande Ragnar Erlandsson (c) som efter tolv år nu lämnar klubban i från sig.

Den viktigaste frågan som han vill lyfta fram inför de kommande fyra åren är att Finström skall kunna upprätthålla den service som en kommun enligt lagen är skyldig att ge.

– Daghemsbygget är en stor investering, utbyggnaden av Rosengården är aktuell och trots att Pålsböle skola fungerar så finns också där behov av renovering, säger Erlandsson.

Avloppsfrågan svår

– Avloppsfrågan är svår och det kommer att ta längre tid än kommande mandatperiod på fyra år att lösa alla detaljer kring den. Vi har gjort själva avloppsplaneringen men det svåra blir att

Lämnar klubban. Ragnar Erlandsson lämnar politiken och med det också ordförandeskapet i Finströms styrelse. Han förväntar sig engagemang och erfarenhet av sin efterträdare.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

förverkliga det hela.

På frågan vilka ljuspunkter den senaste mandatperioden har fört med sig nämner Erlandsson omedelbart inflytt-

ningen till kommunen.

– Vi närmar oss nu 2500 kommuninvånare, det har på några år varit en ökning på ungefär 300 personer. Med

den nya skolan och simhallen ökade efterfrågan på tomtmarker markant. Alla tomter såldes och nu har kommunen planering av nya

Viktig investering. Både kommunstyrelsens ordförande och fullmäktiges ordförande lyfter fram simhallen som ett exempel på de viktiga satsningar som har gjorts i Finström under de senaste fyra åren.

Foto: STEFAN ÖHBERG

bostadsområden på gång, inte bara i Godby utan också i andra byar.

Lotsbroverket ljuspunkt

En annan ljuspunkt Erlandsson vill lyfta fram är flytten till Lotsbroverket.

– Det har en stor betydelse för Lumparn att vi sanerade bort reningsverket, säger han.

– Det var bra.

Vilka egenskaper krävs det av din efterträdare?

– Det krävs intresse och engagemang, erfarenhet och tid. Att vara kommunstyrel-

sens ordförande är mer än bara ett förtroendeuppdrag. Man måste kunna komma och gå när det behövs, det är ingen post för någon som har regelbundna arbetstider. Att samtidigt vara lagtingsledamot är en bra kombination, man har då både tid att disponera och erfarenhet av politiskt arbete.

Hur ser du på valet?

– Jag hoppas att folk röstar. Det blir knappast några stora förändringar, efter varje val brukar det komma in ungefär tio nya och det lär det väl göra den här gången också. (tt-s)

Egon Lönnqvist vann poker-ÅM

Egon Lönnqvist vann Pafs öppna poker-ÅM i helgen. – Motståndarna blev nervösa och spelade bort sig. Jag höll nerverna i styr, spelade bra och vann, konstaterar den nykorade åländske pokermästaren.

Sammanlagt deltog 47 spelare när Pafs öppna poker-ÅM arrangerades i Casino Paf i helgen.

– Det är nytt deltagarkord. Samtidigt kan man konstatera att ålänningarna visade framfötterna, vilket också syns i resultatlistan, konstaterar turneringschef **Jan-Erik Karlsson**.

Arrangörerna berättar att poker-ÅM fick mycket beröm av spelarna för den långsamma strukturen, vilket gjorde att spelarna fick spela många händer.

Inför tävlingen var **Marcus Grunér**, **Simon Stenbäck** och svensken **Babak Movazzafi** favoriter. De åkte dock tidigt ut ur turneringen.

– Två spelare som däremot övertygade turneringen igenom var ålänningarna **Ove Berne** och **Egon Lönnqvist**, som båda byggde en bra stack tidigt i turneringen, berättar Karlsson.

Illa ute

Vid finalbordet var Lönnqvist dock illa ute, men han träffade en färg som gjorde att han dubblade sina blygsamma stack på 35.000 i marker och sedan kunde han på allvar börja slåss om titeln.

– Både Berne, chipleader inför söndagen, och **Marcus Danielsson**, som spelade ut Berne och blev chipleader, föll på sin rutin med enkla misstag. Jag hade flyt och kunde vinna tack vare min rutin och att jag var stark i man mot man duellerna, menar Lönnqvist.

Avgörande hand

Den avgörande handen i turneringen kom när Marcus Danielsson, som hade betydligt mindre i marker än Lönnqvist, reraisade Lönnqvists bet och gick all in. Lönnqvist synade med knekt, kung och Danielsson visade upp kung,

Tvåa. Marcus Danielsson blev tvåa i turneringen. Enligt vinnaren Lönnqvist föll Danielsson på sin rutin.

Pafs öppna poker-ÅM

1. Egon Lönnqvist Åland 3008 euro
2. Marcus Danielsson Åland 1974 euro
3. Joonas Karppinen Finland 1504 euro
4. Ove Berne Åland 940 euro
5. Juho Hyrkäs Finland 752 euro
6. Jarno Siekkinen Finland 564 euro
7. Kjell Persson Sverige 376 euro
8. Peter Eriksson Sverige 282 euro
9. Jonas Jacobsson Åland
10. Kim Öfverström Åland

sju. Lönnqvist vann potten.

– Min hittills största live-seger, konstaterar den nye åländske pokermästaren som tack vare segern kvitterade ut 3008 euro.

– Hälften av prispengarna får väl frugan som fått vara hemma ensam hela helgen, säger Lönnqvist och skrattar.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
Foto: PAF

ÅM-mästare. Egon Lönnqvist vann Pafs öppna poker-ÅM i helgen. 3008 euro kvitterade han ut tack vare segern.

Cruise Baltic prisat på mässa

■ Cruise Baltic, det samarbetsprojekt som Åland och Mariehamn deltar i genom Ålands Turistförbund, har utsetts till årets kryssningsdestination under Seatrade-mässan i Hamburg.

– Ett stort erkännande för arbetet som görs inom Cruise Baltic och för Östersjön som kryssningsdestination, kommenterar turistförbundets **Annica Jansson**, som för närvarande befinner sig i Hamburg för att delta vid mässan, utmärkelsen.

Cruise Baltic var en av tre finalister som nominerades för priset. De övriga två var Dubai Tourism och Kent Cruise Connection Partnership. I motiveringen till varför Cruise Baltic vann priset skriver domarpanelen:

– Det är ett väldigt unikt samarbete, som på en väldigt kort tid har utvecklats till ett framgångsrikt projekt. På bara tre år har Cruise Baltic visat att samarbete gör oss starkare.

Cruise Baltic är ett nätverk med 25 destinationer i Östersjöregionen. Sedan 2004 har Cruise Baltic marknadsfört sig som en destination och riktat sig till den internationella kryssningsmarknaden. (ml)

Bil och cyklist kolliderade

■ Vid lunchtid i söndags inträffade en trafikolycka i Jomala Möckelö. En kvinna som kom cyklande på Hammarlandsvägen mot Sviby bron svängde strax före bron ut åt vänster.

Bilen som befann sig bakom cyklisten hann inte uppfatta manövern och körde på kvinnan bakifrån. Kvinnan fick ont i knäna och dessutom skrapade hon upp armbågarna och fick mindre blesyrer i ansiktet.

En ambulans kallades till platsen och förde henne till sjukhus för kontroll. Polisen klassar händelsen som äventyrande av trafiksäkerheten med kollision som följd. (ml)

Större stöd till Jomalas gräsplan

■ Det står nu klart att den gräsplan som håller på att byggas i Jomala kommer att bli eluppvärd. Tidigare i veckan beslutade en knapp majoritet i Jomalas kommunfullmäktige att värmen, som blir dyrare än beräknat, ska installeras förutsatt att landskapsregeringen skjuter till mer pengar.

Landskapsregeringen har nu beslutat att ge ytterligare bidrag på 22.500 euro och lån på 45.000 euro.

Den totala kostnaden för projektet är 540.000 euro. (as)

Finström bygger del av golfväg

■ **FINSTRÖM.** Finströms kommun åtar sig att bygga väg samt dra vatten och avlopp till tomtgränsen till den planerade golfbanan i Ämnäs.

Det beslut kommunfullmäktige i torsdags.

Fullmäktige hade fått en förfrågan av landskapet om kommunen åtar sig den kommunaltekniska vägen men fullmäktige tillmötesgick alltså den begäran bara fram till golfbanans tomtgräns.

Tio testade talangen i dj-båset

Premiär för nya klubben Stick it on på Indigo

I lördags tog tio personer chansen att spela sina egna skivor på Indigo när Ax-records arrangerade dj-klubben Stick it on för första gången.

– Det är ett fantastiskt koncept, man undrar varför det inte används mer frekvent, säger en av kvällens djs: **Sven Schauman**.

Klockan närmar sig 22.00 och det är fullt med folk på Indigo. Bredvid dj-båset sitter **Dave Webb** från Ax-records, redo att hjälpa till om någon behöver hjälp med tekniken.

– Det går bra, vi hade plats för sexton djs från början men vi blev bara tio personer som spelar, berättar han.

Webb kommer ursprungligen från Brighton i Storbritannien. Där har klubben Stick it on funnits länge.

– Jag spelade där förut, och

nu tyckte jag att det var en bra idé att prova konceptet här. Jag hoppas att det kan bli något återkommande. Vi får se vad Indigos **Stig Grönlund** säger, men han verkar entusiastisk.

Inga kunskaper krävs

Konceptet med Stick it on går ut på att vem som helst får spela sin egen musik på Indigo. Man har en kvart på sig och under den tiden kan man spela både LP- och CD-skivor.

– Man behöver inte ha några förkunskaper, vi hjälper till med tekniken. De flesta av kvällens djs är amatörer. Tre stycken har spelat förut, men det var länge sen, säger Webb.

Eftersom det är många olika djs under kvällen är det en stor variation på det som spelas. Det bjuds på allt från rock

till **Orup** och cha-cha-cha.

– Det som är bra med den här klubben är att även om man inte gillar det en viss dj spelar, så behöver man ju bara stå ut i femton minuter, skrattar Webb.

Omusikalisk

Sven Schauman spelade som andre man för kvällen.

– Nu sitter jag bara och njuter.

Har du spelat tidigare?

– Nej, aldrig någonsin. Jag är egentligen fullständigt omusikalisk.

Schauman berättar att han fick ändra sina planer för vad han skulle spela en halvtimme före han skulle upp på scen.

– Jag hade ett potpurri på stick som jag hade tänkt spela, men sedan hade de ju ingen dator här. Så jag grävde fram gamla cd-skivor

Initiativtagare. Dave Webb från Ax-records spelade på dj-klubben Stick it on i Brighton i Storbritannien. Nu tycker han det är dags att klubben rotar sig på Åland. Han hoppas att lördagens evenemang på Indigo kan bli något återkommande.

Foto: ANDREAS DIENERT

som jag inte har spelat på tio år. Blir det en nästa gång skall jag vara mer förberedd, bränna ner låtar från datorn på en skiva och fundera ut hur man kan få låtarna man spelar till en helhet.

Schauman tycker att kvällen på Indigo har varit rolig.

– Vissa har varit så proffsiga, när en kille spelade tidigare var det som att man skulle ha varit på en av de hetaste klubbarna i Berlin.

Det är ett fantastiskt koncept, man undrar varför det inte används mer frekvent på krogarna. Det är ju positivt att gästerna får vara delaktiga, och de tar med sig sina vänner ut när de skall spela. Dessutom utvecklas ju krogens musikrepertoar på det här sättet.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG
Rökt skinka

 i bit, Dahlmans & HK kg **10,90**
Hemvete

 300 g ÅCA st **0,95**
Grandiosa mellanmålspizza

 145 g st **1,25**
Mango

 Mexico kg **1,49**
Ljung Calluna

 6 st/kasse kasse **6,90**
Ariel tvättpulver

 675 g pkt **2,99**
LÖVBIFF
10,95 kg

FJÄRILS-KOTLETTER
8,50 kg

PLUSSA -FÖRMÅN
Jubileums mocca

 500 g max 2 pkt/hushåll pkt **2,49**
 utan Plussa-kort 2,89/pkt

Pampers blöjor

 baby dry, active fit & easy up ... 2 pkt **24,00**
 utan Plussa-kort 13,50/pkt

**Höstens tyger, garn,
kläder & skor har kommit**
Välkommen in!

GODBY TEL 43 250
VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT
PLUSSA

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande
GRILLAD KYCKLING HEL

Inhemsk

3 90
ST

Supererbjudande
SOPPKÖTT/HÖGREV

Inhemsk

5 95
KG

*Supererbjudandena gäller
måndag 1/10- onsdag 3/10*

Supererbjudande
ÄPPLÉN CHAMPION

Polen

0 99
KG

**MOROTS- & RÖD-
BETSPURÉ**

 500 g inhemsk
EP 2,98/kg

1 49
ASK

**MORMORS
KÖTTBULLAR**

 300 HK
EP 5,00/kg

3 00
2 PKT

GREKISKT BRÖD

 660 g Ålandsbagarn
EP 3,78/kg

2 50
ST

PLUSSA - förmån
SEJ

 400 g Pirikka
Utan Plussa-kort 4,58/2 pkt

3 50
2 PKT

BASSÅS

 400 g Uncle Ben's
Utan Plussa-kort 1,89/brk

1 69
BRK

LÅNGRIS

 1 kg Uncle Ben's
Utan Plussa-kort 4,78/2 pkt

4 00
2 PKT

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)
KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

K SUPERMARKET
PLUSSA
för dina inköp

 Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 9-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Tjejerna ger killarna på Enklinge

– Det är klart att det kan vara lite väl fridfullt här på Enklinge ibland, säger nyinflyttade Åsa Jansson.

– Men då sätter jag mig ner och har jätteträkigt ett tag. Sedan händer alltid något. Man får haka på. Den som gillar opera flyttar ju inte hit direkt.

Sedan i våras har Åsa Jansson bott på Kumlinge Enklinge. Hon trivs med sambon, huset, trädgården, hönsen, hunden, katten. I vinter får hon ännu mer att ta hand om. Första barnet beräknas födas på självaste julafton.

Det var planerna på behandlingshemmet Neurocity som lockade Åsa till Enklinge. Av det blev det just ingenting, men nu ska hon vikariera ett slag på servicehemmet Annagården innan det är dags att vara vårdledig.

Vi träffar henne och grannen Beata Ahlbäck, som också är nyinflyttad i byn, på gårdsplanen med varsin yster hund skällandes över byn. Jyckarna har med gemensamma krafter jagat in en katt under en bil. Lite längre bort kacklar hönsen. I rabatterna prunkar ringblommor och astrar.

När en traktor startar bakom några buskar vet alla vad som pågår. Det är Åsas svärfar som kör på åkern.

Gårdarna på Enklinge börjar nu ett efter ett lysa upp på kvällarna. Igen.

För några år sedan skrev vi i Nya Åland om alla tomma kåkar i byn. Nu har något hänt. Tre unga par har flyttat in. I gårdarna Stubbkärr, Träskslätt och Förbro gapar inte längre fönsterna svarta och tomma på kvällarna.

Men ännu finns plats för fler familjer. Betydligt fler.

För Åsas och sambon, Mathias Enqvists, del började det hela med en svenska i Saltvik förra vintern. Då träffades de för första gången. Efter bara ett par månader var hon beredd att flytta in hos honom, i hans barndomshem i skärgården.

– Vad har jag att förlora, tänkte jag.

Det vanliga är att skärgårdens unga män trivs med naturen, med jakt och fiske. För kvinnorna är det ofta svårt att hitta både arbete och givande fritidsintressen.

– Man ser på färjan på fredagarna att killarna kommer hem över veckosluten. Men det är många tjejer från skärgården som blir kvar i stan.

Men en och annan kvinna börjar nu snegla på jakten. Åsa har varit med ute på både sjöfågel- och säljakt.

Samtliga tre unga män är sjömän, två av tre av dem har arbete på landskapsfärjorna med tjänstgöringstid vecka/vecka. Kvinnorna är alltså periodvis ensam i sina kåkar. Men av kafferep och kakätande blir det just ingenting. En av kvinnorna arbetar i veckorna i Eckerö och de båda andras arbetstider försväras en tät samvaro.

– Man tror gärna att skärgårdsbor hela tiden går in och ut hos varandra, men tyvärr är det inte så längre, säger Åsa. Alla jobbar. Det skulle krävas jättemycket planering för att få ihop alla oss sex på en och samma kväll. Och det är lite synd att när man ska

Hoppas stanna. Beata pluggar till att bli klasslärare. Bara hon hittar ett passande arbete vill hon gärna stanna på Enklinge. Hundarna är av blandras och heter Zacke och Bira.

”Många tjejer från skärgården blir kvar i stan över helgerna.”

träffas så måste det vara hemma hos någon. Här finns ingen neutral träffpunkt, annat än butiken då, som numera bara har öppet tre dagar i veckan.

Beata träffade sin Enklingekille när hon sommarjobbade på skärgårdsfärjan Alfågeln för några år sedan. Hon pluggar till lärare och har bott i byn ett par år.

– Det var smidigare för mig att flytta. Att han skulle flytta in i min lägenhet i Vasa var aldrig något egentligt alternativ.

Närheten till alla andra Enklingebor verkar inte störa henne. Tvärtom.

– Det är mysigt att alla håller koll på varandra lite. Jag ser ju om det lyser hos den gamla granntanten om kvällarna. Vi hjälper varandra här.

Beata tror att trenden svänger nu.

– Folk börjar mer och mer uppskatta naturnära och lugna platser. Att det finns kommunala kontaktfamiljer för de nyinflyttade är en bra grej. För dem som kommer utan anknytning kan det vara svårt att komma in i gängen.

Vad gäller fritiden måste den planeras på ett annat sätt.

– Är man sugen på ett handarbete så måste det inhandlas när man är i stan. Man kan inte bara på en impuls gå ut och köpa garn till exempel.

När det talas om ”stan” på Enklinge är det oftast Åbo som avses. Det är där man shoppar, oftare än i Mariehamn.

Tjejernas största bekymmer är att hitta arbetstillfällen.

– Vi kan inte leva på bara luft och vatten. Tyvärr, säger Beata.

– Samtidigt känner vi att det verkligen välkomnas unga familjer här. Barn behövs till skolan, och ungdomar. Men nej, det är inget direkt tryck på oss att föda ett dussin barn var.

– Det är inte omöjligt att bo

Nya Enklingetjejer. Åsa Jansson och Beata Ahlbäck är båda nyinflyttade på den lilla skärgårdsön Enklinge. De är byns stora hopp om en livfull framtid. Mathias Enqvist, sambo med Åsa, i mitten, sitter framför sitt barndomshem Stubbkärr.

Fakta/Tre bebodda gårdar

Före detta ödeby. För tre år sedan skrev vi om Enklinge by som en ödeby med många tomma hus. Nu har något hänt.

I följande tre gårdar bor numera nyinflyttade unga familjer:

Stubbkärr: Sjömannen Mathias Enqvist, 26 år, och barnskötare Åsa Jansson, 26 år. Stubbkärr är hans barndomshem. Hon är från Finström Emkarby. Paret väntar sitt första barn till julafton.

Förbro: Sjömannen och sågverkägaren Johan Enqvist, 25 år, (kusin till Mathias) och lärarstuderanden Beata Ahl-

bäck, 26 år, från Österbotten. De bor i hans mammas hem.

Träskslätt: Sjömannen Jan Enqvist, 27 år, från Hangö, arbetar på långfart på Godby Shipping. Jan är släkt på långt håll med de andra killarna, hans farfar var från Enklinge. Samt hälsovårdare Fanny Sundman, 24 år, för närvarande med tjänst i Eckerö. Träskslätt är hennes barndomshem. Paret har varit tillsammans i sex år.

på Enklinge och arbeta i Mariehamn, funderar Beata. Det tar inte så lång tid som kompisarna tror att komma hit från Hummelvik. Det går ju på bara en timme.

– För somliga tar det flera veckor att planera en ynka liten resa hit ut, pustar Åsa.

– Jo, våra kompisar skulle

kommit ut i sommar, men de har inte haft tid, berättar Beata. Nu planerar de att komma nästa sommar! För dem är Enklinge långt ut. Men så är det ju inte egentligen.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Skärgårdskille. Johan Enqvist, sjöfarare och sågverksägare,

en chans

är sambo med Beata sedan ett par år tillbaka.

Dags lämna in september-gäddan

Månadsfinalen för september-upplagan av Nyan-ppet närmar sig.

Denna månad är det dessutom extra fina priser i juniorklassen – en heldag till sjöss med ett gäddfiskeproffs.

September närmar sig sitt slut och det betyder att det börjar bli dags att lämna in tävlingsbidragen för denna månads Nyan-ppet. För att ha en chans på månadspriserna gäller det att lämna in ett fotografi av sin gäddfångst senast den 5 oktober klockan 10.

Bland alla juniorer som lämnat in bidrag under september lottas det även ut en fiskedag tillsammans med gäddfiskaren Jussi Kuitunen.

■ en bild av gäddan, fotograferad tillsammans med ett nummer av Nya Åland

■ uppgifter om fiskens längd

■ uppgifter om fångstdatum och plats, åtminstone kommun, samt vilket bete som gäddan högg på

Ange gärna även gäddans vikt, men det är längden som är det viktiga. En myndig person måste intyga att uppgifterna är korrekta.

Det går bra att lämna in fotografi och uppgifter till Nya Åland i Dalbo men blanketter för deltagande finns också hos Fiskarboden, Sunes jakt och fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret samt på Nya Ålands hemsida www.nyan.ax. På hemsidan finns även tävlingsreglerna och bilder av alla långa gäddor.

Nyan-ppet pågår till den 31 oktober. Huvudvinst för den som fångat säsongens allra längsta gädda är ett ekolod. I juniorklassen är förstapriset en mobiltelefon.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

Fiskedag står på spel.

En heldag fiske tillsammans med Jussi Kuitunen lottas ut bland alla juniorer, personer under 14 år, som deltar i Nyan-ppet i september. Den här gäddan på 110 centimeter fångade Jussi i juni 2005.

Foto:PRIVAT

Räkna med ledarna i Europas dividendtopp

Aktieindexobligation
Dividend Plus

Placeringstid: 3,5 år
Teckningstid: 24.9–12.10.2007

Obligationen har en normal emittentrisk. Prospekt finns på Ålandsbankens samtliga kontor och på www.alandsbanken.ax

ÅLANDSBANKEN
tfn *29 011

Think. Feel. Drive.
SUBARU
– ALLTID 4-HJULSDRIFT –

NU HAR NYA IMPREZA KOMMIT!

Subaru lanserar en helt ny IMPREZA 4WD
VÄLKOMMEN IN PÅ PROVKÖRNING

24.990,-
Pris från

ERbilab

Vikingagränd 1 A
22100 Mariehamn
Tfn 14750
GSM 0400 595 732
Öppettider:
fre 10-17, lör 10-14

VECKANS special Måndag-lördag
OST **ACA**
PROSTINNAN
..... kg **9,25**

VECKANS erbjudanden Måndag-lördag

Inre Filé gris kg **10,99**

Nötstek fransyska kg **8,75**

Lördagskorv ibit kg **4,95**

Havreflingor
I Kg Elovena st **1,19**

Åländskt hemvete
300 g (4,30/kg) st **1,29**

Berlinermunk
85 g (8,82/kg) st **0,75**

PLUSSA-erbjudande

Uncle Ben's Blåa band riser 400 g
1,69 /st
utan Plussa-kort 1,89/st

Blåa band grytor
3,50 /2påse
utan Plussa-kort 2,29/påse

MÅNADENS erbjudanden

Uncle Ben's lånkornsris
4,00 /kg
utan Plussa-kort 2,39/st

Citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

Varit med förr. Jonathan och Christer Sjöström var två av ett hundratal fiskare som deltog i Getadraget i lördags. Jonathan har tidigare vunnit junior-klassen men när Nyan besökte dem var det pappa Christer som fått en gädda på kroken.

Gäddor på hugget under Getadraget

En gråmulen septemberlördag. Den nordostliga vinden ger oss skjuts ut på sjön. En hoppfull tävlingsdeltagare räcker fram sin nyfångade gädda för mätning. 65 centimeter minimum ska den vara för att noteras i resultatlistan.

– Hoppas att den är tillräckligt lång, säger fiskaren. Följ med funktionärerna Mats Sjöblom och Kristian Sundberg under två händelserika timmar av Getadraget.

Klockan är 11.00. Årets upplaga av Getadraget pågår som bäst. Ett hundratal fiskare har redan varit ute två timmar.

– De ringer till oss om de får napp. Sedan åker vi dit och väger fisken, berättar Kristian Sundberg.

Han kör en av de fyra kontrollbåtar som cirkulerar i vattnen kring Geta dagen till ära. Tillsammans med Mats Sjöblom har han vägt in ett tiotal gäddor under morgonen.

– De är på hugget i dag, säger Sjöblom.

Rekordfisken så här långt är **Jan Bergendahls** gädda på 6,34 kilo.

Vägs in

Plötsligt ringer telefonen. En av båtarna meddelar att de fått napp. Nu vill de att gäddan ska mätas och vägas. Det är bråttom. Fiskarna släpps efteråt och det ska helst inte gå mer än en halvtimme innan de är tillbaka i vattnet. Däremellan skvalpar de runt i en bunke ombord.

– Många har fina ställen med syrepumpar och så vidare där de förvarar fisken, säger Kristian Sundberg medan han styr båten sydväst om Björkholm.

Härväntar **Christer Sjöström** med sonen **Jonathan**, tidigare juniorvinnare.

– Det är min första och enda gädda i dag, avslöjar Sjöström den äldre.

Fisken, som är fångad med ett busterjerkrdrag, läggs på en måttstock i trä. Gäddan klarar 65 centimetersgränsen och det är dags för vägning. 2,66 kilo föränleder kommentaren:

– Den var inte så stor! Mobiltelefonen ringer igen. Ett tips om att en deltagare

fiskar från land. Spänningen höjs avsevärt. Någon, vem vill inte Mats Sjöblom avslöja, har skvallrat på en konkurrent.

Diskning är ett ord som flera gånger nämns i diskussionen mellan funktionärerna. Till slut enas de om att det är en alltför drastisk åtgärd.

– Det här är en sport som ska vara rolig. Å andra sidan är det förbjudet att fiska från land. Men vi gör väl så att den gäddan som fångats inte räknas, säger Kristian Sundberg.

Han är född i Geta men bor nu i Finström där han jobbar som jordbrukare.

– Men i själen är jag Getabo.

Forna vinnare

Det svenska laget GDPH har varit med förut.

– Vi vann förrföra året, berättar **Achilles French**.

I dag har de bara fått mindre gäddor.

– Men det kommer att lossna efter lunch. Vi vet att man kan få stor fisk här, menar en seger-viss **Mårten Skogman**.

Nyans fotograf önskar dem lycka till. Obetänksamt, då det visar sig att fiskare är skrockfulla människor.

– Neej. Så där får man inte göra. Nu kan vi lika gärna ge upp, säger Mårten Skogman och skrattar.

Rapport

Det piper i telefonen igen. Messet från tävlingsledningen sätter press på alla deltagare: "Champions 1/ Vindruva leder tävlingen bland herrlagen. Kämpa damer! Endast **Helena Martinsson** har dragit upp en gädda".

Vi bestämmer oss för att söka

Fakta/Tävlingsregler

■ Tävlingen vinnas av det lag som samlat den högsta sammanlagda vikten totalt av fem infångade gäddor över 65 centimeter.

■ Lagen ska ha minst två och högst tre deltagare.

■ Det finns också en individuell dam-, herr- och juniorklass.

■ Tävlingen tillämpar "catch and release", vilket betyder att alla oskadda fiskar släpps tillbaka efter fångst.

■ Arrangör är Geta ungdomsförening.

upp Martinsson för en kommentar och hittar henne på Bonäsjärden. Det visar sig att hon är ovillig att avslöja sina bästa fisketips.

– Draget ska vara i vattnet åtminstone, säger hon och lagkamraterna **Anna Landell** och **Eva Selin** gapskrattar.

Fiskepoet vann Helena Martinsson vid en tidigare tävling.

– Det är bra spänst och känsla i det.

När vi lämnar damerna sväljer fotograf Edsvik ett artigt "lycka till".

Bjuder på fika

Himlen är fortfarande grå men den kalla nordostan har mojt lite när Mats Sjöblom och Kristian Sundberg trollar fram kaffe och nybakade kakor. På durken ligger en gädda som inte överlevt vägningen. Än så länge har tävlingen ändå förflutit smärtfritt. Några timmars fiske återstår innan gäddorna i Getavatten kan simma lugnt igen.

Blir inte herrar funktionärerna sugna på att fiska själva?

– Nej, konstaterar de enhälligt.

– Vi ser ju mer fiskar än vad de andra gör.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
Foto: JONAS EDsvik
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

LAGRESULTAT:

Dam:		
Lag	Startplats	Total vikt (g)
Nollkoll	Hällö	3220
Tjejerna med drag	Hällö	1960
Herr:		
Lag	Startplats	Total vikt (g)
Mapa Fishing Team	Lisström	21680
Champions 1/Vindruva	Lisström	19400
CSC	Hällö	15520
Spiggarna	Lisström	12400
Lek Fishing	Hällö	9480
Hus & Fritidscenter FT	Knutnäs	8460
Team JD Fiskesharter	Hällö	7940
Inges drängar	Knutnäs	7760
Stig-Helmers	Knutnäs	7240
Team Äventyret	Lisström	6380

INDIVIDUELLA RESULTAT:

Dam:		
Namn	Lag	Vikt (g)
Solveig Nordlund	Nollkoll	3220
Jessica Mattsson	Team JCJ	2840
Helena Martinsson	Tjejerna med drag	1960
Herr:		
Namn	Lag	Vikt (g)
Alfred Spjuth	Champions 1/Vindruva	6560
Jan Bergendahl	Hus & Fritidscenter FT	6340
Mats Fagerlund	Mapa Fishing Team	5980
Peter Påvall	Storljugarna	5840
Ove Norell	Stig-Helmers	5180
Mats Fagerlund	Mapa Fishing Team	5120
Douglas Ebbersten	Lek Fishing	5020
Jussi Kuitunen	Jussi Lures	4800
Sören Jansson	Team Roolto	4580
Mats Fagerlund	Mapa Fishing Team	4480
Inge Sundström	Inges drängar	3980
Christoffer Eriksson	CSC	3800
Marcus Sjölund	Inges drängar	3780
Alfred Spjuth	Champions 1/Vindruva	3600
Alfred Spjuth	Champions 1/Vindruva	3600
Dan Salomaa	Team Äventyret	3480
Johan Roselius	alandiamap.com	3460
Johan Husberg	Team Band Over	3360
Johan xxx	Team Böttes	3300
Jocke Haglund	CSC	3240

Junior:
Juniorerna registrerade ingen fångst

Genväg. Mats Sjöblom och Kristian Sundberg åker runt till deltagarna för att väga och mäta de gäddor som fångas. Funktionärerna säger att de är Getabor i själen och känner väl till alla genvägar, visar det sig.

Liten gädda. Jonas Nordback och Alexander Sandholm utgör två tredjedelar av laget Harry Original. Just den här gäddan nådde inte 65-centimetersgränsen och antecknades därför inte i resultatlistan. Kristian Sundberg granskar att allt går rätt till.

Vassnära. Eva Selin och Helena Martinsson vann damklassen 2005 tillsammans med Anna Landell (saknas på bilden). Här prövar de fiskelyckan på Bonäs fjärden.

Val 2007

I år är det verkligen bäddat för ett riktigt spännande val. Inte enbart för de politiska partierna som står väl förberedda med välslipade argument. Den åländska mediekartan har samtidigt ritats om och de åländska hushållen står även där inför ett val.

Öppet hus

för kandidaterna till lagtings- och kommunalvalet

onsdagen 3 oktober kl 16-20

Du är välkommen in till oss på annonsavdelningen för att i lugn och ro gå igenom din marknadsföring. Tar du med dig bilder och texter så hjälper vi dej med en annons på plats.

Det går också bra att ringa, tel 23 444, eller e-posta till: annons@nyan.ax

HÖSTFINT

LYKTOR från **3,90**

8,90

MASSOR AV KORGAR **19,90**

olika storlekar och färger

från **5,00**

REABORD!

Massor av sommargrejer **-50%**

PEDAL- & SORTERINGS-HINKAR

från **11,30**

Jonmaster FÖNSTERDUK

..... **NU 7,00**

norm 8,20

G. Godbyvägen 11 (bredvid Holmbergs)
Öppet vard. 8.30-17.00

Höstvindarna sänkte priserna!

ERBJUDANDENA I KRAFT TILL 13.10.2007

BIO-QINON Q10

Naturlig energi i kroppen!
Ubiquinon är nödvändig för kroppens energiproduktion. Undersökningar visar att från Bio-Qinon tas den upp effektivt.

- extraenergi och ork till vardagen
- mot trötthet, för stressade och utbrända
- för dem som använder statinmedicin
- för idrottare, förbättrar den fysiska uthålligheten och hjälper till vid återhämtningen

- för åldrande, produktionen av ubiquinon i organismen minskar med åren
- för hjärtat

Nu även 150+30 extraförpackning

44,90
150 + 30 / 126 g (356,35/kg)

24,00
60 kaps. / 42 g

Förstärkt motståndskraften mot höstvindarna SAMBUCOL

Välsmakande Sambucol som även barnen tycker om.

14,70
120 ml (122,50/kg)

Tri Tolonens CARNOSIN FORTE 400 mg

Långverkande Dr Tolonens Carnosin Forte föryngrar huden och renar organismen. Den förhindrar åldersförändringar i huden och ökar muskelstyrkan och uthålligheten. En tablett innehåller också 10 mg E-vitamin och 5 mg zink, vilka ökar carnosinets biologiska effekt.

35,90
60 tabl. / 48 g

Mikrofiberduk på köpet
Behändig på vandringar och resor mm. Var snabb, dukarna finns i begränsat antal.

Naturlig hjälp för kvinnans välmående och till stöd för bantningen FEMISOJA PLUS

För kvinnor i alla åldrar! Innehåller rikligt med soja som är viktig för kvinnans mående samt linfrö och nypon, vilka innehåller växtestrogen och mycket fibrer. Produkten är glutenfri.

5,50
300 g (18,33/kg)

Härligt liv för den vuxna kvinnan! MENO HOP®

- mot heta vällningar och svettningar
- mot orolig sömn
- mot irritabilitet
- förV benstommen

Innehåller hopein som utvunnits från humle och som liknar kroppens egen estrogen. Undersökt, snabbverkande. Bara en kapsel om dagen.

36,90
60 kaps. / 14 g

21,50
30 kaps. / 7 g

Effektiv samverkan

OMEGA7

Kliniska undersökningar visar att Omega-7-havtornsoljekapslar ger näring och fukt åt slemhinnorna i munnen, ögonen och i underlivet.

22,90
60 kaps. / 42 g

47,50
150 kaps. / 105 g (452,38/kg)

Förbättrar effekten av Omega7 havtornsoljekapslar KELASIN ZINK

En välupptaglig Kelasin Zink är en viktig del av frisk och välmående hud.

9,95
200 tabl. / 100 g (99,50/kg)

6,30
100 tabl. / 50 g (126,00/kg)

Tri Tolonens CARNOSIN LADY SOYA

Kombination av carnosinets och soyas isoflavonoider underlättar under och efter klimakteriet, hjälper huden att förbli ungdomlig, renar organismen och förhindrar förändringar som åldern för med sig.

21,50
60 tabl. / 45 g

Johanna Ikonen: Jag magrade 15 kg

Ner i vikt efter reningskuren!

Rena kroppen... du får effektiv viktminskning! METHODDRAINE DETOX

hjälp kroppen att neutralisera och avlägsna gifter och slagg från kroppen och fungerar som antioxidant. Kombinationen av 10 örter och grönt te gör att kroppen renas och kommer i balans.

25,00
250 ml (100,00/l)

En ren och frisk kropp är mera mottaglig. Därför lyckas man bättre med viktminskningen.

MethodDraine

METHODDRAINE SLIM

Åtstrammingskur som består av CGA från grönt kaffe, älggräs och bladextrakt av vinranka. Effektiv men skonsam dryck som smakar körsbär.

35,00
250 ml (140,00/l)

Paketpris

55,00

SINUNKAUPAT MARIEHAMN
Liv & Lust Hälsokost
Torggatan 6, Magasin, Mariehamn
Tel. 17 390

Mera än en hälsokostaffär

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Damfotboll är som V75 med kossor.
RADIOPROFILEN GERT FYLKING
UTTALAR SIG I RIX-FM.

Aspholm hade en rekordhelg

Rekordsimmare. Sandra Aspholm bräckte två gamla rekord i seniorklassen under helgens tävlingar i Vikingsimmet. Det ena hade hela 29 år på nacken medan hon slog det andra med fantastiska tre sekunder.

SIMNING. Sandra Aspholm var snabbare än någonsin i bassängen när Vikingsimmet avgjordes i helgen. Två nya åländska rekord blev facit, varav det ena fram till nu stått sig i hela 29 år!
– Jag är riktigt nöjd, säger hon.

Sandra Aspholm studerar i Nyköping och har förlagt sin träning där. En träning som verkar ha gett resultat.

Trots en tung träningsperiod slog 17-åringen till med två nya åländska rekord på seniornivå. Det första kom i 200 meter bröstsim där hon simmade in på den mycket fina tiden 2.47,27 vilket är en putsning av Erica

Granesäters tidigare tid med drygt tre sekunder och samtidigt en förbättring av det personliga rekordet med sju sekunder. Vidare simmade hon 200 meter medley på tiden 2.42,24.

– Det var visst en förbättring av ett cirka 30 år gammalt rekord med några hundra delar, säger Aspholm.

Hon är ödmjuk inför sin prestation.

– Min simtränare i Nyköping sa att jag måste börja slå personliga rekord på alla mina samsätt, så jag tog det visst till mig, säger hon med ett leende.

Ville persa

När Nyan träffar henne vid bassängkanten vid Ålands idrott-

scenter, har hon ytterligare en gren kvar i 50 meter frisim.

– Jag hoppas jag har krafter kvar. Jag har tänkt att jag ska persa där med.

Så blev dock inte fallet, av fem grenar var det just den distansen hon inte var rekordsnabb i.

En annan som hade en mycket givande helg är **Gustav Carlsson**. Han slog nya åldersrekord i 100 meter fjärlissim där tiden blev 1.12,42 samt på 400 meter medley med tiden 5.41,48.

– Jag trodde jag skulle ta dem, säger han.

Att han har en nyligen genomförd tävling bakom sig genom Simkampen och dessutom är inne i en hård träningsperiod bekommer honom inte.

– Det brukar fungera bra för mig när vi tränar hårt. Det går tydligen bra när jag är trött.

Sara tog fyra

Även **Sara Oksman** var på rekordhumör. Hon listade inte mindre än fyra nya rekord i 14-års klassen efter 200 meter medley på 2.46,38, 50 meter frisim på 30,75, 200 meter ryggsim på 2.53,12 samt 200 meter bröstsim på 3.06,13.

– Även övriga simmare som var i vattnet gjorde stora framsteg och slog massor med personliga rekord, rapporterar tränaren **Kjell Hansen**.

Text och foto: MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Fyra gånger. Sara Oksman noterade fyra nya åldersrekord under Vikingsimmet.

Många. Linda Myllykoski deltog i hela sex grenar under Vikingsimmet. Här avverkar hon 200 meter ryggsim på drygt tre minuter.

Tillbaka. Christopher Oksman var tillbaka i bassängen efter en lång tids skada.

Snabb. Gustav Carlsson var i rekordtagen och tog två nya åldersrekord. "Jag trodde jag skulle ta dem", säger han.

SIMNING

Vikingsimmet, Ålands idrottscenter, 29-30 september

Ålänningarnas tider

Annette Hagström: 400 m frisim: 06:12,17 (pers), 100 m ryggsim: 01:36,16, 200 m medley: 03:21,32 (pers), 50 m frisim: 00:35,33, 100 m bröstsim: 01:43,00 (pers), 200 m ryggsim: 03:33,86.

Hanna Donning: 400 m frisim: 05:55,88 (pers), 100 m ryggsim: 01:26,76, 200 m medley: 03:12,03, 50 m frisim: 00:34,86 (pers), 100 m bröstsim: 01:47,95 (pers), 200 m ryggsim: 03:09,50 (pers).

Janina Myllykoski: 100 m ryggsim: 01:23,55 (pers), 50 m frisim: 00:35,34, 100 m bröstsim: 01:38,66 (pers).

Jennie Hagman: 200 m bröstsim: 03:14,83, 100 m ryggsim: 01:18,98 (pers), 200 m medley: 02:51,98 (pers), 50 m frisim: 00:30,70 (pers), 100 m bröstsim: 01:30,65 (pers), 200 m ryggsim: 02:57,27 (pers).

Linda Myllykoski: 100 m ryggsim: 01:21,18, 100 m fjärlissim: 01:16,22, 200 m medley: 02:57,26, 50 m frisim: 00:29,59 (pers), 100 m bröstsim: 01:43,88, 200 m ryggsim: 03:05,20.

Linda Virta: 100 m ryggsim: 01:34,47 (pers), 100 m fjärlissim: 01:33,80 (pers), 100

m bröstsim: 01:48,56 (pers).

Sandra Aspholm: 200 m bröstsim: 02:47,27 (pers), 100 m fjärlissim: 01:19,41 (pers), 200 m medley: 02:42,24 (pers), 50 m frisim: 00:31,27, 100 m bröstsim: 01:19,36 (pers).

Sara Helling: 400m frisim: 05:45,96 (pers), 200 m bröstsim: 03:20,68, 200 m medley: 02:54,97 (pers), 50 m frisim: 00:33,95, 100 m bröstsim: 01:29,96 (pers), 400m medley: 06:32,42 (pers).

Sara Oksman: 200 m bröstsim: 03:06,13 (pers), 100 m ryggsim: 01:19,78 (pers), 200 m medley: 02:46,38 (pers), 50 m frisim: 00:30,75 (pers), 100 m bröst-

sim: 01:25,06, 200 m ryggsim: 02:53,12 (pers).

Sofia Jonsson: 400m frisim: 06:06,15, 100 m ryggsim: 01:39,87 (pers), 100 m bröstsim: 01:44,98.

André Oksman: 100 m ryggsim: 01:09,02 (pers), 200 m medley: 02:34,70.

Anton Holmberg: 100 m ryggsim: 01:36,62, 200 m medley: 03:25,37 (pers).

Björn Karlsson: 100 m ryggsim: 01:39,79 (pers), 200 m medley: 03:32,55 (pers), 50 m frisim: 00:38,06 (pers), 100 m bröstsim: 01:47,49 (pers).

Christopher Oksman: 100 m ryggsim:

01:02,79, 50 m frisim: 00:24,65.

Frans Manelius: 200 m bröstsim: 04:11,11 (pers), 100 m ryggsim: 01:35,01 (pers), 50 m frisim: 00:35,15, 100 m bröstsim: 01:50,45 (pers).

Gustav Carlsson: 400m frisim: 05:04,43 (pers), 100 m ryggsim: 01:10,51, 100 m fjärlissim: 01:12,42 (pers), 50 m frisim: 00:27,78 (pers), 200 m ryggsim: 02:36,97 (pers), 400m medley: 05:41,48 (pers).

Martin Hougberg: 100 m ryggsim: 01:14,32 (pers), 100 m fjärlissim: 01:20,78 (pers), 200 m medley: 02:47,48 (pers), 50 m frisim: 00:28,99 (pers), 200 m ryggsim: 02:42,61 (pers).

Mäki ut i andra

JUDO. Samuel Mäki deltog i supervärldscupen i holländska Rotterdam i helgen. Ålänningen vann sin första match mot **Wincenty Krawczyk** från Polen efter redan 28 sekunder. Poäng kom genom en så kallad ippon samt två koka.

I sin nästa match ställdes Mäki mot **Yves Matthieu Dafreville** från Frankrike. Matchen höll på i drygt två och en halv minut, men till slut fick ålänningen se sig besegrad. Fransmannen förlorade sedan sin semifinalmatch i pool B och knep gruppens plats om fortsatta matcher mot bronsmedaljen. (mt)

Medaljörer. Flera av ålänningarna vann medaljer. Stående från vänster: Robin Gestranus, Pirasin Phaprinya, Kristoffer Landgårds och Aso Hosseini. Sittande: Jonas Häggblom och Angelica Schåman.
Foto: JARKKO GESTRANIUS

Medaljer till judokas

JUDO. En hel del medlemmar ur Ålands judoklubb reste till Åbo i fredags för att tävla i Aurajoki Shiai. Med sig hem i bagaget kunde klubben plocka med sig flera medaljer. **Pirasin Phaprinya** vann guld i D-42, **Jonas Häggblom** brons i H-73 samt **Angelica Schåman** brons i C-52.

Med i tävlingarna var också **Robin Gestranus** och **Kristoffer Landgårds** samt ledaren **Aso Hosseini**. (mt)

En av varje för Englund

ISHOCKEY. Robin Englund från Jomala var med och vann med sitt Salamat i Mestis-serien förra veckan när laget besegrade Vasa Sport med hela 6-3. Segermatchen följdes dock av en förlust i helgen när laget föll mot HeKi med 2-3.

Englund noterades inte för några poäng i matcherna. Salamat ligger på en tredje plats i serien med 13 poäng efter sju spelade matcher. Leder gör TuTo på 16 poäng, men med en match mer spelad. (mt)

Beachvolleyduo mot OS-poäng

BEACHVOLLEYBOLL. Den OS-satsande svenska beachvolleyduon **Björn Berg** och **Hannes Brinkborg** sponsras av åländska Paf. I veckan befinner sig det landslagsduon i Fortaleza, Brasilien för att spela den sista World Tour-tävlingen för säsongen dit de är direktkvalificerade till huvudturneringen efter fina resultat vid tidigare tävlingar. Deras matcher inleds i dag.

– Detta är en bra möjlighet att ta viktiga poäng i OS-jakten och här i Fortaleza känner vi oss hemma eftersom vi hade vårt träningsläger här i våras, säger Björn Berg i ett pressmeddelande. (mt)

Värdig vinnare. Krister Mattsson rattade sin Nissan Kingcab på exakt samma tid i de repor han drog upp för grusbacken till Soltuna. Med det vann han den första titeln eftersom tävlingen aldrig tidigare arrangerats på Åland.

Jämn körning lönade sig

MOTORSPORT. En salig blandning av amerikanare, folkracebilar och uppputsade klassiker tävlade uppför backen till Getabergen i lördags. Bakom arrangemanget stod Ålands motorklubb som för första gången genomförde tävlingen.

Backrace förekommer här och var, men har aldrig tidigare genomförts på Åland. Det ville Ålands motorklubb ändra på varför man i helgen genomförde arrangemanget tillsammans med 17 tävlande.

Tävlingen går ut på att köra mot sin egen tid. Med andra ord spelar det ingen roll hur länge det tar från starten nere vid början av grusvägen upp till målgången vid restaurang Soltuna, det viktiga är att man håller sig inom samma tidsmarginal vid de återstående två reporna.

Arrangörerna underströk innan tävlingen att det inte var fråga om någon hastighetstävling. Men visst fanns de de som ändå körde så gruset sprättade.

– Det är inte VM i rally, ropade funktionärerna efter en bil

som lät hjulen spinna lite extra i lösgruset.

Rustat själv

En av dem som deltog var **Arto Roivanen** i en uppseendeväckande orange bil.

– Det är en Ford Coupé från 1937, visste han att berättas.

Han har rustat upp den själv och bestämde sig snabbt för att delta i backracet.

– Jag brukar inte vara med så mycket i tävlingar här hemma annars, men har figurerat lite i Sverige. Jag ser den här tävlingen mest som en lek.

Och han kan tänka sig att delta om det arrangeras igen.

– Det borde ordnas varje vecka om du frågar mig!

Roivanen slutade på en 15:e plats med en tidsdifferens på 4,7 sekunder. Med andra ord var det hela 14 förare som tajmat sin körning riktigt bra.

Och allra bäst var **Krister Mattsson** bakom ratten på en Nissan Kingcab. Han körde sin första repa på 52,81 sekunder och gjorde om bedriften i sin andra repa. Med andra ord noll sekunders marginal och en värdig vinnare.

Tvåa kom **Bengt Mattsson** i

Folkracebil. Gunnar Jansson körde en Volkswagen bubbla och var inte rädd för att trycka på gasen. Men tiderna på de olika reporna varierade rätt mycket och han föll i resultatlistorna.

en Honda CRX V-Tec med en marginal på blott fyra tusendelar. Treå slutade **Patrik Holmberg** i sin Oldsmobile Ninety Eight. Hans marginal blev 19 hundradelar.

Text och foto:
MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Klassiker. Arto Roivanen har själv rustat upp sin Ford Coupé som glänste mest i backen.

Rätt.

Hjälmen var obligatorisk och här knäpper Arto Roivanen på sig sin.

På startlinjen. Johan Lindqvist väntar på starttecken innan han varvar upp motorn uppför Soltunabacken.

Dubbelseger för unga skyttar

SKYTTE. Ålands sport- och skytteförenings unga talanger tävlade i SFS i miniatyrgevärsskytte i helgen. Det var den sista deltävlingen av totalt tre stycken där stödskyttarna samlade ihop poäng.

Vann S12-klassen gjorde ålänningen **Mathias Nordberg** på 586 poäng. Tvåa kom klubbkamraten **Elin Liewendahl** på 584 poäng. Även fjärde, sjunde och nionde platsen gick till ÅSSF genom **Maria Liewendahl**, **Christoffer Blomqvist** och **Rickard Rosbäck**.

Totalt deltog 15 skyttar i klassen. (mt)

Lindberg femma på världsranking

SEGLING. Staffan Lindbergs framgångar på matchracarenorna har lönat sig. När den senaste världsrankingens släpptes förra veckan hade ålänningen stigit tre placeringar till en femte plats.

Han har nu en totalpoäng på 10.090 poäng och är därmed inte långt från ledande britten **Ian Williams** på 11.290 poäng. Den andra ålänningen på listan, **Björn Hansen**, tappade en placering till en sjätte plats. Han har 9.807 poäng. (mt)

Sportens kom ihåg

FC Masters/Sjöbevakningen: Innebandyn börjar på torsdag 21.00 i Idrottsgården. Välkomna upp!

IFK-fotboll: F 99-01 börjar träningen måndag 17.00-18.00 i Baltichallen.

IFK-fotboll: P-F-lekis 02 börjar träningen torsdag 17.30-18.30 i Baltichallen.

IFK-fotboll: P 00 Y börjar träningen tisdag 17.00-18.30 i Baltichallen.

IFK-fotboll: P 00-01 S börjar sin träning inomhus torsdag 18.00-19.00 i Strandnässkola.

IFK-fotboll: Lekis 01 Y börjar sin träning inomhus måndag 18.00-19.00 i Ytternässkola.

IFK-friidrott: På onsdag håller friidrottssektionen ärmöte på WHA (kafeterian) 18.00. Samtidigt delas pokalerna ut för klubbmästerskapen.

JIK-friidrott: Klubbmästerskap onsdag 18.00 på WHA. Grenar: 60m häck, tresteg och diskus. Klasser P/F 11, 13, 15 och seniorer.

AIBF: ordinarie höstmöte onsdag 17 oktober 18.00 i Baltichallen. Stadageenliga förhandlingar. Alla hjärtligt välkomna!

ÅID-cykel: Spinningträff på Avancia onsdag 19.00.

ÅID-cykel: Anmälningsstiden för IF Åland gruppstart cirka 03.00 i Vätternundan 2008 förlängd till onsdag. Varför så tidig anmälan till Vätternundan? Jo för att det fylls på ganska fort med anmälningar för starttider i gryningen. I tisdags låg tiden på 02.44. Cyklister som vill starta i grupp tidigare på natten kan anmäla sig fram till början av november. Tidiga starttiderna gick nu på 21.40 på kvällen.

MOTORSPORT
Soltuna backrace 29 september, Geta Namn, bil, tidsdifferens
1) Krister Mattsson, Nissan Kingcab, 00.00.00, 2) Bengt Mattsson, Honda CRX V-Tec, 00.00.04, 3) Patrik Holmberg, Oldsmobile NinetyEight, 00.00.19, 4) Peter Söderlund, Ford Sierra, 00.00.39, 5) Niklas

Pelin, Acadian Beaumont, 00.00.43, 6) Jonny Jäderholm, Citroen AX sport, 00.00.51, 7) Patrik Lindberg, Opel Kadett 1.2, 00.00.66, 8) Rikard Rosenholm, Chevrolet Suburban, 00.00.70, 9) Johan Lindqvist, Opel Kadett 2.0i, 00.00.72, 10) Jan-Ake Jansson, Toyota Starlet, 00.01.29, 11) Gunnar Jansson, VW Bubbla typ 1, 00.01.32, 12) Kjell Berglund,

Chevrolet Caprice, 00.01.34, 13) Nichlas Abrahamsson, Dodge Polara Custom, 00.01.38, 14) David Öhberg, Ford Escort, 00.01.74, 15) Aato Roivainen, Ford Coupé, 00.04.70, 16) Björn Blomroos, Mazda 323 4x4 Turbo, ej godkänd., 17) Joakim Eckerman, Ford Fiesta, ej godkänd.
Snabbast tid: Björn Blomroos, 00.33.67.

Åboland vann orienteringskampen

ORIENTERING. I morgondiset i Lumparland fanns över hundra orienterare sugna på en tur i skogen i söndags. Det var dags för den årliga kampen mellan Åland och Åboland.

– Lite nervöst är det när Åbo är med, säger Ellen Mattsson, 10 år.

Orienteringslandskampen mellan Åland och Åbolandskampen genomfördes för 63:e gången i helgen. En av dem som deltog var **Gudrun Blomqvist** från Sund.

– Det här blir min 52:a gång. Det är roligt att vara med för att se om man klarar av det och hur länge jag orkar hålla på, säger hon strax innan det är hennes tur att ge sig ut i Lumparlandsskogen.

Hon var 18 år när hon började orientera och tävlade då i D21-klassen. I år deltog hon för första gången i D70.

– Orientering har passat mig bra. Jag tycker om att röra mig i skog och mark. Men nuförtiden springer jag inte så mycket, det gör jag bara när jag ser en kontroll, säger hon med ett skratt.

Tränat ett år

En som har hela karriären framför sig är **Madelene Vahlbeck**, 9, från Jomala. Hon tävlar i LUIA-dräkten.

– Det är kul med orientering, jag började förra året, säger hon.

Hon trivs lika mycket på träning som tävling.

– Det känns spännande när det är så många med i dag.

Trivs i skogen

Det tycker LUIA-trion **Erika Pitzén**, 8, **Louise Alm**, 8 och **Ellen Mattsson**, 10 också. De leder vid en tjock trästam och väntar på att deras startnummer ska ropas upp av funktionärerna.

– Lite nervöst är det när Åbo är med, säger Mattsson.

Varför orientering?

– För att man får motion, säger Alm.

– Och vi trivs i skogen, fyller Mattsson på.

Totalt var 131 tävlande anmälda och det var Åboland som kammade hem årets landskamp, den 43:e segern genom åren. För laget tävlade klubbar i huvudsak från Pargas, Kimito, Nagu och Korpo med bland annat tidigare landslagslöpare som **Kenneth Cederberg**, **Sanna Nymalm** och **Sören Nymalm**.

Först. Bjarne Blomster var först i mål sin klass, H60, men det räckte inte i totalpoängen där Åland fick se sig slaget av Åboland.

Fin insats. Henrik Söderström gjorde en mycket fin insats i den öppna herrklassen där han slutade tvåa bakom tidigare landslagslöparen Sören Nymalm.

Erfaren. Gudrun Blomqvist är veteranen i den traditionella landskampen, i år var 52:a gången hon ställde upp!

LUIA-trio. Erika Pitzén, Louise Alm och Ellen Mattsson värmdes upp med lek bland träden.

Ett år. Madelene Vahlbeck har tränat orientering i ett år.

Text och foto:
MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

ORIENTERING

Åland-Åbolandskampen, 30 september, Lumparland

D10, 1700 m: 1) Cederberg Ida-Marie, Åbo, 00:12:11, 5) Pitzén Erika, Åland, 00:20:27, 6) Alm Louise, Åland, 00:21:45, 7) Mattsson Ellen, Åland, 00:22:06, 11) Wahlbäck Madeleine, Åland, 00:35:43, 12) Sneitz-Björkman Saga, Åland, 00:49:19.
D14, 3210 m: 1) Lindroos Emma, Åbo, 00:33:35.
D17-20, 5160 m: 1) Hollsten Mikaela, Åbo, 00:57:28.
D21, 5160 m: 1) Nymalm Sanna, Åbo, 00:42:16, 4) Räsänen Heidi, Åland, 01:09:33, 5) Johansson Marika, Åland,

01:23:34.

D35, 4630 m: 1) Nymalm Janina, Åbo, 00:49:46, 2) Sneitz Ulrika, Åland, 00:55:54.
D40, 4630 m: 1) Andersson Hanna, Åbo, 00:38:40, 3) Grönlund Marina, Åland, 01:12:31, 4) Nordberg Ulrika, Åland, 01:18:04.
D45, 4630 m: 1) Penger Carola, Åbo, 00:57:45, 2) Williams Kristina, Åland, 01:18:47.
D50, 3370 m: 1) Söderblom Anne, Åbo, 00:38:53, 2) Elfberg Ingegerd, Åland, 00:58:23.
D55, 3370 m: 1) Cederlöf Gunilla, Åbo, 00:57:19.

H10, 1700 m: 1) Penger Rikard, Åbo, 00:18:39, 4) Svenblad Cedric, Åland, 00:25:35, 7) Sneitz-Björkman Axel, Åland, 00:51:50.
H12, 2100 m: 1) Launokorpi Benjamin, Åbo, 00:19:14, 2) Alm Anton, Åland, 00:28:56, 4) Lax Elias, Åland, 00:34:49, 8) Häggblom Johan, JIK, Åland, 00:58:33.
H14, 3210 m: 1) Wilhelms Edvard, Åland, 00:28:03, 2) Pitzén Tomas, Åland, 00:57:45.
H16, 3210 m: 1) Koskinen David, Åland, 00:32:03.
H21, 8480 m: 1) Nymalm Sören, Åbo, 00:58:00, 2) Söderström Henrik, Åland, 01:06:01, 3) Blomster Daniel, Åland,

01:08:21, 4) Blomster Benny, Åland, 01:10:54, 5) Sundblom Anders, Åland, 01:30:34, 6) Sporre Fredrik, Åland, 01:33:22.
H35, 6470 m: 1) Söderström Marcus, Åland, 00:44:12, 4) Bölling Niklas, Åland, 00:57:05, 5) Helin Henry, Åland, 01:00:03, 6) Alm Nicklas, Åland, 01:55:33.
H40, 5530 m: 1) Brink Anders, Åbo, 00:57:45.
H50, 5160 m: 1) Andersson Bror, Åbo, 00:45:40, 3) Andersson Sture, Åland, 00:48:09, 5) Janlöv Lars, Åland, 00:50:37, 8) Blomster Tor-Olof, Åland, 00:56:10.
H55, 5160 m: 1) Westerlund Bengt, Åbo, 00:47:30.

H60, 4630 m: 1) Blomster Bjarne, Åland, 00:44:04, 2) Holmberg Boris, Åland, 00:48:00.
H65, 4630 m: 1) Holmström Bengt, Åbo, 00:49:11, 3) Erlandsson Bjarne, Åland, 00:53:18, 4) Karlsson Rune, Åland, 00:54:33, 6) Blomqvist Georg, Åland, 01:08:16, 10) Karlsson Jan-Erik, Åland, 01:51:37.
Motion kort, 2100 m: 1) Nordell Anette, Åbo, 00:29:39.
Motion lång, 3210 m: 1) Pettersson Jörgen, Åbo, 00:47:50.
D60, 3370 m: 1) Mattsson Gun-Britt, Åbo, 00:54:47, 2) Branting Yvonne, Åland, 01:06:30.
D65, 3370 m: 1) Hellström Ina, Åbo, 00:46:24.

D70, 3210 m: 1) Blomqvist Gudrun, Åland, 00:55:25, 2) Ljungqvist Regina, Åbo, 01:35:13.
D12N, 1700 m: 1) Andersson Mikaela, Åbo, 00:48:13.
Par, 1700 m: 1) Helin Ida, Åland, 00:33:03.
H45, 5530 m: 1) Grannas Göran, Åland, 00:52:52, 2) Sjöwall Torolf, Åland, 01:17:26, 3) Söderström Sixten, Åland, 01:34:40, 5) Wilhelms Sune, Åland, 01:35:07.
H70, 3370 m: 1) Nordell Rolf, Åbo, 00:31:58, 4) Söderlund Per-Erik, Åland, 00:49:43, 5) Karlsson Roy, Åland, 00:50:23, 7) Holmfors Paul, Åland, 01:00:36.
H21B, 5530 m: 1) Hoikkala Mikko, Åbo, 01:21:24.

Rivstart gav Våsc segern

VÅSC
RUNU 5
1

INNEBANDY. Matchen var inte ens en minut gammal när Våsc öppnade sitt målkonto. Rivstartens höga tempo trappades dock snart av, men segern var aldrig hotad.

Vid sin första beröring av bollen höll Mats Kavander på att sätta den i nätmaskorna bakom RunU:s målvakt när hemmapremiären i rikstreaan bara var några sekunder gammal. Men istället blev backen Simon Mellgård förste målgörare när han på ett långskott över halva plan kunde se bollen segla i mål efter 53 sekunder på matchuret.

Knappt tre minuter senare var han framme igen. Efter en passning av David Holmberg slog Mellgård till och 2-0 var ett faktum.

– Jag brukar inte göra så mycket mål, så det var kul, säger han efter matchen.

Som back ser han det som sin uppgift att servera bollarna upp till anfallstrion.

– Så var det nu också, jag tänkte lägga in bollen på mål och tänkte att går det in så går det, säger Mellgård.

Fungerande system

Han har spelat med Våsc i fyra säsonger och tycker att laget nu är bättre än någonsin.

– Vi har ganska samma trupp, men har tränat mycket bättre. Det system vi har nu spelade vi för några år sedan också, men det fungerar bättre nu, säger han.

Efter Mellgårds mål fortsatte hemmalaget att pressa. I matchens tionde minut fångade vänsteranfallaren Magnus Ljungars upp bollen och gjorde en vacker sololöpning längs hela sargen innan han svängde in

Bäst hemma. Spelande tränaren David Holmberg, som stod för två assist i helgen, konstaterar att Åland har den bästa hallen att erbjuda lagen i rikstreaan.

framför mål och chippade in 3-0 över bortre axeln på målvakten.

Knappt tre minuter senare utnyttjade laget sitt numerära överläge i powerplay och en perfekt placerad Kavander vid stolpen serverades en passning av Holmberg som han bara hade att svepa in till 4-0.

Bästa hallen

I andra periodens inledning hamnade samme Kavander på utvisningsbänken vilket motståndarna i RunU drog nytta av. Laget kunde reducera till 4-1 efter bara 20 sekunders powerplay. Efter det stod matchen och vägde något.

Våsc hade tidigare fört spelet med bravur, men laget tappade sitt tempo och fick

inte alls spelet att flyta på samma sätt. Ändå bet man ihop och med fem minuter kvar av andra perioden fastställde Lars Fredman, även han back, slutresultatet 5-1 med en boll högt i mål efter passning av Markus Svensson.

Den tredje perioden förblev alltså mållös och var en ganska ointressant historia där inget av lagen presterade särskilt väl.

– Vi spelade mycket sämre den här helgen. Men det är roligt att få spela hemma, det här är kanske Finlands bästa hall – särskilt om man jämför med de lagerhallar vi spelar i på bortaplan, säger spelande tränare David Holmberg.

Stor konkurrens

Han förklarar den sämre in-

satsen med dåligt passnings-tempo.

– Men vi hade ändå ganska bra utdelning på våra chanser och hade nog väntat oss ett bättre motstånd.

Med tre matcher avverkade av säsongen ser Holmberg positivt på tillvaron.

– Vi har ett bra lag i år. Tidigare har målvaktssituationen varit si och så, men nu har vi bra konkurrens på positionen. Adam (Kortman) har gjort två stabila insatser och är både motiverad och sugen, det är kul.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Målskytt. Backen Simon Mellgård överraskade sig själv genom att göra två mål från sin backposition.

Seger trots premiärnerver

VÅSC
SBS MASKU 1
0

INNEBANDY. Det satt hårt inne, men till slut kunde Våscs damer vinna seriepremiären i rikstreaan över SBS Masku.

– Vi slarvar där vi ska få in målchanserna, säger tränaren Jan Tuominen.

Damernas premiär i riksserien var inledningsvis en mycket jämn historia. Bägge lag kände försiktigt på varandra utan att våga utmana desto närmare varför första perioden slutade 0-0.

Även andra perioden blev mållös, men nu hade tempot ökat betydligt och det var gästtande SBS Masku som skapade största trycket. Men både ben och klubbor räddade ibland lite turligt ställningen och nollan bakåt var intakt.

I tredje perioden var dock Våsc piggast. Bara 1.21 minuter in i perioden kunde Sandra Lindberg skjuta iväg ett skott som gästernas målvakt slarvade ut i en retur som Charlotta Olofsson var först på och kunde sätta ledningsmålet 1-0.

Våsc var suget på fler mål och drygt sex minuter senare var Amanda Lindberg nära att sätta tvåan efter ett kanonskott centimeter över golvet, Maskus målvakt reflexräddade. 1-0 stod sig matchen ut och tre poäng i premiären var ett faktum.

– Vi hade stora brister i spelet, kanske var det premiärnerverna som spökade, säger tränaren Jan Tuominen.

Vad var det som inte fungerade?

– Vi slarvar lite, gör det onödigt svårt och bjuder de andra på chanser. Man blir lite ivrig när man inte spelat match på

Bra uppspel. Spelet upp i sarghörnet resulterade i flera fina inlägg från Våscspelarna. Här är det Fanny Eriksson som hämtar bollen. Foto: RONNY LUNDSTRÖM

länge, säger han och fortsätter:

– Det var ändå stabilt, synd att vi inte får göra fler mål. Vi slarvar där vi ska få in målchanserna, säger Tuominen.

På eget sätt

Han medger dock att laget hade en del tur bakåt.

– Bollen studsade vår väg,

men å andra sidan hade vi kunnat göra fler åt andra hållet.

Nästa match är först 20 oktober då en dubbelomgång på bortaplan i Åbo väntar. Då står TuWe och Ruoska för motståndet.

– Det är otroligt svårt att uttala sig om motståndet, det enda lag vi känner till är ett som steg från samma zon som

oss, säger Jan Tuominen och fortsätter:

– Det låter som en klyscha, men det spelar ingen roll vad vi har för motstånd – vi ska genomföra matcherna på vårt sätt, säger tränaren Jan Tuominen.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Mathilda Mörn

Caroline Sjöblom

Åland Uniteds spelare tog Finland vidare

FOTBOLL. Åland Uniteds spelare Caroline Sjöblom och Mathilda Mörn befinner sig i Vitryssland där de spelar EM-kval med landslaget för flickor födda 1989.

Laget har inlett kvalet lysande med seger över Estland med 8-0 och över Vitryssland med 3-0. Sjöblom spelade full tid bägge matcher medan Mörn byttes in med knappt en halvtimme kvar i den andra matchen.

I och med segrarna är Finland redan nu klart för fortsatt kvalspel, men har ännu en match kvar i gruppspelet. På tisdag möter laget Serbien. (mt)

FC Lahti-spelare borta några veckor

LAHTI. FC Lahti-mittfältaren Ville Taulo är skadad och tvingas hålla ledigt från fotbollen i ungefär två veckor. Taulo, 22, skadade vristen i matchen mot KooTeePee för en dryg vecka sedan.

Taulo har redan stått över två matcher, men vristen har inte blivit bättre så snabbt som han och laget hade väntat sig. Ledbanden hade tagit mer stryk än vad man tidigare trott, så det krävs ytterligare två-tre veckors vila.

Han missar åtminstone följande match, mot TPS, men kan vara tillbaka då FC Lahti möter HJK 7 oktober. (FNB)

DIF kvar i ledning

FOTBOLL. Djurgårdens IF tog sin elfte seger i årets upplaga av Allsvenskan när man besegrade Örebro SK på hemmaplan med 4-1. Ålänningen Daniel "Daja" Sjölund stod för mycket fint förarbete när han snurrade upp försvararna på vänsterkanten och serverade Thiago Quirino da Silva som fastställde slutresultatet i 86:e minuten.

DIF leder tabellen på 40 poäng före tvåan IFK Göteborg som spelat en match mindre och ligger på 37 poäng. Bakom dem finns hela tre lag på 36 poäng. (mt)

FRIDROTT

Klubbkamp IF Finströmskamraterna-IF Fram-Sunds IF, 16 september, Markusböle. Omgång 4.

Terränglöpning, 1 km

F13: 1) Elisa Gustafsson, IFF, 6,56, 2) Janice Blomqvist, IFF, 7,25, 3) Ida Boedeker, IFFK, 12,27, 4) Ronja Selander, IFF, 15,09. F11: 1) Therese Karlsson, IFF, 6,02, 2) Linn Gustafsson, IFF, 6,22, 3) Emma Lindman, IFF, 6,34, 4) Sandra Söderman, IFFK, 14,01.

F7: 1) Jenna Boedeker, IFFK, 12,41. P11: 1) John Randelin, IFFK, 5,47, 2) Robert Karlsson, SIF, 9,20.

P9: 1) Julius Karlsson, IFFK, 6,10, 2) Jacob Söderman, IFFK, 6,17, 3) Hannes Förström, IFFK, 6,56, 4) Tomas Andersson, IFFK, 7,09, 5) Andreas Eriksson, IFFK, 8,57.

P7: 1) Oscar Söderman, IFFK, 7,30, 2) Elliot Johansson, IFF, 12,23.

Poäng, omgång 4: IFFK 40, IFF 29, SIF 5. Slutpoäng 2007: IFF 462, IFFK 353, SIF 162.

Bra spel. Med lite tur hade IFK Mariehamn kunnat ta sin tredje förlustfria match i helgen. Så blev dock inte fallet.

Seg inledning fällde hockeyherrarna

IFK MARIEHAMN 3
TUKV 4

ISHOCKEY. Efter en inledande bortaturné som slutade positivt i de flesta avseenden var det på lördagen dags för IFK Mariehamn att debutera på hemmaplan mot TuKV i Islandia. Tyvärr kunde poängskörden inte utökas denna helg.

En skaplig publikmassa hade samlats på lördagskvällen för att bevittna IFK:s hemmapremiär i division III på lördagskvällen. Många var nyfikna på årets lag och det märktes att hockeyns återkomst var välkommen i Islandia denna höst, även om det fortfarande finns plats att fylla på läktaren.

Före matchstart delades priset för förra årets bästa målgörare i IFK ut. Guldhjälmen gick denna gång till den suveränt spelskicklige **Daniel Sederström**. Innan säsongen var det oklart om Sederström skulle fortsätta spela, och det var nog många ishockeyvetare runtom på Åland som drog en lättandens suck när det blev klart att han slutligen bestämt sig för att snöra på sig skridskorna den här säsongen.

Själva matchen började yt-

terst olyckligt för hemmalaget. **Christian Aakula** i målet hann knappt acklimatisera sig innan pucken studsade in bakom honom efter 29 sekunder.

Även om skottet från backposition inte såg helt otagbart ut bör nog främst försvaret belastas för gästernas ledningsmål. Ett onödigt slarvigt spel hos IFK-backarna öppnade en fri gata framför målet för TuKV:s spelare att utnyttja.

Drygt två minuter senare fann man igen pucken i de grönvitas mål. TuKV:s skicklige **Jari Herlevi** fick irriterande enkelt stiga in i skottsektorn och placera sitt skott. Ett tidigt 0-2-underläge är inget man som hockeytränare önskar. **Mikael Rosbäck** i bäset gav sin förklaring på den bedrövliga matchinledningen:

– Det var underligt vad som skedde i början. Försvaret verkade ha handlederna låsta. Samtidigt tror jag att det fanns en viss nervositet bland spelarna när man nu var på hemmaplan och ville visa publiken att man kunde spela. Killarna spelade ju upp sig efter hand, inte bara försvaret utan hela laget, sade han efter matchen.

Hittade viljan

Resten av perioden var tempo-fattig och ingendera lagen tog på allvar kommandot i mat-

Målkung. Daniel Sederström tilldelades guldhjälmen före matchen. Han svarade med att göra mål, men missade även ett viktigt läge där han borde ha fått in en andra puck.

chen. IFK lyckades dock få in en skaplig press precis i slutminuterna men målet uteblev. Det kom i stället en dryg minut in på andra perioden då innehavaren av guldhjälmen, **Daniel Sederström**, vände ut och in på Åbolagets försvar och prickade in pucken vid målvaktens högra stolpe. Mariehamnslaget verkade nu bättre ha hittat sitt spel.

– I början var vi alldeles för tama. Inför andra perioden hade vi hittat viljan och det var det som fick vårt spel att lyfta, förklarar backen **Jim Manselin**.

Två mål hann göras innan andra perioden var tillryggelagd. För IFK nätade **Mats Clemes** på ett skott vilket TuKV:

des i gästernas zon stundtals ett spel som mycket väl kunde ha lett fram till ett kvitteringsmål. Med en gnutta skicklighet och en stor dos tur lyckades Kisa-veikots målvakt hålla pucken utanför mål.

Då **John Gustavsson** åkte på en tvåminutersutvisning kunde istället **Jarkko Patrikainen** utöka till 2-4. Ett bittert bakslag för Rosbäck och hans mannar. **Daniel Gullans** kunde reducera till 3-4 med ett välplacerat skott innanför blålinjen när Aakula hämtats ut i bäset till förmån för en extra spelare, men närmare än så kom IFK inte.

– Visst är det hårt att förlora poäng i dag då vi vann mot dem två gånger i fjol, dessutom var det bara flytet som saknades för att vi skulle ha tagit poäng i dag. Bland annat missade **Daniel (Sederström)** ett läge där han i vanliga fall skulle ha gjort mål, säger Rosbäck.

Två poäng hade varit viktigt men IFK ligger trea i tabellen och nästa match är mot PaRa, ett lag som släppt in 20 mål på två matcher. Goda förutsättningar för att glömma helgens snöpliga förlust alltså.

JONATAN SÖDERSTRÖM
sport@nyan.ax

Foto: **JONAS EDSVIK**
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Sjölund nätade mot Skottland

FOTBOLL. Annica Sjölund spelade bägge Finlands landskamper hemma mot Skottland och lyckades också bli målskytt i det andra mötet.

– Skönt att få göra målet, säger hon.

Finland mötte Skottland i två landskamper på hemmaplan förra veckan. I onsdags vann laget med 1-0 och i lördags laddade man ur rejält med att besegra britterna med 4-1.

– Första matchen var bättre spelmässigt, men vi gjorde ju flera mål i andra, säger Annica Sjölund.

Åland Uniteds anfallare spelade 88 minuter i den första drabbningen medan hon blev inbytt i andra halvlek i den andra. Där tackade hon förbundskaptenen **Michael Kälid** för förtroendet genom att fastställa resultatet 4-1.

– Det var ganska snyggt. Det var ett fint uppspel och jag fick ett bra inlägg som jag kunde nicka in. Skönt att få göra målet, säger Sjölund.

Mer erfarenhet

Damlandslagets landskamper är en del av förberedelserna inför EM år 2009 där man är direktkvalificerad som hemmanation, men om laget stärkts under säsongen vägar inte finströmaren sia om.

– Många har fått chansen och vi har bytt rätt mycket, vi har haft nästan 30 spelare som fått testa. Så det är svårt att säga vilka som är bland de bästa. Men för min del känns det bra, jag behöver matchträning i landslaget och det är positivt att jag fått spela så pass mycket, det gör att jag också blir bättre och får mer erfarenhet.

Härnäst väntar ett tufft träningsläger i november.

– Jag tror jag är med där, sedan tar de ut 18 spelare som får följa med vidare på läger utomlands, säger Annica Sjölund

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Rätt tips

Lotto

15, 16, 21, 27, 28, 38, 39
Tilläggsnummer: 9, 14, 17
Vinstprognos: 7/243.540,00 (3),
6+1/8.523,90, 6/1.557,90, 5/47,80,
4/12,10
Tilläggsdragning: 5, 8, 17, 22, 28,
32, 33.

Joker

4 2 1 6 2 8 9
Vinstprognos: 7/-, 6/31.052,40
(2), 5/5.483,90, 4/554,50, 3/49,70,
2/11,50.

Viking Lotto

16, 30, 31, 35, 44, 46
Tilläggsnummer: 27, 32
Lyckonummer: 27
Vinstprognos: 6/-, 5+1/19.468,20
(2), 5/1.023,30, 4/22,10, 3/5,50.

Trav, V75, Åbo

I/3, II/3, III/5, IV/6, V/2, VI/3, VII/2
Strukna hästar: I/10, III/4, IV/3, V/8,
VI/5,9, VII/10.
Vinstprognos: 7/1.508,90 (100),
6/9,40, 5/-.

Stryktipset

2X2 2X1 2XX XX1X
Vinstprognos: 13/200.000,00 (1),
12/3.784,30, 11/233,00, 10/39,50.

Seg i sista matchen för hockeytjejerna

ISHOCKEY. IFK Mariehamns hockeytjejer bjöd i helgen på turnering i Islandia. Tufft motstånd var det, men åländskorna kunde ändå avsluta med seger.

Sex lag, fyra från Sverige, ett från riket samt IFK, har i helgen gjort upp i Eckerö Tjejcup i Islandia. Hemmalaget IFK Mariehamn bjöds på riktigt hårt motstånd och hade svårt

att ta någon seger.

– Vi gick inte vidare till slutspelet, men spelade två matcher om 5-6 plats mot Södertälje. Och vi vann den ena, säger tränaren **Kim Wasström**.

Detta trots att tjejerna börjat bli trötta i benen efter mycket skridskoåkande under helgen.

– Vi spelade vår sista match på lördagen rätt sent och tje-

jerna var lite trötta, men dagen efter ville de inte förlora en gång till utan fixade det.

Vann cupen gjorde Tullinge TP före Norrsundet och Kiekkovantaa.

Nu väntar drygt en månads träning innan seriespelet drar igång. Precis som i fjol spelar laget i en serie med lag från Gästrikland och Uppland.

– Spelprogrammet har inte kommit ännu, men jag tror det

En seger. IFK Mariehamns hockeytjejer vann en av sina matcher i helgens cup på hemmaplan. Det var mot Södertälje och segersiffrorna blev 2-1.

tillkommer ett par lag. Men det är i alla fall sagt att det ska köra igång i november, säger Wasström.

Text och foto: **MALIN TILLSTRÖM**
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Hon blev mästare i dressyr

ÅM-titel. Caroline Andersson hade en toppenhelg på sin häst Faustino. Tillsammans knep de titeln i det åländska mästerskapen i dressyr som arrangerades i helgen.
Foto: LASSE KARLSSON

HÄSTSPORT. Ingen kunde rå på Caroline Andersson som på sin häst Faustino kammade hem titeln som åländsk mästare i dressyr. Redan på lördagen skaffade hon sig ett rejält försprång med två vunna kvattävlingar och spikade titeln i söndagens final.

Ålandstravet stod i helgen värd för en helg fylld av dressyrtävlingar där även åländska mästerskapen ingick. Bäst av alla var Caroline Andersson på hästen Faustino. Ekippet vann bägge kvattävlingarna på lördagen och med de poängen med sig kammade de hem titeln i söndagens final trots att

de där fick en poäng mindre än Gisela Johansson på hästen Brolötens Kingstone.

ÅM-trea blev Mia Andersson som mitt under söndagens tävlingar kände att hon inte skulle ta hem titeln.

– Nej, det vet jag med hundraprocents säkerhet. "Carro" vann ju båda under kvalet, så det blir nog hon som tar hem det, förutspådde Andersson mycket riktigt.

Samspel

Hon knep en andra plats och en tredje plats i kvattävlingarna och tycker de under helgen hållit varierande kvalitet.

– Men det viktiga är att man får ihop ett startfält och det

har varit riktigt kul, sa hon.

Mia Andersson är en mångsysslare när det kommer till hästar och använder dem i de flesta grenar det är möjligt.

– Alla grenar har något att ge varandra.

Vad bör man tänka på i dressyr?

– Samspelet mellan häst och ryttare. Och man måste ställa om sig från häst till häst, de har alla olika temperament.

Platsen för dressyrtävlingarna vid Ålandstravet var hon mycket nöjd med.

– Det är en optimal plats med stora banor, mycket utrymme och många stallplatser.

Under helgen reds även tre

klasser som inte ingick i ÅM.

I KN-special segrade Mia Andersson på Michelangelo före Maria Karlsson på Bokbackens Marit och Tiia Pihlakoski på Arsene Lupin. I LC-program för debutantfälttävlan vann Jeanette Eriksson på SG Chinook före Jennifer Schönberg på Cherokee II.

Klass LB:3 vanns av Nathalie Jansson på Matilda Wildfire före Gisela Johansson på Brolötens Kingstone och Mia Andersson som blev trea med Realillo och fyra med Elvira Madigan.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

En vinst. Mia Andersson var säker på att hon inte skulle ta guldet i ÅM, men hon vann en annan tävling under helgen.
Foto: MALIN TILLSTRÖM

HÄSTSPORT
Dressyrweekend med ÅM, 29-30 september, Ålandstravet
Klass 1/KN-special: 1) Mia Andersson-Michelangelo 175 p/67,3 %, 2) Maria Karlsson-Bokbackens Marit 144 /55,4, 3) Tiia Pihlakoski-Arsene Lupin 136/52,3, 4) Linda Perander-La Bette 133/51,2, 5) Elin Lindberg-Phoenix 131/50,4, 6) Jeanette Eriksson-SG Chinook 122/46,9, 7) Ann-Sofie Ahlqvist-Wendy 118/45,4.

Klass 2/LA:1 1983 finskt program, ÅM-kval
1: 1) Caroline Andersson-Faustino 176 p/62,9 %, 2) Gisela Johansson-Brolötens Kingstone 168/60,0, 3) Mia Andersson-Antioopia 161/57,5, 4) Mia Andersson-Elvira Madigan 149/53,2, 5) Jeanette Eriksson-Doubleyou's Wiljami 144/51,4, 6) Rebecka Gustafsson-Emson 138/49,3, 7) Patricia Lindén-Soleiy 125/44,6, 8) Tiina Rosenberg-Loovisa 119/42,5.

Klass 3/LA:2 2003 finskt program, ÅM-kval
2: 1) Caroline Andersson-Faustino 198 p/63,9

%, 2) Mia Andersson-Elvira Madigan 195/62,9, 3) Gisela Johansson-Brolötens Kingstone 193/62,3, 4) Mia Andersson-Antioopia 190/61,3, 5) Tiina Rosenberg-Loovisa 167/53,9, 6) Jeanette Eriksson-Doubleyou's Wiljami 162/52,3, 7) Patricia Lindén-Soleiy 161/51,9.

Klass 4/Program för debutantfälttävlan/LC:
1) Jeanette Eriksson-SH Chinook 143 p/57,2, 2) Jennifer Schönberg-Cherokee II 140/56,0, 3) Emelie Mattsson-Narcanti 137/54,8, 4) Fina

Rundberg-No Parking 124/49,6.
Klass 5/LB:3 2003 finskt program: 1) Nathalie Jansson-Matilda Wildfire 171 p/68,4, 2) Gisela Johansson-Brolötens Kingstone 162/64,8, 3) Mia Andersson-Realillo 162/64,8, 4) Mia Andersson-Elvira Madigan 158/63,2, 5) Mia Andersson-Antioopia 153/61,2, 6) Mia Andersson-Michelangelo 149/59,6, 7) Nathalie Jansson-Gordon 145/58,0, 8) Jenny Sandell-Coralls Marico 141/56,4, 9) Tiia Pihlakoski-Arsene Lupin 132/52,8, 10) Linda Perander-La Bette

132/52,8, 11) Karin Latomäki-Dior 122/48,8.
Klass 6/Fälttävlansprogram nr 6, ÅM-final:
1) Caroline Andersson-Faustino 192,6 totalt (171 p/65,8%), 2) Gisela Johansson-Brolötens Kingstone 188,5 (172/66,2), 3) Mia Andersson-Antioopia 178,8 (156/60,0), 4) Mia Andersson-Elvira Madigan 176,1 (156/60,0), 5) Jeanette Eriksson-Doubleyou's Wiljami 160,6 (148/56,9), 6) Patricia Lindén-Soleiy 147,7 (133/51,2).
Åländska mästare i dressyr 2007: Caroline Andersson-Faustino.

SIF körde över PaiHa

SUNDS IF	5
PAIHA	2

FOTBOLL. Inför lördagens match på Sportkila hade inget av lagen något att spela om. SIF hade redan säkrat tredje platsen i division IV-tabellen och PaiHa var nedflyttningsklart. Trots detta bjöds det stundtals på riktigt fint spel och SIF vann till slut matchen med hela 5-2.

SIF inledde matchen med en annan startelva än vanligt. Många av de spelare som inte fått spela särskilt mycket under säsongen fick nu chansen att spela från start. Trots att det kanske inte var det starkaste laget man mönstrade lyckades spelarna snabbt ta tag i spelet och tjugo minuter in i matchen gjorde hemmalaget sitt första mål. Efter ett fint förarbete av Jimmy Sundman passade André Österlund fram till Ted Göstas som fick göra sitt första mål för SIF i riksseriens division IV.

1-0 stod sig hela första halvlek men i början av andra fick SIF ordentlig fart på målskyttet. I 55:e minuten gjorde Jimmy Sundman 2-0, tre minuter senare lyckades Rami Sharifi trycka dit 3-0 och André Österlund satte 4-0 i 65:e minuten.

Fem minuter senare satte PaiHa sitt första mål för dagen efter en bra slagen hörna. Lyckan höll dock bara i sig i tre minuter, sedan fick Ted Göstas göra ännu ett mål efter assist från Rami Sharifi. När drygt tio minuter kvarstod av matchen avslutade PaiHa målskyttet för dagen och jämnade därmed ut siffrorna till 5-2.

Två i skytteligan

Eftersom SIF vann sin sista hemmamatch innebär det att de endast förlorat två matcher på hemmaplan i år. Säsongen har varit rolig att följa från läktarplats och spelet har varit bättre än på länge. De långa höjdbollarna slagna från backlinjen som man så ofta sett tidigare har ersatts med markspel vilket i tabellen visar sitt tydliga spår. Många av de yngre spelarna har tagit ett steg framåt och flera har tagit en plats i startelvan.

Målsprutan Jimmy Sundman har varit en stor tillgång för SIF under året. Med 23 mål kommer han troligtvis att sluta på andra plats i fyrans skytteliga.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

FM-guld. Rebecka Eriksson följde upp bronset från utomhus-FM med ett guld på inomhus-FM i helgen.
Foto: JONAS EDSVIK

Eriksson nybliven finsk mästare

HÄSTSPORT. Rebecka Eriksson deltog i sin sista tävling som ungryttare när inomhus-FM gick av stapeln. Och hon tog chansen att erövra titeln innan hon kliver upp i seniorklassen.

Rebecka Eriksson, 21, ställde upp i inomhus-FM för unga ryttare i Ypäjä norr om Åbo i helgen. Tillsammans med 14-åriga stoet Himalaja höll hon för trycket och kammade hem titeln.

– I måndags tänkte jag stryka mig ur tävlingen, hon har gått dåligt. Fast de som sett henne under sommaren tyckte säkert det var väntat, säger Eriksson.

Men Himalaja repade sig.

– Det var en brant formkurva mellan torsdag och söndag, säger Eriksson med ett skratt.

För omkring två månader sedan tog ekippet brons i utomhus-FM. Guldmedaljören då fick nöja sig med silveret bakom åländskan den här gången, medan dåvarande silvermedaljör inte fanns med i helgens tävling.

– Då var det bara 0,5 procent skillnad mellan oss medaljörer, nu hade jag två procent ner till tvåan.

Ingen skillnad

Det är sista året mariehamnaren får tävla i kategorin för

unga ryttare, nästa år gäller seniorklassen. Därför kunde hon inte pricka formen bättre.

– Det var sista chansen att ta ett mästerskap i den här klassen!

Till råga på det gjorde hon sitt bästa resultat någonsin i det program, FEI:s lagtävling för unga ryttare, som tävlings genomfördes i.

Skiljer sig inom- och utomhustävlingar?

– Egentligen inte, men har du en stirrig häst kanske det kan störa utomhus, men jag upplever inte att min gör det. Samtidigt var vi i ett stort ridhus med mycket sa-

ker som hände, det var en del som hade problem med det.

Inomhus-FM var Rebecka Erikssons sista för säsongen.

– Nu ska jag träna och hålla tummarna för nästa år. Jag hoppas vi kan tävla i "Lilla rundan" vilket innebär att man rider klasserna Prix St George och Intermediaire I på samma helg. Intermediaire I är klassen som är ett snäpp svårare än det jag ridit nu.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Jimmy Sundman

Ted Göstas

Jomala IK föll i Reso

SCR II	6
JOMALA IK	1

FOTBOLL. Jomala IK förlorade i helgen med 1-6 borta mot SCR II i riksseriens division V.

– Vi hade lite folk med och flera spelade på positioner de inte är vana med, förklarade lagledaren Gunnar Jansson förlusten.

Med bara en match kvar är Jomala IK i praktiken klara för spel i övre serien nästa säsong. (rg)

Irriterat när IFFK förlorade måstematch

Mittfältsmotor. Mikael Sundström var en av de mer tongivande spelarna i hemmalaget när IFFK förlorade den viktiga matchen mot gästande Masku.

IFFK	0
MASKU	1

FOTBOLL. En seger över Masku var lite av ett måste i bottenstriden för att etablera sig ovanför strecket och för ett fortsatt spel i herrtvåan. Nu var det dock bortalaget som gick segrande ur matchen när man vann över IFFK med siffrorna 1-0.

Tur i outhuset var att de övriga matcherna i bottenstriden gick IFFK:s väg, som trots förlusten fortfarande har två poäng ner till nedflyttningssträcket.

Ungefär 130 personer hade kommit till ett kyligt och regnigt Markusböle för att se IFFK möta seriejumbon Masku. Det var hemmalaget som styrde matchen med ett stundom snabbt och vackert spel i en drabbning som an-

nars kännetecknades av slarviga uppspel och passningar som oftast rann ut över sidolinjen i det våta gräset. **Peter Lundberg** var nära att ge Finströmskamraterna ledningen redan i femte minuten på en frispark som dock smet förbi målvaktens högra stolpe.

Bara minuten efter träffar **Mohamed Bellahssan** stolpen efter ett fint samarbete med **Amos Ekhalie**. Istället var det Masku och **Jesse Hämäläinen** som i den 30:e matchminuten vackert lyfte bollen över en utrusande **Tommy Lundberg** före den samme slutligen sparkade bollen i mål och gav gästerna ledningen.

Piggare efter paus

Efter pausvilan såg man ett betydligt mer skärpt och piggt IFFK som fortsättningsvis kontrollerade mat-

chen, men målen och de riktigt farliga målchanserna uteblev. Det var ett hårt närkampsspel och gästernas kylspray användes flitigt.

Försvaret anförts av den som vanligt säkrare **Marcus Lindholm** spelade tryggt genom hela matchen och på mittfältet kämpade en av matchens bättre spelare **Mikael Sundström** uthålligt.

Annars var **Amos Ekhalie** den för dagen som med sitt tekniska och vackra spel underhöll publiken, han var även nära att kvittera i mitten av den andra halvleken med skott som slank förbi strax utanför krysset. **Ekhalie** blev senare utnämnd till matchens spelare i hemmalaget.

Under slutminuterna av matchen blev det irriterat och tumult utbröt när **Jens Polviander** under en närkamp sparkade en Masku-

spelare på benet. Hela det gästande laget uttryckte sin ilska och domaren **Tony Asumaa** fick svårt att hålla isär spelarna. I situationen visades också Maskus tränare bort från plan då han inte kunde tygla sitt humör.

– Målen uteblir och det är typiskt för den här säsongen, säger en besviken **Mikael Sundström** efter matchen.

Finström har nu två matcher kvar att spela. Nästa lördag gästas mittenlaget LoPa i Markusböle och i sista omgången ställs man på bortaplan mot serieledaren Grankulla.

ROBERT GUSTAVSSON
sport@nyan.ax

Foto: **JONAS EDSVIK**
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Mållös. Jamal Shafie och hans lagkamrater i IFFK fick inte in bollen i mål trots ihärdiga försök.

Amos Ekhalie

Mikael Sundström

Ålänningar sprang i Lidingöloppet

■ MOTION. Lidingöloppet i Stockholm slog deltagarerekord i helgen med 33.871 anmälda löpare. Ända sedan 1965 har loppet arrangerats på den 30 kilometer långa tävlingssträckan. Några av dem som deltog var ålänningar; **Åsa Söderholm, Marcus Måtar, Markus Hamro-Drotz, Jan Kullman** och **Sune Svensson**.

I Lilla Lidingöloppet deltog både **Emilia Ekvall** och **Fanny von Frenckell** i F10-klassen och **Filip von Frenckell** i P7-klassen. Vidare sprang **Monica von Fizenckell** Lidingö Tjejlopp. (mt)

Fotboll	
Tipsligan	
KooTeePee-IFK Mariehamn	1-2
AC Oulu-FC Haka	1-1
Viikingit-VPS	1-0
Tampere Utd	
FC Haka	21 14 5 2 39-22 47
TPS	21 11 2 8 35-27 35
FC Honka	21 9 8 4 28-20 35
IFK Mariehamn	22 7 9 6 27-26 30
FC Lahti	21 8 5 8 33-26 29
MyPa	21 8 5 8 21-21 29
HJK	21 5 12 4 26-21 27
VPS	23 6 9 8 22-33 27
KooTeePee	23 7 4 12 27-34 25
FC Inter	22 6 6 10 26-25 24
FF Jaro	22 6 5 11 24-37 23
Viikingit	22 5 6 11 23-38 21
AC Oulu	22 4 7 11 25-41 19

Följande matcher: **må 1.10** FC Honka-FF Jaro, Tampere Utd-HJK, FC Inter-MyPa, FC Lahti-TPS, **sö 7.10** IFK Mariehamn-Tampere Utd, FC Haka-FC Honka, HJK-FC Lahti, MyPa-Viikingit, TPS-AC Oulu.

Division II	
VG-62-SalPa	0-1
LoPa-PoPa	1-4
MuSa-KaaPo	0-3
KOO-VEE-EIF	1-2
P-lirot-FC Espoo	2-1
SoVo-GrIFK	2-2
IFFK-Masku	0-1

GrIFK	24 17 2 5 61-33 53
PoPa	24 14 10 0 55-18 52
KaaPo	24 14 2 8 56-22 44
KOO-VEE	24 13 4 7 33-30 43
SalPa	24 12 3 9 41-27 39
FC Espoo	24 9 5 10 36-37 32
EIF	24 9 5 10 34-39 32
P-lirot	24 8 7 9 31-32 31
LoPa	24 9 3 12 31-45 30
VG-62	24 8 5 11 29-40 29
IFFK	24 5 8 11 22-34 23
SoVo	24 5 6 13 19-52 21
Masku	24 5 5 14 22-44 20
MuSa	24 4 7 13 22-39 19

Följande matcher: **lö 6.10** IFFK-LoPa, FC Espoo-PoPa, MuSa-P-lirot, KaaPo-SoVo, **sö 7.10** Masku-VG-62, EIF-SalPa, GrIFK-KOO-VEE.

Division IV	
RP-67-TuWe	2-1
PIPS-PIF II	10-1
KaaRe-MynPa	2-1
UPK-KaaPo II	3-2
SIF-PaiHa	5-2
Ponteva-Lie	1-4

KaaPo II	22 19 0 3 94-34 57
Lie	22 18 2 2 79-17 56
SIF	22 13 2 7 49-29 41
RP-67	22 11 4 7 55-34 37
PIPS	22 11 2 9 55-51 35
UPK	22 11 2 9 44-45 35
KaaRe	22 11 1 10 58-46 34
TuWe	22 7 4 11 40-39 25
MynPa	22 6 6 10 36-51 24
Ponteva	22 7 3 12 49-66 24
PaiHa	22 3 0 19 29-86 9
PIF II	22 2 0 20 29-119 6

Två nickmål gav tre poäng för IFK Mariehamn

KOOTEPEE	1
IFK MARIEHAMN	2

FOTBOLL. Sviten håller i sig, nu har IFK Mariehamn nio matcher på rad utan förlust vilket är ett praktiskt rekord för klubben. Men gårdagens seger över KooTeePee var inte helt lätt.

– Hela andra halvlek var jobbig för en tränare, säger assisterande tränare Allan Överström.

IFK Mariehamn tog tidigt kommandot i Kotka. Redan efter elva minuter kunde **Daniel Johansson**, som ersatte avstängde **Andreas Björk** i anfall, nicka in ledningsmålet efter ett fint inlägg från **Patrik Rikama**.

Mariehamnarna förde spelet och hade både frisparkar

och skott utanför som hade kunnat resultera i ytterligare mål. Och tvåan skulle komma, i 44:e minuten strax innan halvtidsvila, tilldelades IFK en hörna som **David "Tulle" Carlsson** slog. Sparcken gav bollen en fin inåtskriv och mitttacken **Jani Lyyski** släppte sin bevakning, flög fram och tryckte pannan mot bollen som flög in i maskorna bakom **Janne Henriksson**.

Det fina spelet i första halvlek mattades dock av i andra då KooTeePee började ta för sig. I 66:e minuten lönade sig hemmalagets press och **Mika Hänninen** kunde reducera till 1-2 efter ett praktiskt från drygt 20 meters håll. Ställningen höll sig matchen ut, även om det var onödigt nära en kvittering i slutminuterna. Särskilt

sedan IFK tvingades spela med en man mindre sedan **David Carlsson** dragit på sig matchens andra varning och förvisats ut från planen.

– Två filmningsvarningar. Lite onödigt när Kotka pressade, men han hade ingen bra match annars och då blir det lätt så, säger **Allan Överström**.

Svårslagna hemma

Det var med andan i halsen IFK:arna kunde jubla vid slutsignalen.

– Hela andra halvlek var jobbig för en tränare. Kotka är ett typiskt hemmalag, svårslagna och med mycket energi. De satte oss under hård press och vi klarade inte av vårt eget spel, utan föll in i deras genom att slå ifrån oss.

Många inlägg och frispark-

Matchfakta

KooTeePee-IFK Mariehamn 1-2 (0-2)

Målen: 0-1 (11) Daniel Johansson, 0-2 (44) Jani Lyyski, 1-2 (66) Mika Hänninen.

Varningar: KooTeePee 0, IFK 3 (Willis Ochieng, David Carlsson 2).

IFK: Willis Ochieng-Patrik Rikama (84 Erik Sandvärn), Peter Blomberg, Jani Lyyski, André Hansell-Daniel Ahnström, Mika Niskala, Justus Vajanne, Kristoffer Weckström (65 Sasa Stevic)-David Carlsson, Daniel Johansson (64 Peter Sjölund).

IL-lejon: Jani Lyyski 3, Daniel Johansson 2, Mika Hänninen 1.

kar bakåt mot målvakten **Willis Ochieng** präglade slutminuterna.

– Det hängde ett mål i baken hela tiden, beskriver **Överström** och fortsätter:

– Vi hade ett par lägen tidigare i matchen där vi kunnat avgöra. Hade vi gjort 3-0 hade matchen varit punkterad.

Han är ändå nöjd på det stora hela.

– Det är inte många som vinner mot Kotka på deras hemmaplan.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

TV-programmet

måndag 1 oktober

- 7.00 Gomorron Sverige** [89371604]
- 10.30 UR-program** [2452913]
- 10.30** I love språk (R) [57739]
- 11.30** Världen (R) [93517]
- 12.30** Våra rötter - arkeologi i Finland [3913]
- 13.00 Rapport** [59536]
- 13.05 Agenda (R)** [306468]
- 14.00-14.45 Sportspegeln (R)** [7889913]
- 14.55 Kajan går till sjöss** [1055536] **FILM** Svensk familjefilm från 1943 med Kaj Hjelm, Britt Hagman.
- 16.30 Andra Avenyn (R)** [3371]
- 17.00 Rapport** [21994]
- 17.10 Gomorron Sverige** [167791]
- 18.00 Globalisering** [2888]
- 18.30 Krokmax** [9997]
- 19.00 Bolibompa** [5333]
- 19.00** Nicke Nyfiken [75555]
- 19.25** Ebb och Flo [5287284]
- 19.30** Allt om djur [54062]
- 19.55** Dr Dogg [3875739]
- 20.00 Bobster** [46]
- 20.00** Lilla Sportspegeln [46]
- 20.30 Rapport** [17]
- 21.00 Andra Avenyn** [6]
- Svensk dramaserie från 2007. Del 5.
- 21.30 Seriestart: Gynekologen i Askim** [26807]
- Svensk dramaserie från 2007. Del 1 av 4. I villaområdet Askim, söder om Göteborg, driver Henning sin mottagning. I rollerna: Mona Malm, Jacob Nordenson, Sten Ljunggren.
- 22.30 Guds tänder** [62604]
- Finsk kortfilm från 2006. 1930-talets Lappland. Juha ska konfirmeras.
- 22.50 13 svenska fotografer** [5975062]
- Porträttserie. Björn Larsson Ask.
- 23.00 Klostret, prästen och nunnan** [35230] Dansk dokumentär från 2006. Excentrisk prästen Jörgen Lauersen Vig, 82, äger ett gammalt slott på danska landsbygden. Nu vill han göra det till kloster och erbjuder det till rysk-ortodoxa kyrkan. Även 7/10.
- 0.00 Rapport** [62208]
- 0.10 Kulturnyheterna (R)** [2732802]
- 0.20 Babben & co (R)** [3440314]
- 1.20 Vita huset (R)** [2719802]
- 2.05-7.00 SVT24** [69939208]

- 10.30-16.00 24 direkt** [70067710]
- 16.50 Gudstjänst (R)** [2366246]
- 17.35 Landet runt (R)** [7892604]
- 18.20 Nyhetstecken** [3317449]
- 18.30 Oddsat** [55888]
- 18.45 Utiset** [3789807]
- 18.55 Regionala nyheter** [6885820]
- 19.00 Aktuellt** [18772]
- 19.15 Fråga doktorn** [581642]
- Hälsomagasin. Del 3 av 14. Eva Nordenstam berättar om råds-lan, sorgen och ovissheten som drabbade henne när hennes pappa Tage fick en stroke.
- 20.00 Kulturnyheterna** [73623]
- 20.10 Regionala nyheter** [8122246]
- 20.30 Jonas och Musses religion (R)** [8456] Livsåskådningsprogram. Del 2.
- 21.00 Coa, stenristarnas flod** [21523] Vetenskapens värld. Del 6 av 10. Det är märkliga figurer från förhistorisk tid som blickar ner från klipporna längs den portugisiska floden Coa. I dag står Coa med på Unescos världsarvslista. Bredbild. Programledare: Mia-Marie Lundén. Även 6/10.
- 22.00 Aktuellt** [41062]
- 22.25 A-ekonomi** [6571081]
- 22.30 Säsongstart: Hockeykväll** [8212]
- Isockeymagasin. Direktintervjuer från arenorna runt om i landet, inslag om profiler, reportage och analyser. Matcher: Brynäs-Modo, Timrå-Färjestad och Mora-HV71. Programledare: Marie Lehmann. Även i SVT2 2/10 och SVT24 2/10.
- 23.00 Sportnytt** [81265]
- 23.15 Regionala nyheter** [5924826]
- 23.25 Filmkrönikan** [3955994]
- Filmmagasin. Del 3 av 14. Intervju med författaren Neil Gaimansom som skrivit manus till filmen "Stardust". Dessutom om Michael Moores dokumentär "Sicko". Programledare: Andrea Reuter och Navid Modiri. Även i SVT24 2/10 och SVT2 3/10.
- 23.55 Hjärnstorm (R)** [3934401]
- Reportageserie. Del 6 av 8.
- 0.25-1.25 Haitink dirigerar Mahler (R)** [1201685] Även 5/10.

- 7.30 Beverly Hills** [7626772]
- 8.25-8.55 Home and away** [3569791]
- 9.55 Montel Williams show** [4560739]
- 10.50 Våra bästa år (R)** [8227333]
- 11.40 Oprah Winfrey (R)** [4181265]
- 12.30 Rachael Ray** [7618826]
- 13.25 Momento** [6606130]
- 13.50 Våra bästa år** [6922389]
- 14.40 Oprah Winfrey show** [1812265]
- 15.35 Cityakuten** [6009197]
- 16.30 Nanny** [875159]
- 17.00 Missing** [128888]
- 18.00 How I met your mother** [876468]
- 18.25 Simpsons** [214284]
- 18.55 2 1/2 män** [653159]
- 19.25 Update** [4259771]
- 19.30 Navy CIS** [612642]
- 20.30 Sjukhuset** [991536]
- Svensk dokumentärserie från 2007. Del 21 av 52.
- 21.00 Allt för byn** [348081]
- Svensk realityserie från 2007. Denna gång dyker musikalstjärnan Karl Dyll upp för att lära ensemblen i Hammarstrand att steppa. Dessutom ska lokalbefolkningen försöka sätta upp en Hammarstrandsskylt med åtta meter höga bokstäver. Även 5/10.
- 21.55 Update** [7545371].
- 22.00 Nyberg & Törnblom** [248081]
- Svensk pratshow. Avundsjuka. Anna tror att maken är avundsjuk på hennes karriär. Eva erkänner att hon är avundsjuk på sin styvdotter. Även 6/10.
- 23.00 Rosa bandet - uppstart** [890468]
- Den 30 oktober sänds Rosa Bandet-galan live från Annexet i Globen. Men redan i kväll drar den "rosa månaden" i gång med en halvtimme med Hasse Aro om, och för, cancerforskning.
- 23.30 Shark** [407333]
- 0.25 Update** [3563482]
- 0.35 Bones** [6131043]
- 1.30 Sex and the city** [8549444]
- 2.00 2 1/2 män** [8540173]
- 2.30 The shield** [2533734]
- 3.25 Law and order** [3033482]
- 4.15 Rescue me** [9755956]
- 5.00 Ricki Lake** [6304821]
- 5.45 Jamie Kennedy** [4919260]
- 6.10-6.55 Floor filler** [9863685]

- 6.50 Nyhetsmorgon** [18439197]
- 11.00 Nyheterna** [729791]
- 11.05 Efter tio** [2753739]
- 12.00 Nyheterna** [837159]
- 12.05 Efter tio, forts** [9519442]
- 12.30 Jackpot** [7616468]
- 13.25 Hem till gården** [633710]
- 13.55 Nyheterna** [5189081]
- 14.00 Trav: Dagens rätt** [425178]
- 14.30 Nya tider (R)** [433197]
- 15.00 Doktorn kan komma (R)** [658721]
- 15.50 Nyheterna** [5947994]
- 15.55 Kung av Queens (R)** [7792284]
- 16.20 Tredje klotet från solen (R)** [1745284]
- 16.50 Will & Grace (R)** [2955371]
- 17.10 That '70s show** [297517]
- 17.40 Dawson's creek** [5499888]
- 18.35 Advokaterna (R)** [564343]
- 19.05 Keno** [2659997]
- 19.10 Advokaterna, forts** [167474]
- 19.30 Ekonominyheterna** [344284]
- 19.45 Lokala nyheter** [545536]
- 20.00 Nyheterna** [990807]
- 20.30 Säsongstart: Hitta hem** [999178]
- Svensk djurserie från 2007 om katter och hundar som av olika anledningar inte har något hem. Del 1 av 16. En hyresgäst har lämnat efter sig ett trettiotal katter som blir omhändertagna.
- 21.00 Programstart: Första, andra, tredje!** [257739]
- Svensk livstilsserie från 2007. Ernst Kirchsteiger bjuder in till auktion. Till sin hjälp har han experterna Peder Lamm, Tom Österman, Johanna Isacson, Maud Ingster och Alf Ek som värderar. Del 1 av 8.
- 22.00 Säsongstart: Pokerfejs** [975159]
- Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del 1 av 7.
- 22.55 Nyheter** [5235062]
- 23.35 Fotbollsmåndag** [6797062]
- 0.05 Zero hour** [8412918]
- 1.05 Pokermiljonen (R)** [4164579]
- 1.55 Mayday (R)** [48055463]
- 3.00 Natlliv** [5359685]
- 4.00 New York undercover** [4505289]
- 4.45 Alias (R)** [9736821]
- 5.30 Rovdjur (R)** [9269314]
- 5.55 Lättlagat (R)** [4931482]
- 6.20-6.50 Lättlagat (R)** [6035111]

- 6.00 X3M: God morgon med A-laget**
- 10.00-11.10 Veta**
- 10.00** Pussel Jeanette har bestämt att Torken ska få nya gardiner. Att sy innebär också en hel del mätande.
- 10.20** Nordiska nybyggare Dokumentärserie. Del 6 av 6. Bäver. Jakt utrotade bävern i Norden på 1800-talet. **10.30** Mattepatrullen Del 10 av 10. Viktenheterna. **10.40** Livslära Framtidens elever. Skrota skol-systemet och bygg upp det på nytt från grunden!
- 16.23 World of Warcraft - i spelvärldens våld**
- 16.44 Närbild**
- 17.14 Kortnytt**
- 17.15 Zon5: Paffabriken**
- 17.45 Buu-klubben: Pussel**
- 18.15 TV-nytt**
- 18.30 Zon5: Vera med flera**
- 19.00 Uteliv.**
- 19.30 Ratatosk.**
- 20.00 TV-nytt**
- 20.20 Sportnytt**
- 20.25 Strömsö.** Fritidsmagasin. Om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad. Textat.
- 20.54 5 minuter**
- Bakom kulisserna på FST5.
- 21.00 Bettina S.** Pratshow. I kväll träffar vi den svenske trollkarlen Lennart Green och det finska rockbandet Hanoi Rocks. Textat.
- 21.45 Dokumentären: Intervjun**
- Med full tillgång till vad som sker bakom de stängda dörrarna på Migrationsverket i Norge får vi här möta några av de människooeden som ligger bakom asylansökningar.
- 22.40 Kvällsnytt**
- 22.45-23.00 Oddsat**

Se det med egna ögon!

På webben och IPTV.

www.24.ax

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Åland så in i Norden
Östersjön omkring oss, nu också inne i mötesrummet. När nordiska toppar möts på Åland.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45-10.00 Gomorron. Programledare: Leif Sundberg. **6.50** Be-traktelse. Av Ståni Steinbock. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **7.40** Sporten. Repris från söndag. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till den första delen av sagan om Vad folk är rädda av sig!, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Ohagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00-15.00** Mittpädan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15-12.30** Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Bokcirkeln. Ett program producerat i samarbete med Ålands Litteraturförening. Även lördag 14:00 **16.00** Aktuellt. **16.10-17.45** Åland i dag. Programledare: Therese Wahlgren. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. **16.15** Jomala inför valet. Programledare: Camilla Karlsson. Även lördag 17:00. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15 - 17:00. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10 - 17:45. **20.40-20.45** Be-traktelse. Repris. **5.30** Musik.

www.24.ax

- 5.55 Ettans morgon-tv** [10666739]
- 9.15 Prästen i Ballykissangel** [8749159]
- 10.05 Nöjesrövarna** [9489265]
- 10.30 Forskningsresanden: Martti Rautanen** [5159]
- 11.00 Tv-nyheter** [60449]
- 11.05 Tillbaka till Aidsensfield (R)** [1187710] Brittisk dramaserie.
- 12.00 Dagens rubriker** [81772]
- 13.00 Tv-nyheter** [44604]
- 13.05 Lördagssällskap** [154468]
- 13.45 Arto Nyberg** [1729284]
- 14.30 Läkarna** [5517]
- 15.00 Tv-nyheter** [97975]
- 15.05 Diagnos: Mord** [9453807]
- 15.50 Droppen** [4646333]
- Tankar om tro.
- 15.55 Ordboken** [4645604]
- Mika Ripatti om det finska ordet "vika".
- 16.00 A-zoom** [6802]
- Från vidvinkel till närbilder.
- 16.30 Kungskonsumenten** [5739]
- Vems liv är mer ekologiskt, kärnfamiljens eller singelns?
- 17.00 Tv-nyheter** [16062]
- Finsk text på text-tv 335.
- 17.08 Tillbaka till Aidsensfield**

- (R)** [300655371] Brit-tisk dramaserie.
- 18.00 Tv-nyheter och väder** [4064]
- 18.30 Nyhetsläckan** [5975]
- Frågetävling om den gångna veckans nyheter med Peter Nyman som överdomare.
- 19.00 Live earth: Sivunij** [66807]
- Aaron Krummel & Monica Ord, USA. En expedition åker till Kanada till inuiternas territorium.
- 19.15 Prisma: Kreationismen och Darwin** [206449] På sjätte dagen skapade Gud dinosaurierna. Så här tror anhängarna av kreationismen.
- 20.00 Mot** [2] Aktualitetsdokumentären Sanna historier från Finland och utomlands.
- 20.30 Tv-nyheter och väder** [18284]
- Finsk text på text-tv 335.
- 20.55 Sporttrutan** [2781284]
- 21.00 Hemmasalongen: Golden retrievern** [68246] Del 2 av 3. Tero råkar sin pappa gång på gång och när fruns exman kommer till trakten börjar han planera att flytta till en annan stad.

- 6.00 Dolt ord** [66913]
- 7.00 Frågespel** [95401]
- 8.00 Tellus-frågesport** [9432371]
- 10.00 Sudoku** [19081]
- 11.00 TV-spelet OK - den rätta frågan** [88197]
- 12.00 Ett ögonblick!** [8517]
- 12.30 Den rätta frågan** [6994]
- 13.00 Gröna ängar: Kompositören Toivo Kärki** [77888]
- 13.55 Svängiga djur** [3500555]
- 14.00 Där har vi det!** [8739]
- 14.30 Kameran går runt** [12710]
- 14.50 På riskgränsen: Spindelkraft** [4557410]
- 15.45 Steve och extrema djur** [5815130] Del 1 av 6.
- 16.15 McLeods döttrar** [1103159]
- 17.00 Nicke Nyfiken** [94997]
- 17.25 Lilla tvåan** [293081]
- 18.00 Fotboll: Tipligan** [22517]
- 19.00 Tv-nyheter** [25062]
- 19.03 Regionala nyheter** [300033081]
- 19.10 Fotboll: Tipligan** [4957517]
- 20.10 Inrikesprofilen** [3164081]
- 20.20 Örtskolan** [8971994]
- 20.25 Idioter bakom ratten** [900159]
- 20.55 Comedy Inc** [942159]
- 21.20 Galen grej** [805265]

- Invabussen plockade upp en kortvuxen kvinna, två cp-handikappade män och en blind imam och körde med minuttidtabell runt hos arbetsgivare hela dagen på jakt efter jobb. Hittades sådana?
- 21.50 Tv-nyheter, väder och sport** [3190536]
- 22.05 Robin Hood** [6730994]
- 22.50 Tredje skiftet** [1099197]
- 23.35 Mamma, pappa, chef** [7435178]
- Del 2 av 10. Bittert kaffe.
- 0.15 TV-spelet OK - den rätta frågan** [2241289]
- 2.00 Tellus-frågesport** [1626869]
- 3.00-4.00 Sudoku** [1620685]
- 4.00 Frågespel** [1606005]
- 5.00 Sudoku** [1600821]

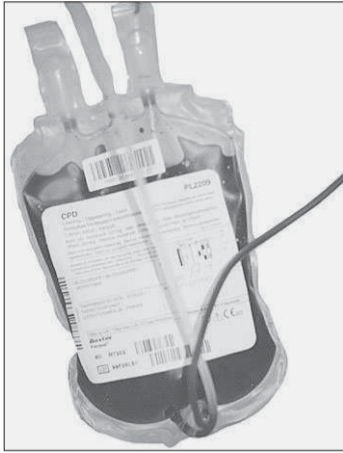
- 6.25 Godmorgon Finland** [99759062]
- 9.10 Hollyoaks** [5261352]
- 9.40 Rutor** [4982523]
- 10.30 Emmerdale** [349284]
- 11.00 Nöjesnytt** [959497]
- 11.10 Köpkanalen** [2523913]
- 13.20 GP2: Sprinttävling** [4190888]
- 14.25 Femlingarna** [1659401]
- 14.50 TOP5-frågesport** [274352]
- 15.20 LA Law** [1642401]
- 16.15 Matstället** [748517]
- 16.30 TOP5-frågesport** [147888]
- 17.00 De vackra och de djärva** [786371]
- 17.25 Vad ska vi äta idag?** [5951642]
- 17.30 Emmerdale** [141604]
- 18.00 Fixa ekonomin** [142333]
- 18.30 Elixir** [150352]
- 19.00 Sjuans nyheter** [606536]
- 19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter** [467265]
- 19.25 Dagens Väder** [4162197]
- 19.30 Dolda liv** [267081]
- 20.00 Frusna hjärtan** [976352]
- Finsk dramaserie om Outi, Jonna och Kiti, tre kvinnor som har någonting gemensamt utan att de vet om det.
- 20.56 Keno** [102246246]

- 21.00 Nians nyheter** [898555]
- 21.10 Resultattrutan** [2260826]
- Dagens idrottshändelser i sammandrag.
- 21.15 Akvariekärlek** [6083333]
- FILM** Finsk drama från 1992. I rollerna: Tiina Lymi, Nicke Lignell, Satu Silvo. Regi: Claes Olsson.
- 23.31 Will & Grace** [100161468]
- Amerikansk komediserie. Will och Grace upplever sanningens stunder på sin terapi. Gästande stjärna: Sharon Stone.
- 0.00 På nätet** [194598]
- 0.30 Nöjesnytt** [6127734]
- 0.40 Köpkanalen** [60947647]
- 0.45 Fråga stjärnorna** [5807531]
- 1.45-6.10 MTV3 Chatt** [49186463]

RIKSNYTT

Blodtjänsten har hittat tre hiv-fall

ULEÅBORG. Finlands Röda Kors blodtjänst har hittat tre hivpositiva bland sina blodgivare i år. Fallen har upptäckts genom de test blodtjänsten gör på sina blodgivare.

Efter ett positivt testresultat förstör FRK alla blodprodukter som gjorts av blodet från en hivpositiv blodgivare. Om personen har tidigare blodprov i arkivet undersöks de på nytt. Även om blodproven visar sig vara negativa kallas de som fått blodet till hivtest.

– Vi kontaktar läkaren som vårdat patienten och läkaren kallar in patienten för hivtest. Provet görs i enlighet med europeisk rekommendation, säger FRK:s infektionsläkare **Satu Pastila**.

Blodtjänsten började samla blodprover i sitt arkiv för fem år sedan. Ett prov håller sig minst fem till tio år när det är nedfryst.

Tidningen Kaleva skrev på lördagen att en man från Norra Österbotten fått blod av en blodgivare som senare visade sig vara hivsmittad. Pastila säger till FNB att blodgivaren i det här fallet konstaterades vara hivpositiv flera månader senare.

– Patienten har fått rent blod i transfusionen och misstänks inte bära hiv. Patienten kallas ändå till test, säger Pastila och hänvisar till den europeiska rekommendationen.

Hiv syns efter 16 dagar

Hivviruset syns i blodet drygt två veckor efter att man blivit smittad. Hur länge det tar innan viruset syns beror ändå vilken testmetod som används. FRK tillämpar genotypisk resistensbestämning i sina hivtest som är

Testas. Allt blod som blodgivare ger testas för HIV, B- och C-hepatit, syfilis samt för det mycket ovanliga T-lymfocytviruset. I år har Finlands Röda Kors blodtjänst hittat tre hivpositiva bland sina blodgivare.

Arkivfoto: GUNNAR ROOS

effektivare än antikroppproven.

– När vi gör genotypisk resistensbestämning syns hivviruset i blodet ungefär 16 dagar efter att man blivit smittad. Antikroppprovet ger positivt resultat litet senare, säger Pastila.

Vid sidan av hiv testas blodgivarna för B- och C-hepatit och syfilis. De som ger blod för första gången testas i Finland också för det mycket ovanliga T-lymfocytviruset som sprider sig i blod. Viruset kan orsaka symptom i nervsystemet eller elakartade tumörer.

Blodtjänsten testar allt blod som blodgivarna ger. Pastila säger att hivtesten togs i bruk genast när sjukdomen fastställdes i mitten av 1980-talet.

– Då hittade vi fler hivpositiva bland blodgivarna eftersom de inte hade testats tidigare. (FNB)

Vitkindad gås sköts i Äetsä

■ **ÄETSÄ.** Polisen i Vammala misstänker att en fridlyst vitkindad gås sköts i Äetsä på lördagen.

En fågelskådare såg att två män på andra sidan Kumo älv sköt mot en flock vitkindade gäss. En av fåglarna föll ner.

Polisen har ännu inte hittat de misstänkta, olagliga jägarna, men polisen utreder iakttagelser av deras bil.

Att avsiktligt döda en vitkindad gås är ett naturskyddsbrott. Förövaren döms till böter och måste ersätta staten 336 euro för fågel. (FNB)

”Invandring löser inte arbetskraftsbristen”

HELSINGFORS. Invandring räcker inte till för att råda bot på den arbetskraftsbrist som hotar Finland. Det anser FFC:s ordförande **Lauri Ihalainen** (sdp), som intervjuats av tidningen Keskipohjanmaa.

Ihalainen anser att man borde höja sysselsättningsgraden till 75 procent, bland annat genom att förbättra arbetsförhållandena så att människorna orkar stanna länge i arbetslivet.

– Att få den genomsnittliga pensionsåldern att stiga från 59 år till 62 år under en period på tio år skulle vara en stor prestation.

Enligt Ihalainen bör invandrare erbjudas samma förmåner som finländarna, bland annat i form av lagenliga löner. (FNB)

Varför togs jaktkortsmedlen bort?

Museum. ”Ålands Jakt- och Fiskemuseum sökte 16.900 € och fick 0 €, jo ni läste rätt, noll euro.” skriver intendenten. Bilden visar en avdelning om säljakt inne i museet. Foto: JONAS EDSVIK

■ **Landskapet** Åland saknar en museilag. I den s.k. klumpsumman finns inget regelverk för huru de i landskapet verkande privata museerna skall få verksamhetsstöd. I riket är det här ordnat så att museer kan få bidrag enligt lag på jämnbördiga villkor.

Från Museiverket kan bidrag erhållas för katalogisering, vård och konservering av museisamlingar, förnyande av basutställningar, anskaffning av brand- och tjuvlarm och för reparationer av museibyggnader.

Dessa stöd ges till museer som ägs av kommun, förening eller stiftelse och som inte omfattas av lagstadgade statsandelar, se museilag 729/1992, 1166/1966. Dessutom kan stöd erhållas för innovativa projekt dvs. tillgänglighet, kulturell mångfald, tolerans och kulturarvsfostran, samt understöd för restaurering av byggnader.

Från Finlands museiförbund kan dessutom erhållas stöd för museernas verksamhet.

De åländska museerna har ingen nytta av förbundet emedan man säger att här bör vi sköta oss själva. Från Miljöministeriet samt Undervisningsministeriet kan stöd erhållas för vård av byggnadsarvet samt konst och kultur.

Stödet till de på Åland verkande privata museerna är ojämnt fördelat, ja man kan säga att principerna är lika många som antalet sökande. Här sätts vänskap och i vissa fall politiska kontakter i främsta rummet vid utdelning av stöd. Har

man rätta kontakterna så erhålles hela summan som ansökes. Här kan tjänstemän och löst hopplade lekmän ur politiska fraktioner godtyckligt fördela resurserna.

Står museerna på Åland i någon slags rangordning? Vad är det för skillnad i kulturellt hänseende mellan brandväsendet, Bomarsund, slottet, sjöfarten, stenåldern, jakten och fisket, jordbruket, emigrationen, bankväsendet, postförslingen, konsten osv.?

Är inte alla en lika viktig del i vårt kulturarv? Jag anser att jakten och fisket var det allra första människorna började med här på våra öar och sedan kom jordbruket som tyvärr ännu inte har fått sitt museum.

I Hufvudstadsbladet läser man följande notis: Museer delar på en halv miljon. Museiverket har delat ut 521.000 euro i understöd till 142 museer runtom i landet. Totalt 301.000 euro gick till 116 museer som står utanför systemet med statsandelar. Största delen av dem är hembygds museer. Mycket av pengarna går till reparationer.

I tidningen Åland läser jag följande notis: De fick Paf-pengar: Sjöfartsmuseet får ett bidrag om 250 tusen € (sökte samma summa) Stiftelsen Sjökvarteret får 6.500 € (8.000) Föreningen Ålands emigrantinstitut 35.000 (60.000) Önningeby Hembygdsförening får 20.000 € (sökte 20.000) Jurmo Hembygdsförening får 500 € (3.576) Brandkårsmuseet 17.000 € (17.000) osv.

Vad som inte stod i noti-

sen var att Ålands Jakt- och Fiskemuseum sökte 16.900 € och fick 0 €, jo ni läste rätt, noll euro.

Av denna summa var 6.900 € för målning av vår vackra fastighet som är beundrad av hundratusentals människor vad gäller färgsättning och arkitektur. Nu fick museet med hjälp av talkokrafter från Sunds, Finströms, Saltviks och Eckerö jaktvårdsföreningar samt några förtroendevalda måla fastigheten.

Under en mångfald år fick vårt museum bidrag ur jaktkortsmedel. Beloppet varierade tidvis mellan 5 och 10 mark per jaktkort. Detta sågs inte med blida ögon från vissa håll. I lagtinget motionerade en liberal, numera avliden lagtingsman om att detta skulle tas bort och han fick stöd från

centerhåll. Vi skulle i stället söka medel från andra håll inom landskapsförvaltningen.

Nu i efterhand kan man konstatera att vi blev grundligen lurade. I mina kontakter med Finlands Jaktmuseum i Riihimäki har jag fått reda på följande: Detta museum erhåller ur finska jaktkortsmedel årligen 280.000 €, dvs. 4 procent av avgifterna. Dessutom erhåller de från Undervisningsministeriet 91.000 € i verksamhetsstöd.

Vi närmar oss ett lagtingsval. Det är nu upp till alla kandidater att berätta hur man tänker bringa reda i den här härvan.

Johan Granlund
Intendent för Ålands Jakt- och Fiskemuseum

Åländska aktiekurser

27.9.2007	KÖP	SÄLJ	DIV.
M:hamns tryckeri	600,00	1.000,00	45,00
M:hamns parti	1.800	–	100,00
M:hamns telefon	–	2.450	92,00
Eckerö rederi ab	40,00	42,00	1,50
Hildegard	52.000	–	3.000
Ç Rundberg	115,00	130,00	2,00
ÅTT	71,00	–	1,00
Alfa	–	–	1.000
HELSINGFORSBÖRSEN			
Birka Line A	15,70	15,90	–
Birka Line B	14,80	15,50	–
Nordea	12,11	12,13	0,49
Nokia	26,87	26,88	0,37
Viking Line	38,01	39,50	0,55
ÅAB A	32,50	33,25	1,00
ÅAB B	26,53	26,70	1,00

Det är rätt stabilt just nu på börserna, men än har frågetecknen inte rätats ut, säger **Yngve Söderlund** på Ålandsbanken. Från USA kommer relativt svaga makroekonomiska siffror, men räntesänkningen förra veckan håller kurserna uppe isynnerhet som det finns hopp om nya räntesänkningar vid behov. Fokus ligger fortfarande på statistiken över husaffärer och inflationen.

Lokalt är kursen på Ålandsbanken fortsatt hög. Avslut har gjorts på nivån 33 euro, men volymerna är små. Orkla har klättrat upp till 97,30 Nkr.

► KÖPES

Koppar, mässing, kablar, rostfritt m.m. köpes till bra pris. Egen våg. Lönar sig att sälja. Tel 044-933 7977

Annonsera i den tidning du själv läser!

Messa Nyan!
0457-323 4444

Om fågelskrämmor och andra bilder

■ **Till en början:** konstnären har ett ansvar och det är att göra de bilder som skall göras. När korset stacks i min hand och jag såg vad för material det annars fanns vid emmaus, stod det självklart att jag skulle göra den korsfäste. Det var inte en planlagd provokation.

Nu tar jag tag i mitt andra ansvar och försöker lägga ut vad fågelskrämman och allt rabalder fått mig att se.

Som jag sa i artikeln, har jag arbetat utgående från Finströms kyrkas medeltida skulpturer. Bilderna är väldigt starka och till dem har jag ett djupt och känsloläst förhållande.

Faktiskt ett starkare förhållande till bilderna än till bibelberättelserna om man inte tillåter sig att se berättelserna som bilder. Jag har gått utan om krucifixet tills vidare.

För ett par veckor sen gick jag och funderade på nedtagningen från korset, vad den bilden kunde tänkas betyda för mig, då det slog mig att jag inte ägnat krucifixet en tanke, fast jag tagit mig an smärtemannen (den uppståndne Kristus) två gånger.

Det finns ett triumfkrucifix också i Finströms kyrka. Det hänger högt uppe som de brukar. Jag konstruerade att det handlade om att jag inte sett det öga mot öga och därför hade ett avlägset förhållande till motivet.

Men efter fågelskrämman ser jag annorlunda på saken. Den korsfäste är en väldigt obehaglig bild, även om man ser på den "symboliskt", ett ord som jag har svårt med, speciellt när det handlar om

Omdebatterat verk. "Den korsfäste hör inte hemma bara i kyrkorummet, eller prydligt och ofarligt i ett museum som konst, inte ens ensam ute på en åker. Han (eller hon) hör hemma ute bland folk, som fågelskrämma eller annan bild som naturligt befinner sig i vimlet, på en skördefest, eller en sorgfest eller var som helst där folk är församlade." skriver konstnären Pauliina Turakka Purhonen.

Foto: JONAS EDSVIK

tro. En människa mitt i sitt lidande, det är väl inte speciellt bekvämt, dessutom lyft upp till allmänt begärande, det är en människa som lider, en människa som inte längre kan hålla i sig utan läcker ut sin smärta.

Har han inte digniteten att lida privat och komma ut bland folk när han lite samlat sig? Löjligt och fladdrande, det är en människa som lider, en människa som inte längre kan hålla i sig utan läcker ut sin smärta. För Jesus (om han verkligen existerar, är en trossak, och det befattar jag mig inte med här) är en människa, vår bild, liksom vi sägs vara Guds avbilder.

Historiskt korsfäste romarna de som opponerade sig eller annars ställde till oreda i deras system för att skrämna folk. Folk som är

vettskrämda lagar inte rabalder. Men det gick ju inte som det skulle med Jesus, han var en dålig skrämman, hans lärjungar gav inte upp, det är väl kyrkan idag ett bevis på. Den korsfästelsen fungerade lika dåligt som fågelskrämmorna, som är bilder på människan.

Också fågelskrämmorna är starka bilder om man börjar bena ut vad de består av. De är människobilder som tillverkas A. för att skrämman andra (fåglarna) och B. av material som finns tillhands. Överlopsmaterial. Det som annars skulle kastas bort.

Nu märker jag att jag rör mig farligt nära... han som vi ratade och räknade för

intet, blev till en hörnsten.

Den korsfäste hör inte hemma bara i kyrkorummet, eller prydligt och ofarligt i ett museum som konst, inte ens ensam ute på en åker. Han (eller hon) hör hemma ute bland folk, som fågelskrämma eller annan bild som naturligt befinner sig i vimlet, på en skördefest, eller en sorgfest eller var som helst där folk är församlade.

Vi alla har en tendens att stöta ut det som är obekvämt, och nu pratar jag inte bara om obekväma bilder utan om människor som inte lyckas se hela ut. Vi vill vara trygga, och leva ordnat. Vi vill veta var vi har folk. Vi önskar ge en hel bild

av oss själva, trots att alla inom sig själv vet att det är ett väldigt brokigt, och ofta synnerligen trasigt och fladdrande material ett s.k. jag består av. När vi censurerar oss själva och förutsätter att andra skall göra det samma, snör vi åt korsetten. Ju större skillnaden är mellan det inombords kaos vi lever med och den fina bild vi vill ge av oss själva, desto olyckligare blir vi. Eller pressade. Tills det blir svårt att andas.

På korset gick bilden av en stor människa sönder. Det är viktigt, det viktigaste i kristendomen som jag ser det. Att jag först tog mig an smärtemannen är inte längre obegripligt: den uppståndne är över det svåra, han sträcker fram sina händer, ser oss med sina sår, som inte längre blöder.

Det är den bilden man gärna siktar in på även när man har det eländigt. Men problemet är att man inte kan landa i ett seende där man kan se andra och deras smärta om man inte går med på att se sig själv först, och tillåta sig själv att vara trasig inför andra. Att bli sedd trasig är inte skoj, det är väl mera skämmigt.

Den korsfäste ropar ut sin smärta: varför har du, har ni, varför har jag svikit mig? Men det är en del av helheten. I kyrkan, och i museer och ute bland folk, hänger alla bilder med, jämsides.

Jag vill gärna ha det så. Alltid ids man ju inte titta, det är för jobbigt, eller tråkigt, men jag vill att de alla finns där även när jag inte orkar se.

Pauliina Turakka Purhonen

Vi måste opponera oss när makten nyttjas fel

■ **Jag håller med** delar av Jörgen Erlunds (ob) synpunkter i hans insändare. Vi måste tillsammans opponera oss när makten nyttjas fel. Vi får inte ge upp.

Fick veta, att du, Jörgen Erlund har eller fortfarande jobbar inom Landskapsregeringen.

Du vet förmodligen vad du talar om. Speciellt när du säger att många makthavare har lärt sig strunta i regelverket. Det har också jag fått erfara.

Vad beror det på att vissa makthavare, är beredda att lägga ner tid och pengar på att omstrukturerar, ändra lagen eller organisationen bara för att de vill ha bort en enda person eller släta över en lögn/ett misstag. Enda förklaringen jag kan komma på är rädslan för att vara rak och att det blir prestige.

Jag har varit involverad i flera ärenden, rättegångar, av enskilda fall inom flera kommuner på Åland och i Sverige. Där uppenbara brister från myndigheter varit tydliga.

I ett av fallen, visste jag till 100 procent att klienten hade rätt. Jag blev uppringd av en tjänsteman i en annan kommun som sade att jag borde tänka på mitt anseende.

Om jag gick vidare, skulle jag aldrig få jobb i den kommunen.

Men om den kommunen arbetade på det sättet, skulle inte jag vilja jobba där.

När jag jobbade som tjänsteman och som "ombudsman", i Sverige och på Åland, förvånades jag många gånger att klienter-medlemmar, aldrig besvarade sig.

Jag är övertygad om att i sju fall av tio, hade dom fått rätt. Men dom orkade inte eller fann det för besvärligt att fylla i en besväransvisning. Jag tycker att Kjell Mattsson (lib) resonerar rätt, då han vill att det ska finnas ombudsmän för olika grupper i samhället, som t.ex äldreombudsman, missbruksombudsman och inflyttarombudsman. Många inflyttade och äldre är osäkra angående dagens byråkrati, de vågar därför inte fylla i en "vanlig" blankett. För invecklad byråkrati kan också vara att missbruka makt. Lis Karlsson

Till en trotjänare

■ **Hyllning** till min gamla bil (MB – det handlar om kvalitet!)

I över 30 år har Du, min kära bil, fungerat klanderfritt. Du har alltså med öm omsorg och miljöbesparande körstilt tjänstgjort troget. Du är en verklig miljöbil!

Du använder hederlig bensin, du tar inte etanol till exempel framställd från basmaten majs som skulle behövas bättre på tallriken för människor. Genom att använda samma bil i 30 år i stället för att köpa ny varje eller vartannat år har Du besparat vårt jordklot från nyproduktion av 15 – 30 nya bilar med det enorma slöseri av naturresurser som detta skulle ha inneburit.

Naturligtvis kommer jag nog i framtiden att önska mig en biogas-, vätgas- eller elbil när dessa blir åtkomliga och sedan bevaras min gamla trotjänare på privatmuseum.

Tack från Din chaufför Henrik Årsmo 1945

Visst får privattandvården subventioner

■ **Man har** i en del insändare den senaste tiden ställt en helt befogad fråga varför vi på Åland, i motsats till riket, saknar en skrivning i lagen vad gäller kommunens skyldighet att ordna tandvård för hela sin befolkning. Då debatten nu verkar hetta till och beskillningar om lögn flyger i luften önskar jag framföra följande:

År 2006 gjorde 9.006 ålänningar 23.483 ersättningsberättigade besök hos de 18 privata tandläkarna i landskapet (inklusive en privat munkirurg och en privat munhygienist) och betalade för sin tandvård brutto 2.888.556 €. Av denna summa ersatte FPA 918.007 €, vilket utgjorde en ersättningsprocent på 31,8.

I genomsnitt var bruttokostnaden per patient 320 € och efter FPA-ersättning 219 €. Man kan även säga att de åländska kommunerna år 2006 gick miste om kommunalskatt baserad på 1,97 miljoner €, eftersom de tandvårdskostnader som inte ersattes av FPA fick dras av som sjukkostnader i kommunalbeskattningen (minus självrisk).

Under samma år gjorde 7.730 ålänningar, fastlänningar och utlänningar 16.124 besök hos de 8 hälsocentraltandläkarna (inklusive specialisttandläkaren som sysslar enbart med tandreglering, främst på barn). Som bekant ersätter inte

FPA patientens kostnader för hälsocentraltandvård.

Kostnadsfri tandvård gavs från samhällets sida åt 4.075 barn och ungdomar i åldern 0-17 år samt till personer inskrivna för långvarig institutionsvård på ÅHS-avdelning. Tandvårdsenhetens bruttoutgifter under året var 1.341.494 €, inkomster 349.109 €.

Nettokostnaden för de åländska skattebetalarna är 992.385 €, vilket ger en kostnad på 61,50 € per besök. I praktiken är kostnaden per besök något högre då till summan skall adderas kostnader för kringfunktioner, såsom tandvårdens andel av kostnader för löneräkning och övrig kanslifunktion, vaktmästarservice, kosthåll etc.

Tandläkarna Ab:s storstilade påstående att "privattandvården inte erhåller en endaste cent i subventioner" kräver en kommentar.

Om man upprepar en osanning tillräckligt många gånger finns det nämligen alltid en och annan som går på finten. Av ovanstående siffror framgår att FPA i fjol ersatte varje besök hos privattandläkare med 39,10 €, vilket i klartext innebär att varje besök i genomsnitt sponsrades med skattemedel upp till 31,8 procent. De flesta privattandläkare har dessutom slutit avtal med FPA om direktdebitering, vilket innebär att FPA-andelen redan dragits

av då patienten får sin räkning av tandläkaren. Om patienten råkar i betalningssvårigheter och lämnar sin räkning obetald kan vi konstatera, att risktagningen som normalt hör till företagarkerksamhet, är kraftigt reducerad inom privattandvården eftersom tandläkaren alltid via FPA får en skattefinansierad subvention på upp till 31,8 procent (år 2006) av fakturan betald direkt in på sitt konto, oberoende av om patienten betalar sin faktura eller inte!

Låt mig ta ett belysande exempel. Vi kan jämföra privattandläkaren med en bilhandlare som säger åt sin kund att denna bil kostar 30.000 €, men du behöver betala bara 20.460 € för samhället subventionerar resten = 31,8 procent.

Jag tror att läsaren med elementära kunskaper i ekonomi vad gäller pris och efterfrågan kan bedöma om inte bilhandlaren (privattandläkaren) lättare kan sälja sin produkt då priset är subventionerat. Att sedan påstå att privatsektorn inte erhåller en endaste cent i subventioner är inget annat än, i snällaste tolkning, intellektuell oärlighet.

Klas Silfverberg ledande tandläkare vid ÅHS

Tandläkarna Ab kommenterar: Ersättningarna tillfaller patienten, inte tandvården!

Bästa medborgare samt ledande tandläkare Klas Silfverberg!

Vi undertecknade har tydligen, icke ont anande, väckt björnar, vi inte ens visste att sov. Vår bevekelsegrund har varit att få till stånd en debatt om tandvård, som skulle gagna samtliga medborgare på Åland.

Vi ville peka på klara felaktigheter i bakgrundsunderlag, vilka vi fortfarande vidhåller, centralt två felaktiga påståenden;

1) Alla medborgare i riket har rätt till kommunal tandvård.

Detta håller inte streck, även om det ofta framställs i den formen. Detta har även Göte Winé, styrelsemedlem i ÅHS styrelse, klarlagt genom att lägga fram den korrekta lagtexten i en av sina insändare, dvs att kommunen har tillfälle att alla medborgare har tillgång till kommunal tandvård eller privat tandvård med ersättning från FPA.

2) Konsumentverket har jämfört priserna mellan privat-tandläkare på Åland och i riket och konstaterat att de åländska är dyrare.

Det visade sej vid kontroll att varken det ena eller det andra stämde, ingen dylik jämförelse har genomförts efter 2001 och resultatet var att privat tandvård på Åland inte var dyrare.

Klas Silfverbergs matematiska uppgifter har vi ingen anledning att betvivla, även om

vi inte delar alla slutsatser.

Intressant i sammanhanget är kanske att nämna att den skrivning i lagen KS efterlyser för åländsk del av honom själv ordagrant kallades "ett slag i luften" eftersom det uttryckligen inte följdes av anslag för utvidgad tandvård. Detta under ett budgetstyrelsemöte i ÅHS, då den dåvarande styrelseordföranden Mikael Lagström till fullo höll med honom.

Vi har aldrig i detta sammanhang jämfört oss med hälsocentraltandvården, som för övrigt alltid fungerat väl och i en utomordentlig balans med privatsidan på just Åland.

Vi hävdar att FPA-ersättning för det första inte är "normala" skattepengar utan en försäkring, om än obligatorisk. (Liksom trafikförsäkringen). Ersättningarna tillfaller fortfarande patienten, inte tandvården. Detta är en entydig, juridisk tolkning. Den som tvivlar kan vända sej till FPA eller juridisk expertis.

Vi hoppas nu att debatten kan vika av från onödig smutskastning, för att komma in på konstruktiva framtida modeller för alla åländska medborgares tandvård!

Med Bästa Hälsningar!
Tandläkarna

Mikael Lagström, tidigare styrelseordförande för ÅHS

Se det med egna ögon!

Start i dag
på webben och IPTV

www.24.ax

1 JUNI – 31 OKTOBER

FREDAG 5 OKTOBER KL 10.00
SISTA INLÄMNINGSDAG FÖR GÄDDOR FISKADE I SEPTEMBER

Nyan Nappet
ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

TÄVLINGSREGLER

- Tävlingen startar 1 juni och pågår till 31 oktober 2007.
- Tävlingen omfattar endast gädda fångad genom spinnfiske på åländska fiskevatten, i enlighet med gällande lag och andra bestämmelser samt god fiskesed.
- Tävlingen är indelad i två kategorier:
 - Seniorer, personer som är 15 år och äldre
 - Juniorer, personer som är 14 år och yngre.
- Blanketter för deltagaruppgifter finns att hämta vid **Nya Åland, Sunes Jakt och Fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret, Fiskarboden** eller på **Nya Ålands hemsida www.nyan.ax**.
- I slutet av varje månad koras en månadsvinnare i respektive kategori, detta är den person som fångat den

längsta gäddan under föregående månad. Efter tävlingens slut kommer totalsegrare, dvs. den person i respektive kategori som fångat den längsta gäddan under hela tävlingsperioden att koras.

För att delta krävs:

- Fotografi av gäddan tillsammans med ett exemplar av Nya Åland daterat så nära fångstdatumet som möjligt
- Gäddans längd
- Fiskarens namn
- Fångstdatum
- Fångstplats (minst kommun och by)
- Bete
- Ange gärna även gäddans vikt, men det är längden som resultatet baseras på!
- Uppgifternas riktighet skall bestyrkas av ytterligare en myndig person.

MÅNADSPRISER
bestående av fina
draggpaket
värde ca 30 €

HUVUDVINST SENIOR:

Lowrance ekolod värde 375€

från **Fiskarboden**

HUVUDVINST JUNIOR:

Mobiltelefon värde 350€ från **Sonera Piste**

TÄVLINGSREGLER, RESULTAT, BILDER m.m. se www.nyan.ax

I samarbete med:

Liewendahl ska först söka stöd i eget parti

■ **En insändare** försöker Robert Liewendahl (fs) ställa mig mot väggen vad gäller biografens framtid på Åland. Jag hade redan i våras en idé om hur man kunde lösa problemet genom nordiska medel. Den idén fick inget stöd i landskapsregeringen, framför allt inte av Liewendahls eget parti.

Jag anser att det tillhör stadens kompetensområde

att om behov finns köpa Bio Savoy, liksom man gjorde med Kobba klintar, men då ska det finnas en förening eller annan entreprenör som är villig att sköta driften.

■ **Om Filmklubben** Chaplin är villig att bli drifts-entreprenör för bion, tycker jag att de ska inlämna en anhållan till Mariehamns stad ang köp av Savoy-huset. Då utgår jag

ifrån att Robert Liewendahl ser till att Fs stöder det köpet. Hittills har ingen i partiledningen delat hans åsikt.

■ **Vad gäller** Lilla salen i Alandica så är den ypperlig för bioverksamhet. LR kan eventuellt köpa in nödvändig utrustning, men även där ska dialogen i första hand gå mellan driftsbolag och biograf-entreprenör. Om inte Fs gör

det, så tror åtminstone jag ännu på det privata näringslivet och företagsamheten.

Vad gäller medel till föreningarna (inkl Filmklubben Chaplin) så är det Kulturdelegationen som hittills fördelat de 730.000 Euro som finns för kulturen. Där har Robert Liewendahl säte och stämna, så det är bara att prioritera!

Camilla Gunell (s)
Kulturminister

Sluta "låtsas" bry er om hyresgästerna!

■ **Hela Åland** skall leva! Så ropar C i valreklam. Vad är det för gallimatias

Ty hur kan det komma sig att Ålands över 3000 människor som bor i hyresbostäder, varför räknas inte dem/vi? Ttan man omhuldar "hyresvärdsskurkar" då man envist inte vill låta en "chockhyreshöjning" att kunna prövas i domstol?(hyresgästen kan ju faktiskt förlora?).

Jag tycker ni skall sluta "låtsas" bry er om hyresgästerna!

■ **Att hyresvärdrepresentaterna** F.S. inte vill är väl förståeligt och de som bor i egna hus (c) inte specifikt bryr sig, men sluta låtsas. Det finnes även även människor i Lib som tycker likadant!

Att en "fri" hyressättning skulle ge ett utbud som är större än efterfrågan! Det är faktiskt löjligt att tro! Kom ner till vardagen! Om ni törs!

Per-Åke Aspback (s)

Jag har Jörgens telefonnummer

■ **Du har helt rätt Victoria Sundberg.** Den företagsrådgivning som föreningen Företagsam Skärgård har gett och kommer att ge är av stor betydelse för näringslivsutvecklingen i skärgården.

Skärgårdskommunerna har tagit sitt ansvar för att finansiera föreningen medan Lr med näringsansvarige Jörgen Strand i spetsen gör det motsatta. Landskapsregeringen bestående av c, soc och Fs inser uppenbarligen inte att en god företagsrådgivning är något nödvändigt för att behålla företagandet på en hög nivå.

Jag har själv försökt driva Företagsam Skärgårds finansiering i lagtinget i samband med budget och genom en såkallad enkel fråga men då kunde jag konstatera att frågan inte har någon hög prioritet för Lr.

■ **Jag är därför** ytterst glad för att det finns Fs politiker som du Victoria Sundberg som inser betydelsen av detta och vill driva frågan. Ps. Du kan få Jörgen Strands telefonnummer av mig ifall du vill driva frågan också inom Fs.

Mats Perämaa (lib)

Bredda synen på familjen

■ **Några av mina** bästa vänner är homosexuella. De bor med sin son som de vårdar och älskar. Våra barn har lekt tillsammans sedan de var nyfödda. De är nästan som syskon.

Det kräver fortfarande mod att i vårt lilla samhälle vara öppen med sin sexuella läggning. Det kräver också mod att ställa sig upp på föräldramötet på dagis och

förklara att "vår son har två mammor - om ni har frågor kan ni ställa dem till oss!"

■ **Jag vet att** det finns många gaypar på Åland. Det är viktigt att respektera att familjen idag har förändrats och att alla familjemodeller är lika mycket värda. Kunskapen om HBT-frågor och regnbågsfamiljernas situation behöver diskuteras mer på Åland.

Styrdokument inom socialvård och skola, stödformer till familjer osv skall bättre inkludera ett HBT-perspektiv. Lagar och förordningar ska ge homosexuella rätt, på lika grunder som heteropar, till närståendeadoption, att välja samma efternamn vid giftermål osv.

■ **Det är jätte viktigt** att det finns ett bra mötesforum för

HBT-personer på Åland. Där har Regnbågsfyren gjort ett suveränt arbete. Flera unga modiga bögar och flator jobbar stolt och öppet som frontfigurer för föreningen.

Arbetet med skolinformationen är mycket bra och bör fortsätta. Det frivilliga arbetet ute i skolorna ska också visas ett tydligt stöd från samhällets sida.

Camilla Gunell (s)

Rätt att leva efter sitt eget val

■ **Utgångspunkten** för FS: politik är människans rätt att leva sitt liv efter eget val. För att det ska bli möjligt för alla krävs det en individorienterad människovänlig socialpolitik med mycket valfrihet, därför vill vi frisinnade ha en större valfrihet i barndagvården genom att införa barnomsorgspong.

FS vill ersätta dagens hemvårdsstöd med en barnomsorgspong på 600 till 1000 €/barn. Barnomsorgspongen

utbetalas för alla barn upp till 6 år som inte utnyttjar kommunal dagvård. Familjen får möjlighet att själv ordna sin barnomsorg.

■ **Vi anser** att man visar synnerligen litet förtroende och respekt för föräldrar att välja för sina egna barn. Föräldrars suveräna rätt att ha ansvar för sina barn skall inte beskäras. En omsorgspong kan nyttjas för att anställa en person hemma, ha ett minidagis i

närheten av hemmet, turas om i vilket hem en grupp barn skall vara, alltså cirkulera eller vara hemma något år extra, variationerna är oändliga.

Den politik liberalerna gm Sirpa Eriksson vill driva, där kvinnor inom vård och omsorg skall tvingas in i någonslags samhälleligt tvångsarbete och barnern fostras enligt politiska direktiv av samhälle, påminner om ett förgånget sovietssystem.

■ **FS vill att kvinnor** inom vård och omsorg skall få bli egna företagare och själv styra sina liv.

FS vill skapa ett samhälle där ansvaret för barn, sjuka och äldre inte lämpas över på samhället utan ett samhälle där alla har rätt att leva sitt liv efter sitt eget val och ta sitt samhällsansvar.

Eva Dahlén
Frisinnad samverkan

Tandhälsan bör läggas under ÅHS

■ **Några debattörer** ifrågasätter socialdemokraternas vallöfte att införa allmän tandvård enligt den finländska modellen. Istället föreslår man tandvårdscheck för de "fattiga".

Den nordiska välfärdsmodellen har en särskild karaktär som vi socialdemokrater slår vakt om. Den generella välfärden betyder att alla, fattig som rik avgiftsfritt eller till en låg avgift erhåller utbildnings- samt hälso- och sjukvårdstjänster i samhällets

regi på lika villkor.

Det betyder att vi har ett gemensamt utbildningssystem där alla barn och unga går. Systemet har visat sig vara världens bästa. Alla går i samma skola, lärarna är välutbildade och all begåvningsreserv tas tillvara. Systemet är skattefinansierat och ansvaret och insynen ligger hos politiska förtroendeorgan.

■ **Ungefär** på samma sätt fungerar hälso- och sjukvården. Den allmänna vården

erbjuder ÅHS till rimliga avgifter. Den allmänna tandvården på Åland erbjuds enbart vissa grupper.

Eftersom vi anser att tandhälsan är lika viktig som alla annan hälsovård så bör den läggas under ÅHS. Alla skall ha rätt till god, grundläggande tandvård i ÅHS:s regi. Vill man inte nyttja den rätten finns det privata alternativ.

Den allmänna tandvården har fasta priser som FPA skall bekosta till 40 procent. Den privata tandvården har fri

prissättning. En tandvårdscheck är svår och dyr att administrera, ett fattigmanstöd som med säkerhet leder till ännu högre priser. Ideologin är klar för (s). Allas goda tandhälsa är ett gemensamt ansvar.

Vi vet att den nordiska modellen är bäst. Alla internationella jämförelser är entydiga. Alla ålänningar skall ha god tandvård till rimliga priser. Vi har modellen.

Barbro Sundback (s)

Stora underskott i pensionsfonden

■ **Nu skriver** före detta finansansvarig, Olof Erland med flera, i en insändare: "fel att dränerar våra framtida pensioner". Då syftar de på den pensionsfond landskapet är ansvarig för.

Att nu klagar på en utredning om möjligheten att använda pensionsfondens kapital till på Åland nyttiga investeringar och projekt är förvånande. Som initierad borde Erland i stället ha kritiserat att landskapets

pensionsfond är underfinansierad, kanske till 70 procent, vilket betyder att pengarna använts för annat ändamål. Även att hälften årets pensionsutbetalningar, 9 miljoner euro, tas från driftsbudgeten samt det sorgliga faktum att landskapsregeringen inte har full kontroll över sina pensionskulder.

■ **Sedan kan man** diskutera hur och var en pensionsfond

skall investera för att ge den långsiktigt bästa avkastningen. Enligt vår uppfattning kan det till och med vara sundare att investera i fastighetsbolag, med något lägre avkastning, än att låta pengarna rinna ut över driftsbudgeten och därtill skapa mera (drifts-) kostnader i slutändan. För det skall ju ändå vara en väl avvägd och diversifierad riskspridning i en fond som denna.

■ **Den stora frågan** kanske ändå är; hur har detta kunna hända och varför har inte en ansvarsfull finansansvarig som Olof Erland, eller någon annan på den stolen, tagit tag i detta stora underskott i pensionsfonden?

Rolf Granlund
och Erik Schütten
språkrör för
Ålands Framtid

Utrota våldet mot kvinnor!

■ **"Anmälda** våldsbrott mot kvinnor i Sverige ökar. Under januari anmäldes 200 fler misshandelsbrott och 60 fler våldtäkter och sexuellt ofredande än i januari förra året. Totalt gjordes 3.250 anmälningar om de här brotten under januari", enligt uppgifter på SR:s hemsida.

Antalet anmälningar har ökat under de senaste tio åren, men fortfarande är mörkertalet stort, konstateras det. Och enligt Brå, Brottsförebyggande rådet så sker 75 till 80 procent av brotten i nära relationer som inte anmäls.

Jag har inte tillgång till färsk statistik för Åland, men högst antagligt är trenden här lika fasansfull. Kvinnovåld och sexuell mobbing på arbetsplatser kan under inga omständigheter accepteras av samhället. Information och manifestationer är

ett sätt att komma till tals med kvinnovåldet. Men det behövs en klar och avskräckande lagstiftning, en engagerad polisorganisation och ett rättsväsende som straffar de män som utnyttjar sin överlägsna fysik mot kvinnor.

Det är vi män som måste gå i spetsen för att utrota våldet mot kvinnor! En man som slår sin flickvän, sambo, hustru eller dotter är ett opålitligt monster i mina ögon och jag blundar inte för att visa mitt förakt och ta i saken om jag får reda på det!

När det sedan gäller jämställdheten får vi inte ge oss innan kvinnan har samma möjligheter som mannen - till utbildning, jobb, lön, till allt. Börja med lönerna i nästa förhandling!

Tobben Eliasson,
lagtingsledamot (c)
www.tobben.ax

Fakta om Leader Åland

■ **Att innan ens** Ålands egna Leader-strategier är godkända, regelverk är klara, uttala sig kritiskt och fördömande om metoden speglar endast egen okunskap och ovilja att låta en demokratisk och folklig metod träda in i landskapet.

Det om något är att jobba mot den demokratiska utvecklingen i samhället och mot skärgården framförallt, som är en potentiell stormottagare av just, sysselsättningskapande Leader-projekt.

De indikationer som näringsavdelningen gett är att byråkratin för Ålands del skall bli förenklad jämte den finska modellen. Och tyvärr innefattar färre verksamhetsområden än övriga EU.

■ **Näringsavdelningen** på Åland har valt att inte ge tekniskt stöd för införandet av Leader på ÅLAND. Ålands bildningsförbund har därför

tagit på sig rollen som informerare och koordinerare för metoden, samt bistått bildandet av en helt ny förening för ändamålet: U.b.v. Leader Åland.

Där redan 9 ordinarie och 9 suppleanter representerade EU:s karv på sammansättning av en Leader-styrelse, väntar på att få sina stadgar godkända. Leader Åland väntar sedan över ett år på att få börja jobba.

Detta sker först när näringsavdelningens LBU program godkänns i Bryssel, 13 kommuner är redan medlemmar i föreningen. Det lokala initiativet, som krävs inom Leader-metoden, har skötts på ideell basis. Men erhållit motvind från avlönat håll. Sveriges och Finlands LBU program är redan godkända.

Frågor om Leader kan ställas till leader@aland.net

Mikael Erickson (c)
Initiativtagare till Leader på
Åland 2007-13

Bygg fler cykelbanor

■ **Socialdemokraterna** i Jomala jobbar för trygga skolvägar och en utbyggnad av gång- och cykelvägnätet i kommunen. Vi vill göra det möjligt för barn, ungdomar och vuxna att röra sig på ett tryggt, säkert och miljövänligt sätt i hela kommunen. En cykelbana bör byggas under nya Godbyvägen (planskild korsning).

Vi behöver också gång- och cykelvägar längs Jomalakan, vid Kalmarnäs och längs Hammarlandsvägen från Kungsö till Svibybron samt till och från kommunens skolor och daghem.

Det är nyttigt att gå, springa och cykla. Det ger frisk luft och bra kondition. Om man kan ta cykeln i stället för bilen så är det bra för miljön och bidrar till mindre koldioxidutsläpp. Men det skall vara tryggt och säkert att röra sig längs våra vägar.

Att bygga ut gång- och cykelvägnätet är ett långsiktigt arbete som måste börja nu.

Socialdemokraterna i Jomala

Folkomröstning

■ **För övrigt** så anser jag att södra skärgården borde anordna åtminstone en enkät, om inte rentav en rådgivande folkomröstning i tunnel- och/eller korttruttstrågan. Det har kommit till min kännedom att alla inte blivit hörda i kommunerna.

Dessutom är ju frågan inte några enskilda lobbyisters privategendom!

Merja Renvall

Obunden lagtingskandidat

Värmekostnader och alternativ

■ **Den som** ska bygga hus har mycket att tänka på. Under en 40årsperiod så står byggkostnaderna för 10 procent, finansieringen för 15 procent, ombyggnad för 25 procent och sist men inte minst driften som står för 50 procent av kostnaderna (källa TAC).

När kommunägda Svenska bostäder nu bygger om i Vällingby centrum passar man på att byta värmesystem – från fjärrvärme som centrumet har i dag till bergvärme. Enligt uppgifter till ABC så utövade fjärrvärmebolaget påtryckningar för att få Svenska bostäder att fortsätta med fjärrvärme.

Om man då ser på lite olika alternativ av uppvärmning av en normal villa som behöver 20.000 kWh på ett år så kommer man fram till följande.

Direkt elvärme 1.962 €/år, fjärrvärme 1.423 €/år och om man tar en värmepump med värmefaktor 4, dvs. man köper 5.000 kWh el och resten 15.000 kWh kommer från solenergi så blir kostnaden 490 €/år.

Våga vägra fjärrvärme
Anders Jansson
Dalbo

Savoy-byggnaden värd att räddas

■ **I samband** med det stundande valet har diskussionen kring Bio Savoy fått ordentligt med fart på insändarspalterna. Bättre sent än aldrig!

Det har diskuterats ifall själva driften ska tas hand om av samhälleliga eller privata krafter, en stödförening eller i filmbranschen redan aktiva aktörer. Man kan diskutera långt och brett huruvida det är samhällets uppgift att upprätthålla biografverksamhet eller inte.

Det är dock viktigt att komma ihåg att Bio Savoy som byggnad är av högt kulturhistoriskt värde i sig, och därmed värd att räddas och bevaras för kommande generationer. Det är viktigt att samhället och beslutsfattare tar sitt ansvar och aktivt verkar för att Bio Savoy skall bevaras för den verksamhet den är byggd för.

Att flytta biografverksamheten till utrymmen som inte är planerade för den, kan enbart vara en tillfällig lösning. Även om planerna om en helt ny biograf, vilka redan finns, skulle förverk ligas har Bio Savoy stora möjligheter att utvecklas till ett centrum för filmverksamheten på Åland där flera olika aktörer kunde verka för filmens framtid. Det

Räddas. Det är dock viktigt att komma ihåg att Bio Savoy som byggnad är av högt kulturhistoriskt värde i sig, och därmed värd att räddas och bevaras för kommande generationer, skriver insändarskribeterna.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

är viktigt att påpeka, att filmverksamhet också är så mycket annat än enbart filmvisningar.

Den professionella filmverksamheten på Åland har vuxit nämnbart under de senaste fem åren. På Åland har årligen ordnats två filmfestivaler och flera andra visningar utanför den kommersiella verksam-

heten. Flera filmprojekt har förverkligats i landskapet, och ännu fler står i startgroparna. Ålands filminstitut har under de senaste två åren ordnat ett tjugotal workshops och utbildningstillfällen inom filmverksamhet för såväl professionella filmarbetare som barn och ungdomar.

Färska studier visar att regionala satsningar på film i Norden har bidragit starkt till regionernas utveckling och ekonomiska tillväxt. Antalet sysselsatta inom kreativa näringar har ökat kraftigt under de senaste åren. Utöver de kreativa n äringarnas direkta roll för regional utveckling och

tillväxt, genom sysselsättningen i dessa branscher, kan de även bidra med andra effekter. Filmproduktion och andra kreativa näringar tilldelas också en viktig betydelse för faktorer som livskvalitet, individuell utveckling, lärande och social integration. De här faktorerna är i sin tur mer indirekta bidrag till regional utveckling på lång sikt.

På senare tid har man även på Åland velat hitta nya visioner för den regionala utvecklingen, och filmbranschen är ett bra exempel på en satsning som kan ge positiva effekter på många olika områden. En satsning på ett filmhus skulle samtidigt vara en satsning på långsiktig regional utveckling på Åland.

Ålands filminstitut önskar för sin del att diskussionen fortsätter och att olika behov och framför allt möjligheter inom filmbranschen skulle tas i betraktande när det besluts om biografens och filmverksamhetens framtid på Åland.

Styrelsen för Ålands filminstitut
Arn-Henrik Blomqvist
Michael Hancock
Maria Jaskari
Jannica Reed
samt verksamhetsledare
Minna-Lotta Blomqvist

Tur att Tehy finns

■ **Efter att** har läst insändaren som de tre fackorganisationer Akava-Åland r.f., FOA-Å r.f., TCA r.f. har skrivit (NÅ 26.9.07), är man glad att tehyster på Åland kämpade till sig förhandlingsrätten, så har man åtminstone en fackorganisation som kämpar för en ordentlig förhöjning av grundlöner för lågavlönad vårdpersonal.

Det är inte bara synd utan skam att de tre förstnämnda fackorganisationerna redan före förhandlingarna ger klara besked att deras förhandlare inte kommer att kämpa för att få en ordentlig grundlöneförhöjning för "sina" lågavlönade kvinnliga medlemmar inom vårdpersonalen.

Undrar bara vad Super i riket säger då TCO, som förhandlar för deras medlemmar här på Åland, redan före förhandlingarna går ut med ett sådant uttalande. Samtidigt undrar man, om någon av de tre fackorganisationernas förhandlare har haft kontakt och diskuterat med sina medlemmar inom vården, innan de uttalat sig offentligt, för vad de personligen tycker och tänker är en sak, men att uttala sig så, som de nu har gjort, i sina medlemmars namn före förhandlingarna är ju ofattbart!

Det är sant, att det finns många andra lågavlönade kvinnoyrken som borde få en rejäl löneförhöjning (städare, kökspersonal inom FOA, ergo/fysioterapeuter inom Akava, superiter inom TCO), men aldrig har man hört dessa tre fackorganisationer höja rösterna offentligt för "de sina". Det är bara Tehy som har kämpat för vårdpersonalen och blivit bespottad för att man täcks kräva högre lön och bättre påverkningmöjligheter för sina medlemmar, vilket i slutändan kommit hela vårdpersonalen till godo.

Kakan vi har att dela på är inte stor, så om man delar den lika till alla så får alla bara smulor och ingen blir mätt, det borde alla förhandlare veta. Med vetenskapen att bristen på utbildad vårdpersonal bara förvärras, inte bara på Åland, utan i hela Norden, så är det absolut nödvändigt att utbildad vårdpersonal får nu en rejäl kakbit, nästa gång får det bli andra lågavlönade kvinnors tur.

Man hoppas att vårdpersonalen inom de tre fackorganisationerna ser till att deras förhandlare inte struntar i dem, utan kämpar med tehyster för bättre löner för vårdpersonalen på Åland.

En av vårdpersonalen

Att offra sitt liv är värre

■ **"Jesus** hör hemma i kyrkan" skriver Helga B om Jesus som fågelskrämma. Att det skulle bli reaktioner på konstverket var inte oväntat. Tankarna går osökt till reaktionerna när profeten Mohammed framställdes som rondellhund i Sverige.

Men jag vill gärna komma

med en liten motfråga.

Enligt den kristna läran dog Jesus på korset för vår skull. Hade det inte varit en betydligt lättare uppgift för honom att uppträda som fågelskrämma? Att offra sitt liv är i alla fall något helt annat.

Funderar

Vi driver frågan om provgroparna vidare

■ **Camilla Gunell** och **Marita Karlsson** jublar 29.9 i Nya Åland och Ålandstidningen över Högsta förvaltningsdomstolens (HFD) beslut om de s.k. provgroparna i Långbergsöda.

Nya Åland gav mig tillfälle att rätta de grövsta felen i Gunells och Karlssons påståenden och slutsatser även om reportern inte förstod kärnan i frågan. Ålandstidningen svalde tyvärr påståendena kritiklöst.

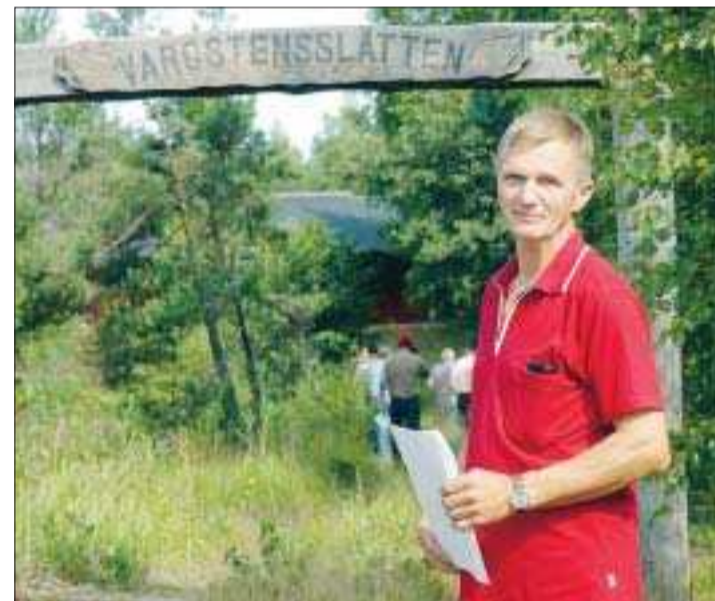
Gunnar Jansson har varit min rådgivare men besvären skötte jag själv i HFD i motsats till vad Gunell och Karlsson lurade Ålandstidningens reporter att skriva. Till och med en yttlig blick på HFDs beslut visar detta.

I HFD begärde jag att domstolen undanröjer landskapsregeringens felaktiga besväransvisning. Mina motiv var dels att landskapsregeringens beslut var så galet att det överhuvudtaget inte behöver överklagas, dels att det inte kan vara meningen med Ålands självstyrelse att förvaltnings-ärenden under självstyrelsen skall handhas av statliga domstolar.

Jag följde den felaktiga besväransvisningen i detta fall för att landskapsregeringen inte i efterhand skulle kunna säga att jag förlorat rätten till talan när jag inte sökt ändring i beslutet.

HFD godkände min begäran och undanröjde den felaktiga besväransvisningen.

Vad gällde mina rättegångskostnader så begärde jag bara att HFD skulle

Ersättning. "Vad gällde mina rättegångskostnader så begärde jag bara att HFD skulle utdöma en ersättning som motsvarar kostnaderna för ärendets handläggning i domstolen." skriver Klas Mörn. Foto: ANNIKA ORRE

utdöma en ersättning som motsvarar kostnaderna för ärendets handläggning i domstolen.

HFD beslöt att jag inte behöver betala kostnaderna för handläggningen i domstolen därför att HFD biföll min begäran om undanröjande av den felaktiga besväransvisningen. Därför fanns det inga kostnader som behövde ersättas.

Man undrar hur många ålänningar som blivit behandlade på samma sätt som jag, men som inte orkat eller vågat gå till HFD för att få bort felaktiga besväransvisningar och hurudana rättsför-luster som därför drabbat dem.

När HFD undanröjde landskapsregeringens felaktiga besväransvisning, betyder det

att ärendet är tillbaka där det började.

Min bror Erik och jag kommer självfallet att driva ärendet vidare. Jag hoppas landskapsregeringen lärt sig av detta ärende och slutar med att felaktigt hänvisa medborgarna till domstol bara för att självstyrelsen känns "knepig". Jag hoppas också att väljarna tänker på rättssäkerhetens betydelse i valet 21.10.

Vad gäller Ålandstidningens journalistik så hoppas jag att detta fall ger en sådan lärdom att vi slipper uttalanden och slutsatser som Gunells och Karlssons i framtiden i våra medier utan att dom ärendet gäller får komma till tals.

Klas Mörn

Nyankortsvinnare:

Rikard Järvinen
Mariehamn

Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Lät du bilen stå på bilfria dagen i lördags?

Ja: 21 %

Nej: 79 %

635 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

Varför måste vårdare utföra skyddsarbete?

■ **Den pågående konflikten** inom vårdbranschen är intressant ur många synvinklar. Framförallt tanken att vård är improduktiv. Man frågar sig då varför vårdarna vid en eventuell strejk måste utföra skyddsarbete? Det talas även om att en strejk drabbar tredje part dvs. patienterna.

Frågan är vem är patienten? Det är vi, samhället, regeringen, vårdaren, alla. Det finns ingen tredje part.

■ **Under förhandlingarna** hösten 2002 blev jag så frustrerad att jag avsåg mig min fackanslutning. Ett beslut som jag inte

har ångrat. Min löneförhöjning då blev nästan dubbel, 2,2 % enligt förhandlingsbeslut + 1,5% fackavgift. Dessutom flyttade jag till Åland och fick "Ålandstillägg", idag 120 euro.

Därigenom ligger grundlönen för en nyutexaminerad sjukskötare på Åland utan fackanslutning en bit över 2000 euro. På fastlandet kommer man över 2000 euro först efter 15 års tjänst.

■ **Allt tal om löner** över 2000 euro är fel. Det får man genom att arbeta treskift, något som ofta glöms bort i debatten. Det innebär arbete kvälls- och nat-

tetid, helger, jul, midsommar osv.

I Sverige har vårdacket idag mycket få medlemmar och de har mycket litet inflytande. Sedan de personliga förhandlingarna infördes på 1990-talet drevs lönerna upp så att timlönen för en sjukskötare i Stockholmsområdet idag ligger runt 20 euro.

I Finland har vi 12-14 euro i timmen. Detta efter, i bästa fall, 4,5 års utbildning. För avdelningsskötare och över-skötare tillkommer minst ett års administrativ utbildning och grundlönen för dem rör sig kring 2300 euro.

■ **Det blev många** siffror. Jag vill dock att läsaren skall förstå sjukskötarens frustration. Vi anses utföra ett jobb som är livsviktigt för samhället men vi anses inte tillhöra etablissemangen som för utvecklingen framåt och skall därför inte ha betalt!

Jag vill inte strejka. Jag är inte fackansluten. Vid strejk sätter jag mig på flyget och åker på arbetsgivarens bekostnad till högst bjudande utomlands. De lär även betala studieskulderna (humor!).

Mats Kevin

Jämställdheten börjar i hemmet

■ **Det har skrivits** flera insändare med anledning av att De obundna och FS talar för en föräldrapeng. Jag vill på detta sätt säga min mening i frågan. Jag har aldrig röstat på någondera men deras förslag har fått mej att fundera.

■ **Jag blev mycket** glad då jag läste om förslaget till föräldrapeng.

Föräldrapengen kunde gått utgöras av summan som en kommunal dagisplats kostar, cirka 1100-1300 euro per månad. Föräldrarna skulle då få en jämställd frihet att välja var de vill att deras barn skall vara.

Föräldrarna kunde då

välja mellan kommunal- eller privat dagvård eller stanna hemma med barnet. Vilken av föräldrarna som stannar hemma får de själva komma överens om. Föräldrapengen kunde betalas ut tills barnet börjar skolan och vara pensionsgrundande.

■ **Jämställdheten** börjar i hemmet. Att vara hemma värderas inte, barn värderas lågt. Om hushållsarbete skulle värderas för vad det är värt skulle jämställdheten öka. Föräldrapengen kunde vara ett medel för ökad jämställdhet.

Hans-Erik Ramström,
småbarnsförälderMESSA NYAN
Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ **Ris till Strandbergs TV** som skyltar med att vara en Expert butik och inte har dessa varor i sin butik. **En som blev lurad.**

– Ibland när Expert har specialpris på vissa produkter har vi inte samma möjlighet som butiker i större städer att ta in de varorna eftersom det krävs att man köper in så stora volymer för att få sälja dem till billigare pris, förklarar **Karl-Erik Welander** på Strandbergs TV. **Red.**

■ **Har läst Borghills bok** Sundkarar... Jag kan inte nog uttrycka min beundran för B:s arbetsinsats. **Margareta i Åbo.**

■ **Häij w hoppas** att den s.k. Wackra dagen w kommer för oss nångång. **040.**

■ **Ser på gudtjänst..snygga** brudar där! Kanske man skulle bli "frälst"! **0457.**

■ **I Sund är det någon** som kör bil över åkrar till skogskanten för att suppa. Det måste ju handla om rattfylleri. Någon som sett något? **L.K.**

■ **Var är alla singelbrudar?** Inte verkar dom vara på Arken i alla fall. Fast man är och dansar så verkar ju alla upptagna. Trött på att vara singel. Häls. **25-årig singelkille.**

■ **Åtminstone 80%** av befolkningen är laglösa, om man räknar fortkörning och dylika saker man kan göra med en bil. 1,5 tons bil är lite svårt att säga nej till när man som fotgängare står på övergångsstället eller att XX spanar häck och råkar meja ner 15 stycken barn vid Nabben. Det märks att det blivit lättare att importera bil.

Var och varannan snorig glop sladdar omkring med bilar som råkar ha getatrimm och en motor byggd för racing. När man just slutat bajsas på lapp så är man inte så het förare. **Brum-brum-bööörn.**

■ **Har ej Arken tillräkligt** med konferansutrymme? Varför bygga onödigt & fult kk-hus? Och namnet? Var redan klart innan namntävlingen i pressen kom! Och bion? Varför, som ägare, är ni handlingsförlamade? **"Sonar".**

■ **Det heter "behandla alla kunder lika!!** Alla kunder är lika viktiga, allt från farfar till lilla Kalle". Tänk på det. **040.**

■ **Till er som gnäller** om hästskit på allmänna vägar, ta vara på det och blanda det med rosorna eller föredrar du en oljeläckande rostig bil istället och skrota runt era knutar! H: **Hästvän.**

■ **Du som stal** laptopen från Bergbo den 22:a september. Om du vill låtta ditt samvete lite eller för en gångs skull göra en godare gärning, skicka hårddisken och usb-stickan per post till **Pia Eriksson Askuddsv. 2.**

■ **Palla klaga på allt?** Okej, då klagar jag också... Jag har mensvärk. **0457.**

■ **Chevrolet kommer från Schweiz.** Namnet kommer från franska che'vere a' a' laht, (mjölkget) V 8 kom 1917 i series D. Tilv.1517 st-17.4833 st - 18.\$ 1385.4691 CC.155 HK 2/5 1918 inlemades Chevrolet med General Motors-imperiet. **0457.**

■ **Mette kan du** få tag på i handels under dagtid. Hon är trevlig så be om msn bara :) **0457.**

■ **Det står i foldern från Socialen** att all inkomst skall redovisas för att få eventuell utkomststöd, vilket alltså betyder att även utkomststödet, som är en inkomst för den sökande räknas i all inkomst? Samt ett bostadsbidrag till hyran som helt självklart är en utkomst för sökanden, ej bör räknas som inkomst till sökanden? Säker många som är i samma soppa, kan någon sprida klarhet i detta? Aningen förvirrat och oklara regler här? (gärna en ansvarig politiker(S))! **"Sonar".**

■ **Pratade med min bror** som går i GHS (har själv gått där) om det nya pricksystemet. Jag frågade om han har fått nån prick, jo, svarade han, nån i etik & moral. jaha, tänkte jag, och frågade om han visste vad det var för något? Nej, ingen aning svarade han. Då frågade jag om någon i hans klass visste vad det var? Nej, ingen vet det. Grattis GHS, ni har lyckats, det är ju otroligt fint att ni ger era elever straff för något de inte vet vad är! Lycka till! **0457.**

■ **040. När & var** gjorde Corvette mängder M ZL 1 motorer. Skillnad mellan topparna & beteckning. Tack. **0457.**

■ **Är man pensionär** eller jobbar halvt ihjäl sej så man blir sjukpensionär då är man inte så mycket värd mer! Så tycker nog politikerna med flera! Man får försöka överleva ändå med minsta möjliga medel och försöka se glad ut. Mvh. **Fattiglappen som jobbat 37 år.**

■ **Varför har Roberts** plastmuggar istället för vanliga glas? **0457.**

■ **Det fanns två olika Cheva** 427 cu.in. motorer 1963. Z-11 "W-head" och M-2 "Canted Valve Semi-Hemi. **040.**

■ **Trevligt med en saklig** information från Diesels matte om hans vidare

öden.Mindre trevligt med "kompisens" aggressiva mess. Kanske ni kunde komma överens om att du, Mikaela sköter vidare rapportering. Lycka till med Diesels vidare rehabilitering! H **Vän av kattor, ej av barnsliga mess.**

■ **Bra insändare** om busstrafiken och busstation i lördagens tidning, Runa Lisa Jansson. **040.**

■ **Varför har kazu** blivit som en tantbutik. Det var vi ungdomars favoritbutik ju! Gör det till det som var! Snälla ungdomarna älskar er! **Besvikten.**

■ **Burmo och drifting** det är vackra namn på smutsig sport. **0457.**

■ **Hört i radion:** "Vi stödjer munkarna i Burma. De står inte själva!" Suck. Att de som inte vet skillnaden mellan "ensam" och "själv" hör hur idiotiskt det låter... **Kan själv.**

■ **Angående motorbanor** och burn-outs, så ska det väl inte vara sådana politiska sms som 0457:s enligt reglerna? **040.** – Du har rätt. Det var en miss. **Red.**

■ **Var det dom** där karokemupparna som visade porrfilm på skärmen på Dinos i lördags? Fatta att en del människor inte vill se det! Gud vad förbannad jag är! **040.**

■ **Undrar ännu** om snyggingen på HP är singel. Tror du heter Jonas... ;-) **040.**

■ **Vart ska man gå** om man är 30+ och vill dansa en fredag?? Jag förstår alla ungdomar på Arken på fredagar de vill ha kul. Men vi trodde att styrdans oxå var på fredagar! Vad gör man? Jo betalar dyrt inträde och åker hem. **040.**

■ **Hej poliser.** Ni har några bilar och mopeder (trimmade) som kör mycket fort i Godby på 50-väg. Ni kan börja övervaka från 7 på morgonen. får ni inte tag i dom då får ni registreringsnumret på respektive fordon. Namn och adress med. **0457.**

■ **Sopa rent på gång/cykelbanan** vid östra utfarten där ny belysning fixats för oss som åker inlines. **0457.**

■ **Det är en skandal** att inte Eriksson fick jobbet som kommunsekreterare i Jomala. Var är diskrimineringsombudet i denna sak? Låt fullmäktige förklara sig! **0457.**

KAMERA • VIDEOKLIPP • SPEL

Sony Ericsson
W580i
€ 359

KALMERS
VIKINGAGRÄND
MÅN-FRE 8-17
LÖRD 10-14
TEL 12 012 WWW.KALMERS.AX
WALKMAN-TELEFON

HÄLGE

ZITS

” Djurgård skall ha djur för att ha rätt till stöd.

RUBRIK I LANDSBYGDENS FOLK

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mitt i allt Nina Fellman

Lite glamour, mycket begagnat

Det har varit mycket tv på sistone, men glamouren har dessvärre lyst med sin frånvaro. Inga röda mattor har rullats ut, inget stjärnglitter eller drinkmingel - bara jobb och utbildning och vilda planer och frustration över att dygnet har ynka 24 timmar.

Utgångspunkten för Åland24 är densamma som för Nyan, nämligen att det ska bli jäkligt bra, men billigt. Det har återverkningar. Man går inte bara och köper grejer från hyllan, varken gardiner eller datorer eller ens möbler.

Inledningsvis hade tv-redaktionen två tomma rum, sen kom borden, lånade stolar och några möbler till från Nyans överskottslager uppe på skullan. Eftersom det dock såg lite kallt ut utan en enda möbel med stoppning gick vd-Mysan Åstad med sin personal och shoppade loss på stadens second-hand-inrättningar. Det resulterade i en präktig 70-talsbrun soffa, två stadiga guldbeiga fåtöljer och lite diverse för sammanlagt 70 euro.

Det blev mycket fint, så fint att det gick att inreda en liten hörna att intervjua politiker i inför valet. Eftersom gardiner saknades tejpade påhittiga redaktörer upp kartonger över fönstren för att filtrera ut det starkaste solljuset, och det blev så bra så.

Under någon av dagarna i förra veckan kom självaste kommerserådet Wiklöf in för att inspektera den nya inrättningen. Väl innanför dörrarna stirrade han misstroget på fåtöljerna och sa:

– Var fan har ni fått dom här ifrån?

Jaa, hmm... Vi förklarade att det ingalunda var några dyra inköp eller så, det vara bara second hand. Det var nu inte det att Wiklöf trodde att vi slösat med det investerade kapitalet, utan att det var hans gamla fåtöljer som inköpts!

Karl hade lämnat in dem på Katapult, och så dök de upp på Åland24. Va?

I framtiden får vi väl skicka en inventarielista direkt till Anders Wiklöf när Nya Åland eller Åland24 behöver något. En orientalisk matta kanske, eller en liten kandelaber.

Det är väl onödigt att låta någon organisation stå emellan och förtjäna, alldeles särskilt eftersom ingen någonsin kommer att tro att det var en tillfällighet.

Kolla på www.24.ax, på de politikerintervjuer som finns där i veckan, så kan ni få se en skymt av Anders Wiklöfs avlagda fåtölj. Det är tv det!

Låga pensioner är omöjliga att rätta till

Måste backa. Hur många har i den här salen – lagtingets plenisal – lovat göra något för dem som har det sämst ställt i samhället? Antagligen varenda en. Men det är inte alltid det lyckas. Det är inte heller alltid löften tas tillbaka som nu, på tröskeln till ett val. Bilden är från talmansvalet för knappt ett år sedan.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Landskapsregeringen föreslår förbättringar för studerande, för barnfamiljer, för ensamförsörjare nästa år. Men folkpensionärerna kan man inte göra något åt.

Centern, socialdemokraterna och de frisinnade har enats om att nästa år höja studiepenningen med 12 procent, barnbidraget med 4,3–14,7 procent och ensamförsörjartillägget med 13 euro per månad. Så nu gäller det bara för de berörda grupperna att se till att de tre partierna har majoritet i lagtinget efter valet. Det är där beslutet fattas.

Om inte något annat parti lovar ännu mer.

De tre vill också höja utkomststödet och bostadstillägget, men vet inte hur det skall gå till. Stöd som betalas enligt prövning har en benägenhet att slå ut varann. Höjer man ett så minskar ett annat.

Det skall man fila på litet till, men låter förstå att det nog blir något så småningom.

Men folkpensionärerna får se sig i månen efter sitt Ålandstillägg.

I sitt gemensamma utspel i lördagens Nya Åland skriver de tre partierna att folkpensionsanstalten kräver höga summor för att ändra sina system för Ålands del. Det stämmer säkert, det kostar att ta fram nya program.

Av skrivelsen framgår inte hur man från regeringspartiernas sida hade tänkt ändra systemet för Åland. Man kan ju inte rakt upp och ner kräva högre folkpension för åländska pensionärer eftersom pensionerna betalas ut av staten.

Om man från åländsk sida betalar ut bidrag till folkpensionärerna så minskar andra bidrag. För de flesta som lyfter enbart folkpen-

sion får någon form av bidrag, oftast bostadsbidrag för att ha råd att bo.

Om landskapet betalar ut ett tillägg på 100 euro så sjunker bostadsbidraget med 60 euro. Kvar blir pensionären med 40 euro, som ju också är pengar. Men den som vinner mest är staten, som slipper betala ut 60 euro av bostadsbidraget.

Det går med andra ord inte att ge mer pengar åt människor som har väldigt litet. Inte som systemet ser ut i dag.

Vilket de tre partierna konstaterar och ber de partier, som utlovar Ålandstillägg att tala om hur det skall gå till.

Vilka har lovat? De frisinnade skriver i sitt valprogram att de vill ge 100–200 euro per månad till dem som lever på folkpension. Fs är ett av de tre regeringspartierna.

Centerns ordförande, lantrådet **Roger Nordlund** talade på centerns valupptakt om ett Ålandstillägg för pensionärer och sade att detta måste åtgärdas under de kommande fyra åren. Centern är ett av regeringspartierna.

Männe inte socialdemokraterna också har varit inne och nosat på tillägget. Socialdemokraterna är ett av regeringspartierna.

De obundna har i en motion i lagtinget föreslagit 500.000 euro i budgeten för ett ålandstillägg till pensionärerna. De obundna hör inte till regeringspartierna.

Liberalerna har i lagtinget efterlyst ett förslag från landskapsregeringen om Ålandstillägg. Liberalerna hör inte till regeringspartierna.

Har Ålands framtid gjort några utspel i frågan?

Nu vet vi att det inte blir något. I den mån regeringspartierna går med på att de har lovat något så backar de nu, i tid inför valet. Och om oppositionspartierna kommer i regeringsställning så lär de antagligen också få svårt att hitta ett fungerande system.

Det är en besvärlig situation. Folkpension betalas ut till dem som inte har arbetspension, vilket de flesta kommer att få framöver. Man kan alltså se att problemet till en del löser sig själv, även om det sker på ett ovärdigt sätt.

Men det finns en grupp, som aldrig får det bättre om inte lagen ändras; funktionshindrade, som på grund av sitt funktionshinder aldrig har haft en arbetsinkomst. De sitter fortsättningsvis fast i systemet med folkpension.

Det är inte åländsk behörighet, men ålänningar berörs. Glöm inte bort dem den dag någon kommer på hur det hela kan lösas!

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning: Posten:
vard kl 6.30-14, tfn 636 752,
lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.
Nya Åland: vard kl 8.30-16.15,
tfn 23 444.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 - 20.12.2007		
M:HAMN 01.50 ²⁾ 11.00 ³⁾	ÅBO 08.00/09.00 ¹⁾ 17.00/18.30 ³⁾	M:HAMN 12.55 L 23.20 L
M:HAMN 23.55	H:FORS 09.55/17.00	M:HAMN 04.15
M:HAMN 04.25	STOCKHOLM 09.30/17.00	M:HAMN 23.45
13.05 L ¹⁾	18.15/19.15 ¹⁾	01.40
23.30 L ³⁾	06.00/07.30 K	10.50

L = Långnäs K = Kapellskär

1) Ej 27.9-4.10 2) Ej 28.9-5.10
3) Andrad turlista Silja Europa 23-27.9, kontakta Silja Line för info eller www.tallinksilja.fi, 28.9 avg 14.45!

SILJA LINE
A member of AS Tallink Group
Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00

Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

ÅLANDSTRAFIKEN 20.8-31.12.2007

MARIEHAMN - KAPPELLSKÄR
Måndag - torsdag

MARIEHAMN	KAPPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 (1)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 (1)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

1) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30	03.30 L	07.35	
04.35 M	09.40	14.25 M	19.50	
10.15 M 2)	15.30	23.45 M	10.00	
14.25 M	18.55	14.10 M	08.45	
14.10 M	07.45	01.00 L	21.00	
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30 3)	
07.45 M	18.00 2)			
03.20 L	20.10			

2) Reservation för charteravgång
Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Stora). 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONS-UTRYMME

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sönd-tisd 18.00 → M:hamn 02.00
Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

Turlista t.o.m. 6/1 2008

OBS! Lokala tider

Från Eckerö	Alla dagar	13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30

Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00
Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willys) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer fr. Eckerö: 18/10 kl. 8.30, 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00
Ej trafik 24-25/12 samt 31/12 kl. 18.30 och 1/1 2008 kl. 10.00

ECKERÖ LINJEN
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

STADSBUSSEN

20 augusti - 1 februari
Måndag - fredag

06.50	AB	15.10	ABCD
07.20	ABCD	15.40	ABCD
07.50	ABCD	16.10	ABCD
08.20	ABCD	16.40	ABCD
08.50	ABCD	17.10	ABCD
09.20	ABCD	17.40	AB
09.50	AB	18.20	B
10.20	AB	18.50	A
10.50	AB	19.20	B
11.20	AB	19.50	A
12.10	AB	20.20	B
12.40	AB	20.50	A
13.10	AB	21.20	B
13.40	AB	21.50	A
14.10	AB	22.20	B
14.40	AB	22.50	A

A = norrut, motsols B = söderut, motsols
C = norrut, medsols D = söderut, medsols

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111 **SAMTRANS**

MÅNDAG 1 OKTOBER 2007

dagens ålänning | vädret | dagens rätt

"Jag har spelat fotboll i IFFK"

I Finström Pålsböle träffar Nyans utsända Görel Perjus. Hon är just i färd med att rensa bort det sista ogräset under en enorm enbuske i sin trädgård.

Perjus, det är ett ovanligt namn.
- Det är österbottniskt och kommer från min mans sida. Det finns nog någon till här som heter det men vi är inte nära släkt.

Fotbollsintresserad. Görel Perjus från Finström Pålsböle följer med intresse flera åländska fotbollslag.
Foto: JONAS EDSVIK

Har du alltid bott här?
- Ja, tidigare bodde jag i huset bredvid. Jag har aldrig fundrat i några andra banor än att man skulle bo på landet. Inte än i alla fall...

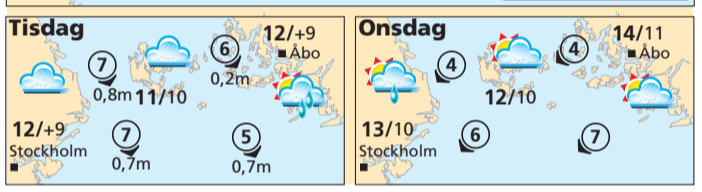
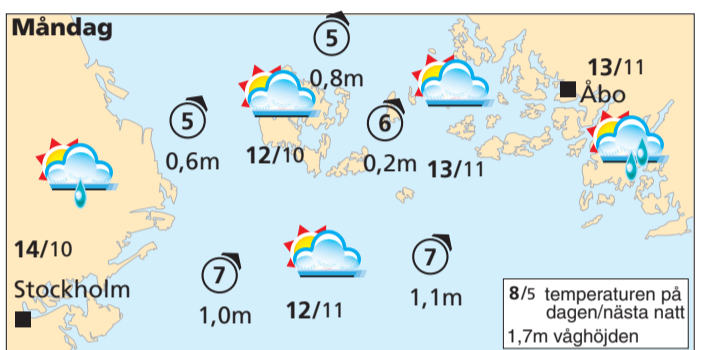
Vilka är dina fritidsintressen?
- Trädgårdsarbete och motion. Jag har spelat fotboll i IFFK och nu spelar min son Christoffer med dem. Jag brukar försöka se alla matcher. Åland United följer jag så klart också, så det är mycket nu.

- Jag tittar på dem med (skratt). Det är ju några Finströmspojkar med. Har vi lag till alla dimensioner är det jät-tebra.
Vem vill du hälsa till?
- Till alla jag känner.

Vad jobbar du med?
- Jag jobbar på Ålandsbanken, backoffice på affärsstödsavdelningen.
Vad gör du där?
- Det ringer mycket från våra olika kontor, både i fastlandet och här på Åland. Jag trivs bra med arbetskamraterna, det är viktigt. Tidigare var jag över 20 år på ÅAB-finans, det var också jättekul.

Och IFK Mariehamn?

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

I går kl 15

Jomala	temp.	moln.
Jomala	14	☁
Åbo	17	☀
Helsingfors	15	☁
Stockholm	17	☁

Max/min temp. 23.9 - 30.9. klo 9

Jomala	max.	min.	datum
Jomala	+15,7	25,9	+2,6 27.9.
Åbo	+18,7	25,9	+7,9 27.9.
H:fors	+17,4	25,9	+9,1 28.9.

För ett år sedan

Jomala	temp.	moln.
Jomala	15	☀
Åbo	13	☁
Helsingfors	12	☁

Utomlands i går

Köpenhamn	15	Paris	18
Oslo	13	Wien	18
Bryssel	16	Madrid	23
Berlin	15	Rom	25
Moskva	23	Aten	32
London	15	Las Palmas	24

Solen i dag

Mariehamn	Upp	Ner
Mariehamn	7:44	19:14
Helsingfors	7:24	18:53
Stockholm	6:51	18:22

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	+14 cm	Åbo	+15 cm
-------	--------	-----	--------

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Pannbiff med lök
500 g malet kött
3 stora lökar
50 g smör/olja
2 msk sojasås
2 äggulor
1,5 dl vichyvatten
salt, vitpeppar
1 dl buljong eller vatten

Skala och skiva löken och bryn den i hälften av fett. Lägg över i en kastrull, lägg i sojan och koka mjuk på svag värme under lock. Rör kött, gulor, vichyvatten och kryddor till en smet, forma biffar och stek dem vackert bruna ca 3 minuter på var sida. Lägg upp på fat, os löken över och slå buljongen i pannan. Koka upp, vispa ur och slå över biffarna. Servera med rostade rotsaker eller klyftpotatis och sallad.

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 RING 018-23444

Lunchguidning

Tisdag 2 okt
kl. 12.00

Maggie Holmberg
berättar om sina klockor och kaffe-pannmössor.

Välkomna till
Ålands museum

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Måndag 1.10

Kåldolmar med grädsås, lingon, GL
Mandelfisk i ugn, H
Grillad QUORN GH
Dagens soppa GH

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

DUKE FITNESS

- Motionsredskap för alla idrotter -

CITY SPORT & CYKEL

tel/fax 14 950
Skarpansv 28
Öppet: mån-fre 9-17
lör 10-14

Veckans produkt

NYHET!

htc
smart mobility

Världens första telefon med en intuitiv skärm. Ett enkelt användargränssnitt för att ringa, navigera och starta applikationer. Fungerar lika bra med styluspenna som med fingrar.

530€

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

Gris yttre filé
bit/skivor av inhemskt kött

750
kg

Gäller 1-6.10

MATHIS
Punketen

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

DO

ÅLANDS DISKRIMINERINGSOMBUDSMAN

Du hittar oss på
www.doaland.ax
eller ringer oss på
tel 25 565

HÅLL HÄSTEN TORR & VARM

Regntäcke
85€

Häst & Fritid

Skarpansvägen 29, tel 12 890
Mån-fre. 11.00-17.30, lör 10-14